

YA AZIN

Terakki
Vakfı
Okulları
YILLIK
EDEBİYAT
DERGİSİ
2014, SAYI 14

Öykü İnceleme:

Annemin Sardunyaları
Zamanımızın Bir Külkedisi
Nüfus Sayımı

Edebi Eleştiri:

Dede Korkut Hikâyeleri

Gezi:

Dünyanın Yedi Harikası'ndan

Söyleşi:

Atatürk
Cem Davran

Dosya:

Oktay Akbal
İlhan Berk
Gonca Özmen

Deneme:

İstiyorum
Umut
Söyleyiş

AN

Gölüş bir yanaşım'dır bir öbür bir kişiye;
Bir'den iki kişiyi döndürür bir kişiye..
Anılarından kale yapıp sığınsa bile,
Yetmez yalnız başına bir ömür bir kişiye.

Özdemir Asaf

Merhaba,

Yazın....

Evet , bu yıl edebiyat kulübümüzün çıkardığı derginin yeni adı bu. On yıl Pencere, üç yıl Edebiyat Bülteni ve bu yıl da öğrencilerin isim arayışlarıyla yeni ve kalıcı adına ulaştı sanırım.

14 yıl Şişli Terakki Lisesi öğrencilerinin sesi olarak onların edebiyat anlayışlarını ve birikimlerini yansıtan dergimiz her geçen gün çizgisini yükseltmekte. Derslerden öğrendiklerini kulüplerimizde uygulama imkanı bulan gençleri aslında hayatın kendisi olan edebiyatla içli dışlı görmek biz edebiyat öğretmenleri için anlatılamayacak bir duygudur.

Her zaman şiir ve edebiyatla aynı yolda yürüyün , her zaman ruhunuzu besleyecek sanatsız kalmayın.

Sevgiler.

Dilek Özçelengir
Türk Dili ve Edebiyatı Bölüm Başkanı

YAZIN
EDEBİYAT DERGİSİ
1. BASKI HAZİRAN 2014
YIL 14, SAYI 14

Sahibi:
Mehmet GÜNEŞ
Terakki Vakfı Okulları Genel Müdürü

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü: Necdet BEKEN

Yayına Hazırlayanlar:
Dilek ÖZÇELENGİR Türk Dili ve Edebiyatı Bölüm Başkanı
Ulviye TAYLAN Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni
Gamze COŞKUN Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmeni

Emeği Geçenler:
Türk Dili ve Edebiyatı Öğretmenleri
Ali KONBAL
Ayten ÖZTÜRK
Buğra Han BAŞ
Demet ÖZDABAKOĞLU
Elife GENÇ
Gülçin ERKMEN
Gonca ÖZMEN
Hülya GÜLAÇ
Zahide GÖKTÜRK

Edebiyat Kulübü Öğrencileri
Özel Şişli Terakki Lisesi Öğrencileri
Özel Şişli Terakki Fen Lisesi Öğrencileri

Kapak Tasarımı: Berkay DELİBAŞ 12G

YAZIN'da yer alan öğrenci yazıları ve resimlerinin her türlü
yayın ve kullanım hakkı Terakki Vakfı'na aittir.
YAZIN para ile satılmaz.
Özel Şişli Terakki Lisesi ve Fen lisesi öğrencilerinin "Edebiyat" dergisidir.

Baskı:
Bilnet Matbaacılık Biltur Basım Yayın ve Hizmet A.Ş.
Dudullu Organize Sanayi Bölgesi Esenşehir Mahallesi 1. Cad No: 16 Ümraniye / İSTANBUL
444 44 03

Atatürk ile Konuşmak Utku UĞURCAN HazırlıkA	4-5
Bakır Para Mert HAYTAOĞLU 9A	6
Güğüm ve Tabak Emre Can İYİCE 9A	6
Bir Soğuk Şubat Akşamı Gökçe MERAKLI HazırlıkA	7
Kaçak Naz TUNÇ HazırlıkA, Dar Sokak Alaz GÜVEN 10B	8
Ölüm Seni Yutmadan Ayşegül GÜNEYLİ 11E	9
Dosya: Bir Kediği Öldürmek Oktay AKBAL	10-13
Bir Kediği Öldürmek Gökçe MERAKLI HazırlıkA	14
Bir Kediği Öldürmek Naz TUNÇ HazırlıkA	15
Bir Kediği Öldürmek Ezgi TAHİROĞLU HazırlıkC	16
Erik Ağacının Acı Manzarası Defne BULUT HazırlıkB	16
Bir Kediği Öldürmek Heper AKAR HazırlıkB	17
İstiyorum Canan Şebnem YILMAZ 9A	18-19
Umut Bengisu ŞİMŞEK 9H, Gülümseyiş Gizem YENİLBAYRAK 11E	20
Galiba Evet Sera Mis GÜNER 11A	21
Farklı Pencerede A. Aleyna KARASAÇ 10IBT	22
Seni Sensiz Bir Gemiye Bindirdim Ayşe Elif KAYA 11H	23
Açlık İpek KILIÇASLAN 10B	24
Hep Aynı Hikâye Beyza GÜLAL 11A	25
İstanbul'u Dinliyorum Haluk İYİGÜNGÖR 11G	26
Şaşkın ve Gencin Yolu Buse YOLBULANLAR 9A	27-28
Son Raks Berkayhan MUSAOĞLU 12A	29-31
Zamanın Halleri Selen DEMİRALP 11E	30
Hayatın Karanlık Yüzü Büşra Sıla ÜÇTEPE HazırlıkA	32-33
Yağmurlu Yol Deniz KANMAZ 11E	34
Denizin Nefesi Sarı Sülüne Ömer Şevki AKALIN 11B	34
Saçların Nazım ARİFAĞAOĞLU 11B	34
Kaçak Naz TUNÇ HazırlıkA	35
Çayın Büyüsü Ege UZUNÖMEROĞLU HazırlıkB, Minik Anneanne Defne GÜVEN 11E	36
Sokak Selenay SERTER 10C	37
Çiçekli Geceler Deniz İMRE 11E, Zor Kilit Aybike AYDAL 11E	38
İçimi Kemiren Hastalık Berke DEMİRİZ 11A, İhanet Gizem YENİLBAYRAK 11E	39
Sadece Hayalperest Gizem YENER 11A, Feryad-ı Aşk Berkayhan MUSAOĞLU 12G	40
Nirvana Mektupları Dilara Küçük 11G	41
Obsesif Günlükleri Bülent GÜLTEKİN 11E	42-43
Dolu Meriç BECAN 11A, Bir Cumartesi Sabahı İrem BAŞKAN 9H	44
Unutmuyor İnsan Sedef Dünder 9A	45
Düşmek Batuhan GÜRKANLI 9H, Hızlı İniş Aleyna Verda Serement 9E	46
Tuhaf Kabus Sarpay DİNÇTÜRK 9H	47
Limonata Damla DOĞAN 9B	48
Şimdi Orada Olmak Vardı İpek İMAMOĞLU HazırlıkC	49
Annemin Sardunyaları İrem GİRİŞMEN 9F	50-52
Zamanımızın Bir Külkedisi Selin ÖZSOY 9G	53
"Nüfus Sayımı" Üzerine Sude BÜYÜKPEHLİVAN 9G	54
Bir Kalemle Bir İnsan Nasıl Ölür Efe Demokan 9F	55
Cemil Kavukçu'nun Ablam Öyküsü Üzerine Elif GÜNEŞ 9F	56-58
Ablam Üzerine Bir İnceleme Gizem TERZİOĞLU 9F	58-59
Ebedilik Varken Dünyevilik Niye Selen Mumcuoğlu 10IB-T	60
Dede Korkut - Uşun Koca Oğlu Segrek Boyu Nazlı KAYA 10IB-T	61
Dede Korkut - İç Oğuz Dış Oğuz Ada GÖKÇİN 10IB-T	62
Ekim Düşü Naz Tunç HazırlıkA	63
Yol Mine ÖZTÜRK 9A, Davetsiz Misafir Eda DEMİR 11F	64
Yeniden Yaratılmak Kutay YILDIRIM 9H	65
Çocukluk Sena KAVUKÇU 11D, Kaygı Burcu ÇAPRAZ 11E	66
Gidemem Efe AKINCIOĞLU 11D	66
İstanbul Erdem BOZLUOLCAY 11A	67
Alkolik Cesetlerden Manidar Cinayet Provaları Selin BABİLA 10E	68
Bir Koğuştan Hayat Manzarası Deniz İMRE 11E	69
Behçet Necatigil'in Şiirleri Üzerine Deniz İMRE 11E	70-74
Kış Masalı Öykü YÜKSEL 9B	75
Cem Davran'la Söyleşi Berk ADALAR 10F	76-78
Müzik ve Otobüs Bengisu ŞİMŞEK 9H	79
Kapadonya'da Bir Bahar Günü Kaan TEZEL 11E	80-83
Bugün Günlerden Müze Berad ŞAHİNGÖZ HazırlıkB	84-85
İstanbul'a Yolculuk Dilara KÜÇÜK 11G	85
Muvakkitname Caddesi Salih KURÇ 9C	86
Hoşsohbet Sokak Doğa Şatır 9G	87
Dünya'nın Yedi Harikası'ndan İrem SAYIN 11E	88-89
Beşiktaş	90-94
İhan Berk'i Anmak	95-99
Gonca Özmen	100

Atatürk ile Konuşmak

Çok güzel bir bahar günüydü. Her tarafta çiçekler açmış, ağaçlar meyve vermişti. Kuşlar sanki serenat yapıyor, şarkı söylüyorlardı. Ama ben bu güzelliklerin pek de tadını çıkarabilecek durumda değildim. İki saat sonra Atatürk'le röportaj yapacaktım. Çok daha önceden sorularımı, konuşacaklarımı belirlememe rağmen röportaja iki saat kala heyecan içinde kıvranıyordum. Atatürk'ün bizlere verdiği bayramlardan birisi olan 23 Nisan'da onunla konuşacak olmam beni daha da heyecanlandırıyordu. Dünyadaki tüm devlet adamları ve gazeteciler Ulu Önder'le görüşebilmek için sıraya girmişlerdi.

Atatürk'le görüşeceğimiz yere büyük bir heyecan içinde gittim. Fakat Atatürk'ün karşısına çıkınca heyecanım bir anda yok oldu. Atatürk'ün o sevgi dolu, okyanuslar kadar derin, parlayan masmavi gözlerini görünce içimde bir güven, bir sevgi ortaya çıktı. Oracıkta öylece donakaldım.

Atatürk o güven dolu sesiyle bana "Hazır mısın, genç adam? Sohbetimize başlayalım mı?" deyince

kendimi toparladım ve Ulu Önder'imize sorularımı sormaya başladım.

-Ata'm, kılık kıyafet devrimini yaparken neleri düşündünüz?

-Utku; dünya ülkelerinin hepsinde çok değişik elbiseler giyilmekte, her ülke kendi coğrafı, kültürel,

ekonomik koşullarına uygun kıyafetler kullanmakta. Fakat bizim ülkemizin bulunduğu konumdaki devletlerin kendi kültürlerini korumakla beraber dünyada gelişen teknolojiyi ve tüm yenilikleri takip etmeleri gerektiğini sen de kabul edersin. Milletimizin geleneklerini, etik değerlerini ve kültürünü koruyup Batı'nın teknolojik ve bilimsel gelişmelerini takip etmek, gelişmeleri daha da ileri noktalara götürmek istediğimizi söylemeliyim, medeniyeti benimsemiş ülkelerin çağdaş kıyafetlerini giymemiz gerektiğini düşündüm. Sonra kadınlarımızın da tüm dünya kadınlarının hak ettiği çağdaş, modern yaşama uygun yaşamaları; bilimin, sanatın her dalında olduğu gibi siyasetin ve tüm yaşamın içinde olmaları gerektiğini düşünerek kılık kıyafet devrimini yaptım.

-Ata'm, yeniden dünyaya gelseydiniz hangi mesleği seçerdiniz?

-Yine Türk ulusuna ve insanlığa hizmet edebileceğim bir meslek tercih ederdim.

-Peki Ata'm, çocukları spora mı bilime mi yönlendirmeli?

-Sağlam kafa, sağlam vücutta olur Utku, bu sözümü hatırlıyoursundur. Demek ki gençlerimizin spor yapması onları fiziksel olarak geliştirecek, güçlü kılacaktır. Ama kişilerin ve ülkelerin gelişimleri sadece fiziksel değil ilimi, bilimi izlemeleri ve öğrenmeleri ile bütünlük kazanır.

-En çok hangi sanat dalını beğenirsiniz?

-Bütün sanat dalları çok değerlidir. İnsanların ve ulusların gelişmesini, ilerlemesini sağlar. Her şey olabilirsinz ama unutmayın sanatçı olamazsınız demiştım Utku.

-Ata'm, Türk gençliğine hangi meslekleri tavsiye edersiniz?

-Önemli olan, hangi mesleği seçerse seçsin işinin en iyisini yapmaya çalışmasıdır. Ülkesine ve insanlığa hizmet için doktor da olabilir, öğretmen de olabilir, ayakkabı boyacısı da olabilir. Yeter ki o işi hakkıyla ve başka insanlara yararlı olmayı düşünerek yapsın.

-Ata'm, yabancı dil öğrenmemizi tavsiye edermisiniz?

-Ben Türk insanının, özellikle Türk gençliğinin yabancı ülkelerin dillerini öğrenmelerinde büyük fayda görüyorum. Ama öncelikle güzel Türkçemizi iyi bilmeniz ve güzel konuşmanız çok önemli.

-Ata'm, gençlerin, yabancı dil öğrenmeleri neden çok önemli?

-Gelişmiş ülkelerin teknolojilerini, yeniliklerini ve evrensel değerler olan kültür ve sanat etkinliklerini izleyebilmek, öğrenebilmek için o ülkelerin konuştuğu dilleri bilmek lazımdı, onun için Utku.

-Ulu Önder, takım tutuyor musunuz?

-Spor yapılan, ahlaklı ve dürüst sporcuların olduğu her takımın taraftarıyım ben.

-En çok hangi tür müzik dinlersiniz?

-Müzik, evrenseldir. Türk halk müziğimizi de, Türk sanat müziğimizi de, diğer ülkelerin müziklerini de ayırmaksızın, severek dinlerim ama sana bir sır vereyim. Trakya müziğini bir başka severim.

'Şimdi... Sen bana söyle bakalım Utku... En çok hangi tatlıyı seversin, gel göster bana.' diyerek Atatürk ayağa kalktı ve beni salonun diğer ucundaki masaya götürdü. Orada limonatalar, meyve suları ve çeşit çeşit tatlılar, pastalar vardı. Hem çok heyecanlanmış, hem de tatlılara bakmaya başlamıştım. Sonuçta Yüce Önder'in ısrarına dayanamayıp bir bardak limonata ve biraz Kemalpaşa tatlısı aldım. Limonatamı içerken Atatürk'le göz göze geldik. O anda onun çocuklara ve insanlara olan sevgisinin sonsuzluğunu gördüm gözlerinde.

Atatürk'ün çocukluğundan itibaren yaşantısı gözümün önünde canlandı. Henüz öğrencilik yıllarında bile ülke ve dünya sorunları ile ilgili olması; ülkesine, insanlara karşı olan sevgisi; onun sonraki yaşamının ve Türk insanının kurtarıcısı olacağının göstergesiymiş meğerse.

İleriki yıllarda tüm dünya ülkelerinin hayranlık ve saygı duyup kendilerine örnek aldığı bir lider olmasına karşı, alçak gönüllüğü ve insan sevgisi; insanlığa, ülkelerin özgürlüklerine verdiği değer son nefesine kadar devam edeceğini anladım. Ülkemizde ve tüm dünyada barış içinde, özgürce, insan gibi yaşamak için Atatürk'ün bizlere gösterdiği ve öğrettiği yoldan gitmek yeterli olacaktır.

Sonrası ise onun bize bıraktığı devrimler, ilkeler ışığında kendimizi ve ülkemizi geliştirmek biz gençlere düşen görev olacaktır.

Böyle bir lidere, böyle bir öndere sahip olmanın kolay kolay hiçbir ülkeye nasip olmayacağından eminim. Onun varlığından, Türk ulusuna ve tüm dünyaya öğretmenlik yapmasından gurur duydum. Yüce Önder'e: 'Sen sonsuza kadar bizim Başöğretmenimizsin, Atamızsın.' demek istedim. Ama sonra sözlerimizle değil, yaşantımızla, çabalarımızla, çalışkanlığımızla bunları ona söylemenin daha iyi olacağını düşündüm.

Utku Uğurcan HazırlıkA

Bakır Para

Yıl 1865, manav Rahmi oğlu Hasan Bey tezgâhında müşteri bekliyor. Osmanlının en kötü zamanları, sömürge devletleri arasında yer alamayan Osmanlı, Avrupa devletleri karşısında hem kan kaybediyor hem de gitgide geriye gidiyor.

Son Padişah Abdülmecid öleli daha dört yıl olmuş, yeni padişah Abdülaziz'den de pek ümitli olmayan halk kara kara düşünüyor. Ekonomi de çok parlak sayılmaz, pazara gün boyu gelenler elli kişiyi geçmiyor. Manav Hasan Bey sebzelelerini satmak için diğer pazarcılarla kıyasıya mücadele ediyor. Cehennem gibi sıcak havaya rağmen koşuşturup müşterilere yardım etmek isteyen

Hasan Bey akşama doğru tezgahın arkasındaki yerine oturuyor, gazetesini açıyor. Tam o anda rengi atmış giysilerinden sosyal koşulları anlaşılabilen, pantolonunun dizleri eprilmiş, yaşlı bir adam yaklaşır tezgâha.

Hasan Bey ayağa kalkar: 'Buyur

amca ne istedin?' diye sorar,

Yaşlı adam tezgahındaki iki avayı dikkatlice eline alır ve 'Ne kadar bunlar oğlum?' der bitkin bir sesle.

'Dört akçe amca' diye cevap verir Hasan Bey.

Yaşlı adam elindeki iki akçeye bakar ve sağ ol yavrum der titreyen sesiyle, tam arkasına dönmek üzereyken Hasan Bey adamın yanına gidip iki avayı uzatır: 'Bu sefer ikramımız olsun, beğenirsen yine gelir alırsın.' der.

Yaşlı adam gözleri dolu dolu teşekkür eder, yaşamanın ağırlığını güçlkle taşıyabilen kararlı adımlarla uzaklaşır, meyve tezgâhının yanındaki dar sokağın içinden zengin yaşamanın yoksulluklarına korkusuzca.

Mert Haytaoğlu 9A

Güğüm ve Tabak

Eski günlerde bu güğüm nice omuzlar gördü, durmak bilmeyen yaşamda yerini aldı. Nice sofralar gördü mantısından kavurmasına.

İşte o güğüm yıllar önce başkası tarafından el yıkamak için görev üstlendi. Sürâhi görevi, su taşıma görevi gibi bir sürü sorumluluk üstlendi ve görevlerinin hepsini layığıyla yerine getirip bu zamana kadar ayakta kaldı. Bu güğüm elli yıllık olmasına rağmen sanki daha ustasının ellerinden yeni ayrılmış bir yavru gibi gıcır gıcır parlıyor.

Bir de güğümün altında duran tabağa iyi bakalım. O, bir pilav tabağı değil miydi? Eskiden insanlar ona pilav koyar ve leziz pilavı sofrada herkesin huzuruna bu tabakta sunardı.

O eski insanlar, şimdi yaşıyor olsalardı acaba ne hissederlerdi? O tabağın ilk döküldüğü, ilk işlendiği zamanlar taa 1950'lere dayanıyor. O güğümünden su içmek, o tabaktan pilav yemek insanı alıp götürüyor o zamanlara.

İnsan kendi kendine düşünüyor keşke eskiye geri dönüp şu tabaktan yemek yesem, şu ılıdandan güğümünden su içsem diye.

Emre Can İyice 9A

Bir Soğuk Şubat Akşamı

Dışarıda yağmur yağıyor. İçime çektiğim her keskin nefes, ölümümün yıldönümünü hatırlatıyor. Tek kaçışım yağmur. Bir damla olup akşam, denizlere uzansam, mavilikte boğulsam kurtulur muyum diyorum, olmuyor. Bugün yıl dönümü ölümümün. Vapurlar geçiyor önümden. Gözlerim mavide, yaslanmışım Kadıköy iskelesinin demirlerine. Buz gibi, siyah...

Arkamda bir amca, çalışıyor sazını. Sesi keder dolu, kim bilir neler gördü o gözler, neler yaşadı o beden. Fakat devam ediyor hayatına, etmek zorunda. Ben edemiyorum... İçimde beslediğim, her geçen gün büyüyen acı bana ağır geliyor. Bugün bu soğuk, keskin şubat akşamı bana on yıl öncesini yaşıyor...

Tahta masalar, ayağı kırık bir sandalye, ancak kendini aydınlatan tozlu bir lamba... Henüz dokuz yaşında olan ben, beş yaşındaki kardeşim ve güzel annem... Babam yıllardır yok kardeşimin babası ise belli değil. Acı bir Türkiye gerçeğinin eşiydi kardeşim. Beş yıl önce tecavüze uğrayan annem, canımdan çok sevdiğim kardeşimi dünyaya getirmişti. Ne yazık ki gözleri görmezdi kardeşimin.

Mavi aşkım kardeşimin deniz kadar berrak gözlerinden gelir... O

zamanlar her saniyem kardeşime "olması gereken" dünyayı anlatmakla geçirdi. Hiç görmemiş birine bir şeyi anlatmak hem kolay hem zordu. Kolay olan, istediğini anlatıp istediğine inandırabilmedi. Zor olansa her şeydi...

Annemin ince, kahverengi, kısa saçları vardı. Hayat onu her türlü zorlukla karşılaştırmıştı. Yüzü, yaşadıklarıyla zamanla çökmüş, saçları hafif kırışmıştı. Yemyeşil gözleri bize her zaman sevgiyle bakardı. Fakat iyice gözlerinin içine baktığınızda orada acı kendine yer edinmişti. Tek başına büyötmeye çalıştı bizi. Gözünden sakınırdı. Tek koltuklu evimizde, annem soğuk, gri mermerlerde uyur, bizi kumaşı sökülmiş koltukta yatırırdı. Tek bir tane hırkası vardı, sererdi üstümüze üşümeyelim diye, kendisine gazete parçaları... Hastalık işlemiyordu artık ona. Mikropları bile öldürürdü annemin kederi.

Bir soğuk şubat gecesi kardeşim uyuyamadı, kalktı. O gece ben de huzursuzdum. Oturduk. Bana 'Sevgi ne renk?' diye sordu. Kalbini gösterdim 'Sevginin rengi, yüreğinin rengidir. Onu ancak sen bilebilirsin, hissedebilirsin.' dedim. Renk nedir bilmiyordu. Bilmediği bir şeye o kadar bağlanmıştı ki, her şeyin bir rengi vardı ona göre. Böylesi daha iyiydi. Boğuk, kara, küflü duvarlı evimizi kim bilir ne kadar güzel biliyordu..

O gece, tuvaletimi yapmak için bahçeye çıktım. Evimiz ormanlık bir yerdeydi. Sesler duydum. Biraz ilerledim. Homurtular duyuyordum. Bir sopa aldım. Baktım, bir şey göremedim. Geri döndüğümde

kapıyı açık unuttuğumu fark ettim. İçeri girdiğimde annem kanlar içindeydi, ölmüştü. Kardeşimse can çekişiyordu. Yanına koştum. Bağırđım. Yardım istedim. Kollarımda ölen kardeşimin gözlerinden tek damla yaş aktı. Kanlar içindeki cansız bedenler, neyin eseriymi bilmiyorum. Saatlerce ağladım, bağırđım. Duyan olmadı. Çıktım koşmaya başladım. Tam on sene yaşamaya çalıştım. Gözlerimi ne zaman kapasam, o günden beri kardeşimin eşsiz gözleri, annemin cennet kokusu burnuma gelir. Fakat artık dayanamıyorum. Kendimi maviye bırakmak istiyorum. Gidiyorum. Kardeşime anlattığım Boğaz manzarasına gidiyorum. Bir daha geri dönmek üzere...

Gökçe Meraklı HazırlıkA

Kaçak

Tahta masalar, ayağı kırık bir sandalye, ancak kendini aydınlatan tozlu bir lamba, yayları çıkmış bir yatak... Son iki yılını bu küçücük odada yalnızlığa terk edilerek geçirdim ama ben hiçbir zaman yalnız olmadım. Elimden özgürlüğümü, evimi hatta ailemi almalarına izin verdim. Hayatımı onlar olmadan da devam ettirebilirdim fakat altın yıldızları solmuş, mürekkepleri etrafa saçılmış dolma kalemim ve kağıtlarım olmadan benim için yaşam anlamsızdır. Etrafımdaki insanlar ellerinden geleni yapsalar da benim durumum patlamış bir balonu ne kadar şişirebilirsiniz o kadar parlak olabilir.

Bir gün bana artık yazamayacağımı söylediler. Nedenini sordum. "Yasak!" dediler. İnanmadım ilk başta. Kendi bildiğim yolda devam ettim. Başarısız oldum, nezarethanelere düştüm, çıktığım gibi yazmaya yeniden başladım. Artık be-

nim için sadece iki seçenek vardı. Ya mapushaneye girecek orada acımasızca öldürülecektim ya da kaçacak uzak yerlere gidecektim. O siyahın en koyu tonundaki gecede eski, küçük, boyaları çıkmış, buram buram yosun kokan gemilere bindim. İki hafta sonra Fransa'ya vardım ve o sokağa, o apartmana, o daireye ve en sonunda da o yalnız ve soğuk odaya girmedim. Her şey o kara güne kadar çok güzel gidiyordu. Yazmaya devam etmiş Fransa'da gizli bir kimlikle yazdığım kitaplar çok tutmuştu.

O gün giriş kapısında uzun boylu, üç üniformalı adam beni bekliyordu. Ne istediklerini sordum. "Bizimle geliyorsun kaçak." dediler. Kaçak, kaçak, kaçak... Yazmaya olan büyük aşkı beni nerelere sürüklemişti. Derin düşüncelerimden uyanmamı kelepçelerin bileğimdeki ağırlığı ve sesi sağladı. İki yıldır ayağımı dışarı atmadığım o daireden sonunda çıkmıştım. İlk önce beni bir arabaya bindirdiler, daha sonraki üç gün bir

odada kapalı kaldım. Şimdi ise iki yıl sonra özlem duyduğum ülkeye geri dönme zamanı gelmişti.

Türkiye'ye döner dönmez mahkemeye bile çıkmadan mapushaneye girdim. Beni burada "kaçak" diye çağırıyorlardı. Kaldığım hücrenin gri duvarları ve ağır kokusu alışık olmadığım bir şey değildi. Yastığımın altında sakladığım sevgili kalemim ve kağıtlarım bana güç veriyordu. Aradan uzun yıllar geçti. Artık 80 yaşındaydım ve yolun sonuna geldiğimin farkındaydım. Tek vasiyetim yazılarımın yayımlanmasıydı. 22 Ağustos 1977 günü sabahı tahliye olan en yakın arkadaşıma yazılarımı emanet ettim. O yaşlı gözlemlerimle ne büyük acılara ve haksızlıklara tanık olmuşum. Vasiyetimi en güvendiğim kişiye emanet etmenin rahatlığıyla gözlerimi kapadım ve elimde o eski ve yaşlı dostum dediğim dolma kalemimle birlikte uzun ve huzurlu bir uykuya daldım.

Naz Tunç Hazırlık

Dar Sokak

Bir yaz günü yine denize girmek için geçtiğimiz o dar sokak yine her zamanki gibi güzeldi. Bu dar sokakta biraz yıpranmış ama güzelliğini yitirmemiş bembeyaz duvarlar vardı. Bu dar sokakta türlü türlü çiçekler bembeyaz saksılarda gelip geçenlere gülümsüyordu içtenlikle. O bembeyaz saksılardaki çiçeklerin mis gibi kokusu denizin ferah kokusuyla birleşince o koku birleşimi beni benden alırdı. Ayrıca bu dar sokaktaki o evlerin birinde tatlı, sevimli bir dede vardı. Bence o dede, o dar sokağın önemli bir sembolüydü. O, bize o dar sokaktan her geçişimizde bahçesinden kopardığı o muhteşem, sulu şeftalilerinden verirdi. Bazen dedeyi o sokaktaki küçük masasında ve deniz mavisi sandalyesinde oturmuş, o muhteşem denizi izlerken görürdük. Bazen de onu güneş batarken o dar sokakta oluşan eflatun ışığın sokakta yarattığı havayı evinin küçük penceresinden izlediğini görürdük. Akşamları kumsala giderdik, o dar sokağı sadece onun evinden gelen loş bir ışıkla aydınlandığını, o dar sokağın akşamları bile güzelliğini yitirmediğini bir kez daha görebilmek için kumsala giderdik. Bizi neyin beklediğini bilemezdik elbette... Aniden...

Alaz Güven 10B

Ölüm Seni Yutmadan

Hayatı dolu dolu yaşamak gerek, hiç bitmeyecekmiş gibi değil ama. Bilmelisin sonunun geleceğini bir gün. Bilmelisin bir gün her şeyin biteceğini. Mutluluklarının, acılarının yok olacağını. Ona göre yaşamalısın, pişman olmadan ve dolu dolu. Ama sadece kendin için.

Yaşamayı, sevmeyi öğrenmelisin ve sevinmelisin her gün için. Çünkü adeta yutulacaksın gün gelince toprak tarafından. Nereden geldiysen oraya geri döneceksin. Boşluğa. Bir kara boşluktur ölüm. Yoktur sonrasında bir şey. Güzel de değildir, kötü de. Kötü de değildir, güzel de. Aslında ölüm hiçbir şeydir. Karanlık, boşluk, hiçlik, yokluk, siyah, sevimsiz, ürkütücü, korkutucu, boşluk... Sevimsiz bir şeydir ölüm. Sevimsiz olduğunu saklamaya gerek var mı acaba? Hem saklasan, ne fayda? Sonunun yakın olduğunu bilsen de güzelliklerin peşine düşmelisin. Her dakika, her saniye dolu dolu geçmeli, insan için her an. Son adıma kadar heyecanını yitirmemeli insan. Geç olmadan tadına bakmalı, tadını çıkarmalı yaşaması gereken ne varsa ve o gün geldiğinde...

Yaşamazsan dilediğin gibi ne için yaşamışsındır ki? Kendin için olmadıkça ne önemi vardır? Nasılsa unutulup gideceksin yakında ölüm seni yuttuğunda.

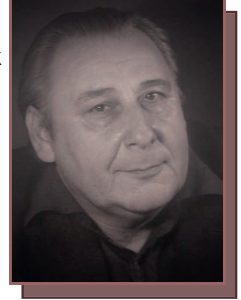
Ayşegül Güneyli 11E

Oktay Akbal

20 Nisan 1923 tarihinde İstanbul'da doğdu. Saint Benoit Fransız Lisesinde başladığı orta-öğrenimini, 1942 yılında Özel İstikbal Lisesinde bitirdi. Bir süre İstanbul Üniversitesi Hukuk ile Fransız Dili ve Edebiyatı Bölümünde okudu; ancak yüksek öğrenimini yarıda bırakarak çalışma hayatına başladı. 1943 ve 1944 yıllarında Servet-i Fünun *Uyanış* dergisinde sekreterlik, 1947 ve 1951 yılları arasında Millî Eğitim Bakanlığı Tercüme Bürosunda memurluk yaptı.

1939 ve 1940 yıllarında *Yeni Sabah* ve *İkdam* gazetelerinde çevirileri ve öyküleri yayımlanmıştır. 1944 ve 1946 yılları arasında *Vakit* gazetesinde eleştiriler ve tanıtma yazıları yazmıştır. *Büyük Doğu* dergisinde her hafta *Dünya Fikir Sanat Hareketleri* sütununu yazmış, 1951 ve 1956 yılları arasında *Vatan* gazetesinde, düzeltmen, sekreter ve yazı işleri müdürü olarak çalışmıştır. 1956'da köşe yazarlığına başlamıştır. 1985 yılından itibaren *Hürriyet* gazetesi için köşe yazarlığı yapan Akbal, daha sonra *Milliyet* ve *Cumhuriyet*'te köşe yazarlığına devam etmiştir.

Öykü yazmaya ilkokul yıllarında başladı. Çeşitli çocuk dergilerinde öyküleri yayımlandı. 1939'da, henüz lise öğrencisiyken yazdığı bir öykünün *İkdam* gazetesinde yayımlanmasıyla edebiyat dünyasına girdi. *İkdam* ve *Yeni Sabah* gazetelerinde hemen her gün bir öyküsü; *Bin Bir Roman*, *Çocuk Haftası*, *Yıldız* gibi gazete ve dergilerde yazıları, öyküleri ve çevirileri yayımlandı. Akbal'ın asıl anlamda öyküye yönelmesi Sait Faik'in *Semaver* adlı kitabını okumasından sonra başlamıştır.

Yapıtlarında kendi anılarından, hayallerinden, gözlemlerinden, duygularından yola çıkarak büyük şehir insanının yaşamını, sıkıntılarını, tedirginliklerini, tutunma çabalarını, kaderlerini ve sevinçlerini anlattı. Akbal'ın yazdıkları Behçet Necatigil'in deyişiyle "*Konulu hikâyeler değil de, belli konular çevresinde oluşan anılar toplamıdır.*" Yazın çevrelerinde geniş ve olumlu yankı yapan *Önce Ekmekler Bozuldu* adlı ilk kitabını 1946'da çıkarmıştır. Roman, anı, günce, deneme ve öykü türlerinde yapıtlar vermiştir.

ESERLERİ

Anı

Anılarda Görmek
Cüce Çeşme Sokağı Nerde?
Hiroşimalı Masahi Nii
Kırmızı Tenteli Tramvay
Babıali'de 50 Yıl
Şair Dostlarım
Şairlere Ölüm Yok
Hiroşimalar Olmasın

Çocuk kitabı

Dondurmalı Sinema
Yeşil Ev

Deneme

Bir de Simit Ağacı Olsaydı
Ölümsüz Oyun
Dost Kitapları
Geçmişin İçinden
Kanatlı Sözler Uçar mı?
Konumuz Edebiyat
Odama Bir Güvercin
Önce Şiir Vardı
Senin Adın Aşk

Sözcüklerle Yolculuk
Temmuz Serçesi
Yaşam Bir Uzlaşmadır
Yaşasın Edebiyat
Yazar Bir Tanıktır
Yeryüzü Korkusu
Yüzyıldır Umutsuzluk
Zaman Sensin

Roman

Akşam Kuşları: Bütün Öyküleri 2
Atatürk Yaşadı mı?
Aşksız İnsanlar
Batık Bir Gemi
Bayraklı Kapı: Bütün Öyküleri 1
Berber Aynası
Bizans Definesi
Düş Ekmeği
Ey Gece Kapını Üstüme Kapat
Garipler Sokağı
Güzel Düşlerin Sonu
Hücrede Karmen
İlkyaz Devrimi
İnsan Bir Ormandır
İstinye Suları
Karşı Kıyıları

Lunapark

Önce Ekmekler Bozuldu
Suçumuz İnsan Olmak (Cumhuriyet Kitapları)
Tarzan Öldü
Yalnızlık Bana Yasak
Yazmak Yaşamak (Cumhuriyet Kitapları)
Sancak Kırmızısı

Tarih

Atatürk Bir Gün Gelecek
Atatürk Bir Gün Gelecek 4. baskı
(2008) Cumhuriyet Kitapları
Hiroşimalar Olmasın

Ödülleri

1950 Türk Dil Kurumu Roman Ödülü, *Garipler Sokağı*
1958 Türk Dil Kurumu Roman Ödülü, *Suçumuz İnsan Olmak*
1959 Sait Faik Hikâye Armağanı, *Berber Aynası*
1993 Sedat Simavi Ödülü, *Senin Adın Aşk*
2000 Orhan Kemal Roman Armağanı

N.H. Kleinbaum'un romanından Peter Weir'in sinemaya aktardığı Ölü Ozanlar Derneği'nin sıra dışı edebiyat öğretmeni Mr. Keating, derslerinden birinde öğretmen masasının üzerine çıkar ve öğrencilerine her şeye farklı bir açıdan bakmanın önemini hatırlatır. Ardından öğrencilerinin de sırayla masaya çıkmasını ister. "Bir şeyi bildiğinizi sandığınız zaman ona başka bir açıdan bakın." der ve ekler "Sadece yazarın ne düşündüğüne bakmayın. Kendi düşüncenizi değerlendirin. Kendi sesinizi bulmaya çalışın."

Biz de Hazırlık sınıflarında Oktay Akbal'ın "Bir Kediye Öldürmek" adlı öyküsünün anlatıcısını değiştirerek öyküyü yeniden yazdık. Aynı olayları farklı bakış açılarıyla yeniden dillendirdik, yepyeni sözcüklerle öyküye yeni bir yaşantı daha kazandırmaya çalıştık. Bir bakıma kendi seslerimizi aramaya çıktık. Nasıl olduğuna bir de birlikte bakalım dedik.

Bir Kediýi Öldürmek

Biz erik ağacının üstündeydik o sırada. Ben ve İnci. Hangimiz üst dala yetişecektik? Benim tuttuğum ince dallar kopmuştu. Bir sıçrayışta yukarıya tırmanıvermişti İnci. Koca erikleri kafama atıyordu.

'Al, tut, ye...' diye.

Kıpırdamıyordum düştüm düşeceğim. Hiç sevmezdim ağaca çıkmayı. Bir bu, yayvan erik ağacı vardı ancak. Çakal eriği veren ağaç. Yenmez, sevilmez. Olsa olsa tuza banıp yersin, bir iki üç tane. Ya da erik savaşı yaparsın birbirinle. İnci daha da yukarıya çıkacaktı. En üst dalların erikleri daha güzel olurmuş... Bir ses geldi aşağıdan. Bir kedinin acı bağırtısı. Başka bir acılıktaydı bu ses. İncecik, uzayan, yitip giden... Başımı çevirdim dallara tutunarak.

"Ne oluyor orada?"

İnci birden bağırmaýa başladı:

"Öldürdü öldürdü, kediýi öldürdü, koşsana koşsana."

Birden atlamak istedim ağaçtan, elime ince dallar battı. Atıversem mi kendimi? Nasılsa yumuşak çimler var. Yapamadım, kaya kaya indim. İnci daha çabuk başardı bu işi. Birden hop diye atladı, etekleri açıldı, yüzü çime gömüldü. Ben de aşağıdaydım. Eve doğru koştum. İnci de arkam sıra. Ordaydı.

Ayağımızın dibinde. Bir kedi yavrusu, cansız, taş kesilmiş.

"O yaptı, gördüm." dedi İnci. "Vurdu, tekmeledi, hayvan, eşek."

Başladı yumruklamaya. Selim ellerini tuttu.

"Ne istedin yavrudan? Ne yaptı sana, canavar?"

Hiç konuşmuyordu Selim. Bıraktı ellerini. İnci bir yumruk attı böğrüne.

"Canavar canavar" diye başladı ağlamaya. Dayanamadı içeri koştu. Karşı karşıya idik. Selim ve ben.

Ben ve Selim. İki çocuk, iki arkadaş, iki düşman.

"Ne oldu Selim?" dedim. "Neden neden?"

"Hiç!" dedi "Hiç!"

"Nasıl hiç Selim? Vurulur mu böyle, öldürdün zavalıyı."

"Kedi o, bir hayvan..." dedi.

"Ölmüşse ne çıkar?"

"Sen katil oldun şimdi."

Biliyorum, anlıyorum, pis pis bakıyor, ama öyle değilmiş gibi. Üzülmüş sanki. Ağlayacak mı? Elleriyle yüzünü kapadı.

"Yanlış yaptım." dedi.

"Nasıl oldu bilmiyorum. Burda top oynuyordum kendi kendime."

"Niye ağaca çıkmadın bizimle?"

'Siz gel demediniz ki...'

Daha önce otomobilcilik oynamıştık. Ben şofördüm, elimde yuvarlak bir dal...

Selim yardımcı, kapıyı açıyor, yolcuları buyur ediyordu. İnci müşteri gibi bindi, bahçede oradan oraya taşıdık. Şoför olmak istiyordum. Büyüdüğüm zaman bir otomobilim olacaktı. Selim de şoför olmak hayalindeydi. Ama oyunda hep bendim direksiyonu tutan. Bir kez bile ona vermek istemedim. Çok hoşlanmıştı direksiyondan. Sonunda dayanamadım. "Sen şoför ol." dedim. Bu kez, İnci ile birlikte müşteri olduk. Karı koca. Selim de özel şoförümüz. Aldı direksiyonu, oyuna katıldı, ama isteksizdi. Hoşlanmamıştı, benim İnci'nin kocası olmamdan, bizim özel şoförümüz gibi davranmaktan. Atmıştı elinden yuvarlak dalı. Biz de ağaca çıkmak için koşmuştuuk el ele. Selim, bizim evde büyümüş Hanife Hanım'ın oğluydu. Babası bırakmış gitmiş onları. Annesi bir yaşlı marangozla evlenmiş. Gelir giderdi annesiyle birlikte. Bir sınıf aşağıdaydı benden. İnci gibi. Nedense İnci hiç hoşlanmazdı ondan. Bir marangozun oğlu olmak ayıp değil ki! Niye İnci böyle yapıyordu? Ben hep üçlü oyunlar kurardım, İnci'yle Selim'i kaynaştırarak, dost yapmak isterdim. Olmazdı. Komşunun

kızıydı İnci, babası doktor, annesi öğretmen. Anlayamazdı Selim'le arkadaş olmak isteğimi. Hor görürdü onu.
"Yapmayacaktın" dedim.
"Oldu işte" dedi. Bir taş tekme savurdu. Taş da bahçe kapısına kadar gitti. İnci seslendi pencereden:
"Haydi, yukarı gel."
Yalnız beni çağırıyordu. Selim başını yere eğdi.
"Sen git" dedi.
Kedinin ölüsü orada duruyordu. Ne yapmalı? Bir mezar kazmalı. Selimler bir gitsin! Hanife teyze duymuş olayı İnci'den. Fırladı geldi. Soluk soluğa. Bir tokat attı oğluna. Ben araya girdim.
"İsteyerek yapmadı" dedim.
"Nasıl, tekme vurmadı mı o?"
Vurmuştu. Kediye öldürücü tekme vurmuştu. Ama kedi diye vurmamıştı. Biliyordum, başka bir şeye indirmişti tekme. Bana mı, İnci'ye mi, ikimize birden mi? Yoksa yaşama mı? Yazgıya mı? Kendi geleceği-

nin karanlığına mı? Bir anda duydum hepsini. Anlayamadığım birçok şeyi. Herkes gitti. Karanlık bastı basacak. Bir çukur kazdım, kürekle attım toprakları. Sarı yavruyu koydum oraya. Bahçenin uzak bir köşesi idi, erik ağacının arkası. Bir erik dalı buldum diktim üstüne. Sanki benim yerime ölen biriydi o. Selim bir daha eve gelmedi. Hep annesi gelirdi, yalnız. Yatılı okuldaydı, asker olacaktı, subay olacaktı. Oldu da. Yıllar geçti aradan. Bir gün karşılaştık. Boynuma sarıldı. Ordan burdan konuştuk. Aramızda bir kedi yavrusu vardı hep. Ölü. Bir tekmeyle yaşamdan gitmiş. Sonra yine yıllar geçti. Annesinin cenazesinde gördüm. Yıldızları artmıştı omzunda. Elimi sıktı yalnız. Hiçbir şey demedi. Bir daha da görüşemedik.

Nerde bir kedi yavrusu görsem, nerede o kedi yavrusuyla oynaşan çocuklar görsem içim titrer, bir tekme geldi gelecek geldi gelecek diye... Kendimi bir kedi yavrusu gibi duyarım. Yalnız, kimsesiz tüm tekmele-re, yumruklara açık. Ölü bir kedi yavrusu kırk yıldır yaşar durur belleğimde. Gerçekte bana atılan bir tekme yediği için...

Oktay Akbal

Bir Kediği Öldürmek

Baharın müjdecisi erik ağaçları meyvelerini vermeye başlamış, bahçede oynama zamanı gelmişti. Gittide güzelleşen hava, oyunlar oynadığımız

üçlü grubumuzu arka bahçeye çıkarmaya yetiyordu. Genellikle arkadaş grupları en yakın arkadaşlardan oluşurdu, fakat bizimkinde İnci beni hiç sevmeydi. Nedeni barizdi aslında; o zengin, ben fakirdim. Giydiği hiçbir kıyafetin parasını annem karşılayamazdı. Babamın yokluğu ailemizi her açıdan sarsmıştı. Bir yeme-

ği bazen dört-beş gün yemek zorunda kalırdık fakat bu halime rağmen, annemin temizliğe geldiği evdeki arkadaşım beni olduğum gibi kabullenirdi. Grubumuzu hayatta tutan oydu. Olmayan ailemden biri gibi severdim onu...

Havanın çok güzel olduğu bir bahar günü, yine arka bahçeye oyun oynamaya çıktık. Arabacılık oynamaya karar verdik. İnci yolcu, yegane dostum şoför ve ben de görevli oldum. Gayet güzel gidiyordu oyunumuz. Görevli olmak harika

miydı? Hayır. Fakat o zamanlardaki küçük, basit hayatım için büyük mutluluklardı bunlar... Her erkek gibi şoför olmak istedim. Dostum sanki bunu anlamış gibi 'Şoför olmak ister misin?' diye sordu. Geçtim direksiyona. Bir anda İnci'nin benim hakkımda düşündükleri aklıma geldi. Fakirdim ben, emir kuldum onun gözünde. Yediremedim, sinirlendim. Attım elimdeki

sopayı yere, oyundan çıktım. Dostum ve İnci ise erik ağacına doğru koşmaya başladılar.

Gittikçe yukarı çıkıyorlardı. Benden uzaklaşıyor, aramızdaki mesafeyi açıyorlardı. Çağrılmamıştım. Kaderim kara bir kuyudan ibaretti. Sonu bilinmez derecede karanlık...Önüme çıkan ilk şeye vurdum. Fakat vurduğum yavru bir kedi değildi aslında, kaderdi. Seçemediğim hayatımın bana getirdiği zorluklardı, acıydı. Gururum her geçen gün zedeleniyordu. Vurdu-

ğum, insanlardı. Kendilerini kulsursuz gösteren aynalarına bakan, acımasız insanlardı. Hıncım hayataydı. Bana yaşatıklarınaydı... Ve yaşatacaklarına...

İnci ve dostum hemen aşağı indiler. İnci sinirle bağıırıyordu. Anlamıyordu. Kendisi gibi olmayan, olamayan insanlara karşı kördü. Ben de onlara karşı sağıır... Dostum nedenini sordu, söyleyemedim.

Kediyi ölüme terk eden bendim. Suçluydum fakat ölüme terk ettiğim tek şey o yavru kedi değildi; kaderdi aynı zamanda...

Annem o gün çok kızdı, dostum her ne kadar beni savunsa da

nafileydi. Kulaklarım sağırdı bu hakaretlere, beni anlamayan bedenlere. Bu nedenle gittim, asker oldum. İçimde biriken acı, kin, öfke beni askerliğe sürüklemişti. Yıllar sonra ilk kez gördüğüm o dostumu hiçbir zaman unutamam. Geçmişimi ve geleceğimi yaratandı dostum. Son kez annemin cenazesinde gördüm onu; rütbelerim artmış, kederim azalmıştı. Kaderimi böylesine değiştiren o yavru kediydi.

Gökçe Meraklı HazırlıkA

Bir Kediği Öldürmek

Ben o korkunç şeyi yaptığımda ikisi erik ağacının yukarısındaydılar. Ne kadar da mutlulardı! Güllüşüp erik yiyorlardı. Ben de erik yemek istiyordum doyasıya. Dik-katlerini çekmek istiyordum. Özellikle de İnci'nin... İnci çok güzel bir kızdı. Saçlarının güneşin altında sapsarı parlaması beni kendine hayran bırakıyordu. O da biliyordu benim ona olan duygularımı. Açılmıştı ona ama o benimle dalga geçmişti. Az önce sevdiğiyle el ele ağaca koşması beni çıldırtmaya yetmişti.

Vuracak, parçalayacak bir şeyler ararken gözüm o kediye takıldı. İnci kedileri sevmezdi, hatta onlara karşı alerjisi vardı. Annesiyle babası bu yüzden kedileri bahçelerinden uzaklaştırırdı ama en büyük düşmanım, İnci'yi benden çalan o kedilere bayılırdı. İnci de sırf o seviyor diye seviyormuş gibi yapardı. O benim kalbimi kırmıştı, canımı yakmıştı, İnci'yi benden almıştı, ben de onun canını yakacaktım. Kediye bir tekme savurdum. Acı çığılığı bütün bahçeyi kapladı. İnci'yle birlikte hemen aşağı indi. Çok üzgün gözüküyordu amacıma ulaşmıştım.

İnci koşarak yanıma geldi. Bana vurmaya, bağırıma başladı. Canım hiç yanmıyordu ama o tek kelime beni yıkmaya yetti. Bana "Katil!" dedi. Onun gözünde ben bir katildim. Ona her şeyi anlatmak istedim ama o eve doğru ağılaya-

rak koşmaya başladı. Sonra yanıma o iki yüzlü geldi. Hepsi onun suçuydu. Bana "Ne oldu Selim?" dedi. Ben de "Hiç." dedim. Ona söyleyemedim. Ondan nefret ediyordum. Bu olay yaşanmadan önce üçümüz oyun oynuyorduk. Ben şoför, o yardımcım, İnci de müşteri. O anlar çok eğleniyordum. Sonra İnci ve o, karı koca oldular. İnci benden başka biriyle evlenemezdi. Sinirlendim, attım yuvarlak dal parçasını yere. O zaman ağlamak istedim, "Özür dilerim." demek istedim ondan. Kediği öldürme sebebim kıskançlığım demek istedim ama yapamadım. Aklıma el ele koşarkenki görüntüleri geldi. Dedim ki "Kedi o, sadece bir hayvan, ölmüşse ne olur?" Bana acıyarak baktı. "Sen bir katilsin." dedi. Yine aynı kelime... Gözümde yaşlar birikti. "Birden oldu, burada tek başıma top oynuyordum, sonra...". "Niye bizimle ağaca çıkmadın?" dedi. "Çağırmadınız ki..." dedim. İnci'yle flört etmekle o kadar meşguldü ki hatırlayamaz tabii... O sırada pence-reye İnci çıktı. Onu içeriye çağırdı. Sadece onu, beni değil. Annem koşarak bize doğru geliyordu. Kızmaya, bağırıma başladı. Bana tokat attı. O ise her şeye rağmen beni korudu. "İstemeyerek yaptı." dedi. Annem kolumdan çekiştirerek beni evimize götürdü. Bir daha oraya gitmedim.

İnci'yi de okulda uzaktan gizlice izledim. Sonra askeri okula gittim ve İnci'den ayrıldım.

Yıllar sonra karşılaştık. Ben yarbay olmuştum. Çok yaşlanmıştı. Konuştuk ama içten değil. Aramızda bir boşluk vardı. Bir iki yıl sonra annemin cenazesine de geldi. "Başın sağ olsun." dedi. O gece düşündüm. Bütün hayatımı düşündüm. O zaman anladım bizim aramızdaki bir boşluk değildi. Bizim aramızda ne ölen kedi, ne ayrı geçen yıllar vardı. Benim ilk aşkım olan İnci ve onu benden çalan o kalp hırsızının yaptığı hainlik vardı yalnızca...

Naz Tunç Hazırlık

Bir Kediye Öldürmek

Mert ve İnci ağacın üstündeydiler o sırada. Gülüşüp oynuyorlardı. Bu, sinirimi çok bozuyordu. İçimdeki siniri tutamadım. Önüme çıkan ilk şeyi tekmelemişim. Daha ne olduğunu anlayamadan İnci'nin "Öldürdü, öldürdü. Kediye öldürdü. Koşsana, koşsana." dediğini duydum. Duymamla onları yanımda görmem bir oldu. Kafamı eğdim. Yerde gerçekten de cansız bir kedi yavrusu gördüm. İçim acıdı. Katil mi olmuştum ben şimdi?

İnci bana vurmaya başladı. Ellerini tuttum. Bana vurmaya hakkı yoktu. Bilerek yapmamıştım. Hepsi onların suçuydu. Onlar yüzünden öldü bu kedi. Mert oradan bir şeyler söylüyordu bana. Katil olmuştum şimdi ben, evet. Ne olurdu ki beni de çağırırsalardı yanlarına. Ne olurdu ki bir gün olsun aramızdaki sınıf farkını vurmaları yüzüne.

Geçenlerde yine oyun oynuyorduk. Mert arabayı kullanan kişi oluyordu sürekli, ben ise yardımcısı. Yine aramızdaki sınıf farkını yüzüme vuruyorlardı. Bu durumdan sıkılmışım ve şoför olmak istediğimi Mert'e söylemişim. İlk başta istemese de sonradan kabul etmişti. Artık şofördüm, Mert ve İnci'nin özel şoförü... İşte yine ezmişlerdi beni.

İnci annemi çağırıyordu. Annem koşarak geldi yanıma, bir tokat attı bana. Sağ olsun Mert aramıza girdi, bir şeyler anlatmaya çalıştı anneme. İnci onu evine çağırıyordu. Yine sadece onu... Bu durum beni her zamanki gibi rahatsız etti. Ne farkım vardı Mert'ten? Sadece o benden biraz daha zengindi.

O günden sonra onların evine hiç gitmemişim. Askeri bir okula yazılmışım. Bir gün karşılaştık Mert ile. Boyuna sarılmışım. Öylesine, ayıp olmasın diye konuşmuştum onunla. İçimdeki sinir sanki hiç geçmemişti.

Yıllar sonra annemin cenazesinde de görüştük. Rütbem artık daha da yüksekteydi. Elini sıkıştırmışım o zaman sadece, sarılmadım çünkü sarılısam ağlayacaktım, bunu biliyordum. Umarım beni yanlış anlamamıştır.

Ezgi Tahiroğlu HazırlıkC

Erik Ağacının Acı Manzarası

Yine bir erik ağacı... Tepesine tırmanıp Sinan'a erikleri atmaya bayıldığım o görkemli ağaç... Yine bir gün erikleri Sinan'a atarken bir kedinin acı çığlıkları geldi kulağıma. Hemen sesin geldiği yere çevirdim kafamı. Selim yavru bir kediye tekme atıyordu. O an hiçbir şey düşünemedim. Başımın aşağı kaynar sular döküldü sanki. Hemen Sinan'a "Koş!" diye bağırdım ve aşağı atladım.

Selim'in yanına gittiğimde ayağının dibinde ölü, sarımsaklı bir kedi yavrusu yatıyordu. "Ne istedin yavrudan? Ne yaptı ki sana?" diye bağırdım Selim'e. "Canavar seni. Küçük hayvanın canını aldı." dedim. Kediye baktıkça içim acıyordu. Küçük sarı bir beden yatıyordu cansız bir şekilde gözlerinin önünde. Ne istemişti ki hayvandan? Neden hiç acımadan tekmeledi onu? "Senden nefret ediyorum Selim." Durmadan ağlıyordum. Bu manzaraya daha fazla katlanamadım, içeri koştum. Sinan Selim'le konuşmaya çalışıyordu ben giderken. O katilin sesini bile duymak istemiyordum.

Hayvanların sokaklarda çok zor şartlarda yaşadığını biliyorum. Her gün kaç tanesinin öldüğünü de... Bunlardan bir tanesi gözlerimin önünde gerçekleşince, hem de tanıdığım biri tarafından öldürülünce, çok sinirlendim ve üzüldüm. Sinan, yavru için bir mezar kazdı. Erik ağacının arkasına gömdü onu. Ben de o akşam, o kediye düşündükçe daha çok, daha çok ağladım.

Defne Bulut HazırlıkB

Bir Kediye Öldürmek

Bir erik ağacının üstündeydiler o sıra İnci ve Ayşe. Hangisi üst dala yetişecekti ? Ayşe'nin tuttuğu ince dallar kopmuştu. İnci bir sıçrayışta yukarı tırmanıvermişti. Koca koca erikleri Ayşe'nin kafasına atıyordu. "Al, tut, ye." diye.

Ayşe kırıdayamıyordu çünkü çok korkuyordu, aynı zamanda erik ağaçlarını sevmezdi de. Daha sonra iki kız bir ses duydu. Bir kedinin acı bağıışı... Ayşe "Ne oluyor orada?" diye sordu. İnci birdenbire bağırmaya başladı: "Öldürdü, öldürdü. Kediye öldürdü; koşsana, koşsana!" Ayşe atlamak istedi ama atlayamadı. Usul usul indi. Fakat İnci, bir sıçrayışta atlamıştı bile. İkisi de eve doğru koştu. Ayaklarının dibinde bir kedi yavrusu cansız, taş kesilmiş... "O yaptı, gördüm." dedi İnci. "Vurdu, tekmeledi. Hayvan! Eşek!" Başladı beni yumruklamaya. Ben de ellerini tuttum. "Ne istedin yavrudan? Ne yaptı sana, canavar?" Hiç konuşmuyordum. Ellerini tutmayı bıraktım. Daha sonra İnci dayanamayıp ağlamaya başladı ve içeri koştu. Ben ve Ayşe karşı karşıydık. "Neden Selim, neden?" diye sordu Ayşe. "Hiç." dedim, sadece "Hiç." dedim. "Nasıl hiç Selim? Vurulur mu böyle, öldürdün zavallıyı." "Kedi o, bir hayvan." dedim. "Sen katil oldun şimdi." dedi. Daha sonra her şeyi en baştan anlatmaya başladım Ayşe'ye: "Burada kendi kendime top oynuyordum." "Neden bizimle ağaca çıkmadın?" diye sordu Ayşe. Ben de "Beni çağırmadınız ki!" dedim.

Zaten en başından beri İnci ve ben iyi anlaşamıyorduk. Ayşe bizi ne kadar barıştırmaya çalışsa da İnci benden nefret etmeye devam ediyordu. Benim babam bizi bırakmıştı. Annem ile birlikte hep bu eve geldik. Zaten İnci de beni sevmediği için pek eğlenemezdim. Onun annesi öğretmen, babası doktordu, beni anlayamazdı.

Daha sonra İnci Ayşe'yi üst katın penceresinden çağırdı; evet, sadece Ayşe'yi çağırıyordu. Bu yüzden ben de "Git." dedim. Hemen ardından annem öfkeli bir şekilde yanıma gelip bana ağır bir tokat attı. "Nasıl öldürdün o zavallıyı?" diye soruyordu. Olayı İnci'den duymuş belli ki. Ayşe ise hemen araya girdi ve beni kurtardı ardından annemle birlikte evimize gittik.

Ayşe biz gittikten sonra uzun uzun düşündü ve kedi için bir mezar kazdı; onu gömdü. Ben de o günden sonra bir daha o eve gitmedim. Annem gitmeye devam ediyordu ama ben evde oturuyordum. Ve o günden sonra Ayşe'yi de hayatımda sadece iki kez gördüm: Ben asker olmuştum ve bir gün yolda yürürken Ayşe'yle karşılaştım. Ona sarıldım. İkinci ise annemin cenazesindeydi. Bir daha da hiç görmedim. O günlerden sonra her kedi gördüğümde aklıma Ayşe gelir ve kendimi hep kötü hissederim.

Heper Akar HazırlıkB

İSTİYORUM

Eminim bana güleceksiniz veya delirdiğimi düşüneceksiniz fakat ben eminim, bir çoban olmak istiyorum. Bayırlarda dolaşmak ve temiz hava solumak istiyorum. Farklı çiçekleri koklamak ve upuzun çam ağaçlarını görmek istiyorum. Dağın yamacından kendimi koşarak ve bağırarak aşağıya atmak istiyorum. Temiz ve berrak dağ suyunu şişe ya da bardak ile değil avuçlarımla kana kana içmek istiyorum. Dağın zirvesine çıkarak vadiyi veya güneşin akşamleyin ufuk çizgisinde bulutların arasında yarattığı o pembe rengi görmek istiyorum. O sınırsız zaman diliminde kendi has benliğime kavuşmak istiyorum. Peki neden? Neden daha gösterişli bir hayata sahip olmak istemiyorum? Çok basit yorgunluğu ve acıları hayatımdan tamamen silmek için. Düşüncesiz, duygusuz ve yalancı insanların emirlerinden ve sözlerinden tamamen kurtularak saflığa ulaşmak için. Sokakta selam bile vermeyeceğim kadar değersiz olan insanların yüzlerine bakmamak, onlarla konuşmamak ve onların verdiği emirleri göz ardı etmek; kısaca onları hayatımdan tamamen çıkarmak istiyorum. Gürültülü ve solgun bu hayattan kurtulmak istiyorum. Bir kereliğine de olsa yorulmamak ve ezberlemekten kurtulmak istiyorum. Yani hayatın bize uyguladığı o zor sınavı tamamen iptal etmek istiyorum.

Çoban olmak istediğimi sizlere söyledim fakat nasıl bir çoban olmak istediğimi sizlere söylemedim. Hiç de hatırlatmıyorsunuz! Aslında bunun bir tarifi yok yani yemek yapmaya benzemiyor. Yine de içimden geçenleri sizlere aktarmaya çalışacağım tabii ki. Öncelikle eğitilmiş olmak isterim. Kimi zaman bir günümü sabah-tan akşama kadar kitap okuyarak geçirmek isterim. Saati kafaya takmayarak kitabın sayfaları arasında kaybolmak isterim. Kitap okumanın hakkını vermek isterim. Hem evimde okuyabilirim hem de kuzu ve koyunlarımı otlatmak için götürdüğüm çayırda... Mekan önemli değil, okumak önemli olurdu benim için. Koyun ve kuzu demişken, bir düzine koyun ve kuzum olsa aç kalmam. Onların sütünden peynir, yoğurt yaparım ve endişe duymadan yerim. Burada endişe duymadan derken, marketten aldığınız yoğurdu, sütü ve peyniri kastetmek istedim. Kanımda o doğallığı son demine kadar hissetmek isterim. Belki kışa doğru bir iki koyun keserim çünkü genellikle dağlarda kış ayları zor geçiyor. Bu kış şartlarına dayanmak için de biraz et lazım. Bununla beraber bir de küçük dağ evim olsa ne iyi olur. Bir oda, bir tuvalet ve duş için banyo. Evin küçük olması çok önemli çünkü kış aylarında koskocaman evi ısıtmak bir hayli zor olabilir. Fakat odanın ortasına koyduğum soba sayesinde kışı rahatlıkla geçirebilirim. Sobanın üstünde kaydattığım sütü, pencerenin kenarında lapa lapa yağın karı izlerken içmek de ne tatlı olurdu değil mi? Acaba o manzarayı anlata-

bilecek bir şiir, bir dize var mı? O sisi, o tül perdeyi anlatabilecek bir şair var mı? O karla birlikte esen hırçın rüzgârı yani tipiği betimleyebilecek bir insan var mı? Sütümü içerken merak ederim. Aklıma takılır aniden.

Genelde, çobanlar sizlerin de bildiği gibi saz çalarlar. Sazın ustalarıdır onlar. Her besteyi yalayıp yutmuşlardır. Fakat ben onlardan farklı olarak saz yerine keman çalmayı isterdim. Kemanın ustası olmak isterdim. Her ünlü besteciye hatta bestesini geçtim hayatını bile bilmek isterdim. Neden mi? Çünkü benim için keman çok asil bir yaratılış. Çok önemli bir yetenek keman çalmak benim için. Onu çalarken, her notasını kalbimin içinde hissedebiliyorum çünkü. Onu çalarken ayrıca onu yaşayabiliyorum da. Bir bestecinin eserindeki her satır beni heyecanlandırmak için yetiyor. Yani keman paha biçilmez bir duygu ve bir şehvet uyandırıyor içimde.

Evet, ben bir çoban olmak istiyorum. Evrende doğa diye bir kavramın olduğunu bilmek istiyorum. Ciğerimdeki o pis karbondioksiti atarak yerini oksijen ile doldurmak istiyorum. Kalabalıktan yani pis, yalancı ve kötü yaratıklardan tamamen kurtulmak istiyorum. Betonun üstünde değil toprağın, o yağmurdan sonra çamurlaşmış olan o toprağın üzerinde çıplak ayakla yürüyerek doğallığı hissetmek isti-

yorum. Yaşamı, gri bir sis perdesi arkasından değil yeşil ve yeşilin tonları ile bezenmiş bir perde arkasından görmek istiyorum. Ormanda, evimizin içinde görüp çok korktuğumuz ve öldürdüğümüz o küçük canlıları görerek tanımak istiyorum çünkü emin olabilirsiniz ki onlar, insanlardan daha zararsız. Şu ana kadar insanlardan nefret eden ve yalnızlık çeken bir karakter oluşturmuş olabilirim zihninizde fakat siz öyle düşünüyorsunuz. Ben asla yalnızlık çekmiyorum ve insanlardan nefret etmiyorum, sadece onların davranışlarından ve karakterlerinden nefret ediyorum. Emin olun ki yalnız değilim çok iyi bir arkadaşım var. Hiçbir zaman bana yüzünü dönmeyecek ve beni yalnızlığın içinde bırakmayacak bir arkadaşım var. İyi kalpli, candan ayrı zamanda dürüst ve yol gösterici bir dost: KİTAP. Her zaman elimde tutarım onu, asla bırakmam çünkü bilirim eğer bırakırsam, o bana küsecek ve ben de söz ettiğim insanlardan biri olacağım. Onsuz, suni, solgun ve kötülüklerle dolu bir yaşamda yalnız olacağım, biliyorum...

Canan Şebnem Yılmaz 9A

Umut

Koşuyorum. Nedenini bilmiyorum fakat içimden gelen tek şey bu: Koşmak! Hayır, hayır koşmaya özel bir ilgilim olduğu için falan değil. Sadece yaşanmışlıklardan, yorgunluktan kaçmak istiyorum. Ne tesadüftür ki hava tıpkı düşüncelerim gibi sisli. Sanki kendini bulmaya çalışıyor. Fakat hava, kendini o kadar kaybetmiş ki o umutsuz, melankolik sisin içinde bulamıyor kendini. Ve işte o an kendimi havayla bütünleşmiş hissediyorum. Çünkü o beni anlıyor. Kafamın içindekileri okuyor sanki. Bense koşmaya devam ediyorum. Sanki sonunda bir ödül varmışçasına. Sonunda mutluluk varmışçasına koşuyorum. Duruyorum, soluklanıyorum. Sanki etrafımdaki her canlı için soluklanıyorum, nefeslerim o kadar sık ve yorucu geliyor ki bana... Nefesim düzene girdiği zaman etrafıma dikkatlice bakma şansı buluyorum. Bir hiçliğin ortasında olduğumu fark etmem saniyelerimi alıyor. Etrafımdaki her şey ölmüş sanki. Her şey o kadar mutsuz ki... Sisin arasından zar zor görebildiğim ağaçlar, yavaşça gökyüzünden aşağıya doğru süzülen yağmur taneleri bile o kadar mutsuz ki... Sanki buraya gelmek istemiyorlar. Sanki kaçıp gitmek istiyorlar, tıpkı benim gibi. Ve her yağmur damlası tenimle temas ettiğinde kendimi bütün hissediyorum. Damlaların umutsuzluğu içimdeki tüm kötü duygularla birleşiyor sanki, bir bütün oluyorlar. Sonra yağmur damlaları içimdeki umutsuz-

lukları temizliyor, kendi umutsuzluğuyla birleştiriyorlar ve uzaklaşıyorlar. Ve ben kendimi canlanmış hissediyorum. Sis tabakasını yırtıp koşmak istiyorum. Koşmaya başlıyorum. Sis tabakası asla gitmeyecek biliyorum fakat ben durmuyorum. Durmak istemiyorum. Çünkü sonunda bir ışık var, biliyorum. Herkes için, her şey için umut var biliyorum. Benim için neden olmasın ki? Tüm bu düşünceler beynimi kemiriyor. Herkes, her şey için umut varken ya gerçekten benim için yoksa? Hayır, bu olamaz, olmamalı. Çünkü ben inancını kaybetmişken geri kazananlardanım. Ben hala umudu olanlardanım. Bu yüzden koşuyorum. Fakat aldığım oksijen akciğerlerimi doldurmaya yetmediğinde yine duruyorum. Bu sefer etrafa bakışım farklı. Sis tabakası bu sefer ruhumdaki umutsuzlukla birleşmiyor artık. Sis tabakası, etrafındaki güzellikleri yarın için saklıyor, üstlerini örtüyor. Fakat zamanı geldiğinde sis tabakası kalkacak ve altındaki tüm güzellikleri gösterecek. Ve ben tekrar umuduma tutunuyorum. Aldığım her derin nefese tutunuyorum. Etrafımdaki her şeyi daha güzel görüyorum. Daha güzel görmeliyim. *Yoksa kendini çaresiz bir şekilde umutsuzluğun içine atanlardan ne farkım kalır ki?*

Bengisu Şimşek 9H

Gülümseyiş

Yıpranmış yapraklar, solmuş yüzler... Alışılmış bağdaştırmalar... Bir günün sonundayım yeniden. Dibe vurmamış gülümsemem eskidi. Oyunlar, kaçamaklı sorular, maskeler... Rutinleşmiş bir hayat... Fakat bugün öyle değil. Bugün güzeldi arkadaşım. Sıkıştırılmış bir eğitim hayatının içinde bir değişim yaşandı. Çekilmez bir kız olmuştum. Lanet... Aksi... Sabahtan akşama kadar yatar olmuştum. Çekilmez bir kız olmuştum. Karşıma hayatıma renk katacak kişi çıkana dek... Bir his vardır, adını söylersem sakinliğim yerini şiddetli fırtınalara bırakacak diye korkarım. Ölene kadar beni sarsın istiyorum. Bana hissettirdikleri eskimesin. Gizemi bozulmasın. Yollarda yalnız yürümeyeyim. Söyleyecek sözlerim şimdiki gibi sen yüklü... Bugün değişiyorum. Sonbahar yerini yaza bırakıyor. Ve ben değişiyorum. Anla halimden... Gülümsüyorum artık.

Gizem Yenibayrak 11E

Galiba Evet

Nefret mi bu bilmiyorum?

Belki de sana olan kızgınlığımdan çok kendime kızgınlığım. Bana bunları yaşatmana izin vermediğim için kızgınlığım. Sana da beni hemen silip attığın, gittikten sonra arkana dönüp bakmadığın için kızgınlığım. Zamanı gelmişti bırakmanın ben de biliyorum. Ben çok sevdiğim için yapamadım sen de beni üzme istemiyordun. Ama bizim sonumuz bu değildi, böyle olmamalıydı. Bu kadar kolay değil. Sana hâlâ çok kızgınlığım. Bana verdiğin sözleri tutmadın. Sana aynı şeyleri asla yaşatmayacağım, hep yanında olacağım dedin.

Olmadın...

Daha da kötüsünü yaşattın. Tesadüfen girdin hayatıma. En çok ihtiyacım olduğunda yanımda oluverdin. Farkında bile değildim varlığının. En çok ihtiyacım olan şeyin sen olduğunu da bilmiyordum. Ama öylemiş. Tanıştığımız günden beri de öyle. Belki senin bana söylediğin sözleri ben sana hiç söylemedim. Hiç benim sana duyduğum ihtiyacı bana karşı hissetmedin. Düşünüyorum zamandan geri gitme şansım olsaydı eğer diye...

İki seçeneğim vardı. Bana son sarıldığın güne dönerdim, çünkü -belki o zaman farkında değildim ama- o gün bana son kez güldüğün, son kez seni seviyorum dediğin gündü. Belki o günün son olduğunu bilseydim farklı davranırdım, izin vermezdim gitmene.

Ya da tanıştığımız güne giderdim. Ve tanışmazdım seninle. O masaya oturmazdım. Üzülmezdim, bu kadar acıyı da yaşamazdım. Çok salaşım. Geri dönsen, yanında olacağım desen, tekrar deneyelim desen, asla beklemem. Yine üzülecek olduğumu bildiğim halde son kez sarılabilmek isterdim. Yanımda olmanı isterdim, birbirimize nefret dolu bakmayı ve özle-memeyi isterdim. Şansım var, her zaman vardı ve daha uzunca bir süre de şanslı olacağımı sen de biliyorsun. Ama ben de seni tanıyorsam dönmeyeceksin. Bensiz yapamazsın diye düşünüyordum. Yaptın. Bensiz mutlusun. Gerçekten mutlusun. Bensiz bu kadar iyi olduğun için de kızgınlığım sana. Ama en çok yanımda olmadığın için kızgınlığım. Pişman mıyım? Tam bilmiyorum, ama galiba evet...

Sera Mis Güner 11A

Farklı Pencerede

Tek başına yaşamayı öğreniyor insan. Yalnız değil, yalnızca kendine kalmış durumda... Kafasında kurduklarını gerçekten uygulayamadığında öğreniyor kalp kırıklıklarını. Şişhane'nin arka sokakları ne de güzel oysa! Bir reşit olsa geceyi gündüze, gözyaşlarını alkole katacak. Beklemek zorunda. Emeklemekten yürümeyi öğrenir gibi nefes almayı yaşamaktan öğrenecek. Önceleri Haliç pis kokardı. Melek yüzlü bir kızs Balat'ta yaşardı. Sergilere, davetlere katılırdım Beyoğlu'nda, hep kaçır gelirdi sokağından. İnsanları sevmediğini söylerdi, sonra siyasi konuşmalara daldı insanlığı kurtarmak (!) adına. Suzan Hanım kızını verirken karşı komşu Asuman'a iki bilezik fazla istemiş; araları açılınca gece Asuman, Suzan'ın çamaşır ipini kesmiş. Çok gülerdim anlattıklarına. Bakkalından sokak köpeğine kadar herkesi tanırdı. Hem gitmek ister, hem inatla kalırdı. Dışarıdan alınmak istenen her tat kuşkusuz içinde vardı. Utanırdı beni götürmezdi vatanına. Rum'du, üstelik daha ufacıktı. Hayatta yâr etmezlerdi bana. Gelince en çok hamama gitmek isterdi. Kıramazdım, aklanır paklanır çıkıverirdi. Sanki ay daha parlayabilirmiş gibi... Külhanbeyine sataşırdı, mahallesinden bir sokak çocuğuymuş bir dönem. Söylemezdi ama belli ki ona âşıktı. Dokunurken akli çıkacak gibi olurdu. Sokaklarının bitiminde virane bir köşk varmış, oraya gider hayallere dalarmış, işte onun kadar zevk alırdı saniyelik işlerde. Külhanbeyi dediğin serseri sonuçta! Hamamda yatarak kalp ısıtılmaz ki canım! Bir Beyoğlu Beyi karşısında! Pera'nın bir arka sokağında ya da pasajındayken anladın ki Matmazel Rita buradan geçmiş. Keşke parfümü Haliç'in kokusunu da bastır! Aman yok efendim, bastırmasın. Yoksa Eleni'yi nasıl görecekti? Gelir miydi buralara? Belki de gelirdi. Çocukluk arkadaşlarının evlerine rahat rahat girebileceği, çekirdek çitleyip dedikodu yapabileceği o aptal semti, kitli çelik kapılar ardındaki sanata yeğlerdi. Arka sokaklara, bilmediği yollara dalmaktan çekinmezdi. "Denizlere çıkar sokaklar." der sonra da şarkı söylemeye başlardı. İstisnasız her gün bir olay oluyordu onun oralarda. Anlatırken ne de güzel gülümserdi. Arabayla gitsem taşta tutulacağım sokakları seviyordum hayalimde. Sanki orada kendi ruhundan üflediği insanlar yaşıyordu, o da Tanrıçalardı ve ben ona tapıyordum. Sokakta herkes terlikle dolaşıyormuş

öyle derdi. Her gelişinde aynı babeti giyerdi. Bir gün Fransa'dan topuklu ayakkabılar getirttim ona. Pek sevindi ancak Taksim'den Şişhane'ye sevdiği mekânlara yürüyemedi. Kâğıt misali ayaklarından fırlatışı geliyor aklıma, bütün İstiklâl çıplak ayakla koşuşu... Hakkını veriyordu bedeninin, bir parçasıydı sokağın ne de olsa... Sokak adildir, derdi hep. Evi sevmem. Evde babanın sözü geçer, işte patronun. Sokakta herkes birer insan, tanışmadığın sıfatlarıyla... O yüzden özgürlük derdi. Yaşam kavgamın meydanı... Onu, mücadelesi dışında hiçbir şey ilgilendirmiyordu. Ve durmayacaktı, yeni sokaklar keşfedip yeni hayatlara dokunana kadar... Müziğin her notasıydı varlığı. Benim sokağım derdim ona görür görmez huzur bulduğum. Sokaklar gizli oturmudur, dışarıdan geleni pek sevmezler. Kendi içindekileri sahiplenirler. O da reşit olur olmaz kaçtı külhanbeyine. Hamam ona kalmış. Bir de elit bir sokaktan ev kiralayacaklarmış. Büyüdü ya, gidiyor mudur hep merak ettiği arka sokaklara? Koşuyor mudur yine çıplak ve yaşama dokunabiliyor mudur sokaklarda? Yeni topuklularıyla yürüyebiliyor mudur Balat'a. Artık Haliç temiz ya! Kirli olsa ne olur? Bastırır parfüm kokusu, ah bir de hamamcıya gitti ya! Ben de gecenin bir yarısı İstiklal'i tekrar keşfetme telaşı içerisindeyim, düşecek olsam kalkma endişem yok, gece lambası altında. Evim var belki ancak uzun zamandır sokağım yok.

A. Aleyna Karasaç 10 IBT

Seni Sensiz Bir Gemiye Bindirdim

Unutamamak ve eskiye dönemeyeceğini bilmek, belki de acıların en büyüğü... Hele de unutamadığını fark etmek üzüntülerin en geçmezi...

Bir tesadüfle başladı ve bir tesadüfle bitti. "Hayat ne ki sonuçta anlık bir buluşma." Keşke o anı ölümsüzleştirmek elde olsa. Ancak bazen de en doğrusu o anların içinde yaşamak, yerine yenilerini yazabilecek kadar güçlü olmak. Ne de olsa eskiye dönmek ne bana ne ona ne de bir başkasına yarayacak. En iyisi dinmeyecek olan bu yaranın acısına tuz basıp yoluna devam etmek. Aslında giden olmak da zor... Sonuçta her ayrılık bir vazgeçiş, her ayrılık bir acı... "Giden hep unuttur ama kalan hep yanar." Ama giden için de zordur ayrılık...

Alıştım acı çekerek almaya nefesimi. Bu acı da kabuk bağlayacak sonuçta. Evet, açan baharlar, gülümseyen güneş, şırıl şırıl akan ırmaklar bile yüzümde bir tebessümün yer almasını sağlamıyor. Evet, yeni doğan bir bebeğin tatlılığı bile bir şey ifade etmiyor hâlâ... Ama geçecek, dinmeyecek olsa da kabuk bağlayacak bu acı... Ne yazık ki seni her gördüğümde -bir tesadüf olsa bile karşılaşmamız- hâlâ ellerim ayaklarıma dolaşıyor, bütün günüm kelebekler konuyor. Bir tesadüftü bizim aşkımız sonuçta. Sen güçlüydün, ben güçsüz... Belki de kahkahalarımızın buluştuğu anlar anlamlı gelmiyordu sana, bana geldiği kadar... Ama senin için de önemliydi biliyorum, sana da zor geldi bitirmek. Şimdilerde ara sıra almak haberlerini, ara sıra seninle birlikte gittiğimiz parka gitmek bile bana yetiyor. Benim içimdeki sen belki de senin bile göremediğin, farkında olamadığın bir sen...

Sanki kötü sonlu hiç hikâye yokmuş gibi gelirdi bana. Ama bilirdim aslında mutlu sonlu bir hikâyenin olmadığını. Bizimkisi de öyle bir hikâyeydi işte. Kalbimde bir yerlere gömmek zorunda olduğum, acısı dinmeyecek, belki de ara sıra kendisini gösterecek ve ara sıra acıyacak bir kor olarak bindirdim seni bir sensiz gemiye; çıkıyorsun artık sen de gönderdiğim diğer anılar gibi uçsuz bucaksız bir yolculuğa, hem de hiç dönmek üzere...

Ayşe Elif Kaya 11H

Açlık

Siz hiç aç kaldınız mı? Öyle birkaç saatlik açlıktan bahsetmiyorum, şöyle yirmi dört saat ya da birkaç gün boyunca aç kalıp da kurt gibi acıktığınız ve bulduğunuz her şeyi yiyebilecek durumda olduğunuzu düşünün. Bu durumun etkisiyle sokakta bulabileceğiniz çöpleri karıştırdığınızı da...

Açlık dünyanın en büyük sorunlarından biri olmuştur. Yıllardır süregelen bu sorun iç savaşlar, kuraklık, en temel ihtiyaçların giderilememesi, güçlerin konuyla ilgili yaklaşımları, çözümde yeterli olamama gibi nedenlerle sorunlar aşılamıyor, aşılacak da isteniyor mu acaba? Bu sorunlar açlıkla en çok karşı karşıya kalan Afrika topraklarını, insanlarını akla getiriyor. Dünyanın pek çok bölgesinde aşırı yemek tüketmek obeziteye neden olurken, obezite sorununun giderilmesi için savaş verilirken Afrika'da yaklaşık 40 milyonun üzerindeki insan kronik açlık çekmekte, açlıktan ölme tehlikesiyle yüz yüze... Afrika'da yaşanan açlık ve kötü beslenmenin doğurduğu

sonuçlardan özellikle çocuklar etkilenmektedir. Afrika halkı çağdaşlarından çok daha farklı bir hayat sürdürmektedir, insanlar yıllarca ezilmiş, sömürülmüş ve doğanın en sert koşullarında yaşamak zorunda kalmıştır, bırakılmıştır. Bütün bunlar kapitalizmin acımasız sonuçlarından biri değil midir? Açlığa neden olan bir diğer neden ise birilerinin gözlerinin doymaması değil midir? Yıllarca süren iç çatışmalar ve sınır savaşları Afrika'daki açlığı ve yoksulluğu artırmıştır.

İnsanlık, bu büyük sorunu göz ardı etmekten ziyade açlık sorununun giderilmesi için çaba göstermeli. Doğayı, yaşamı, olanakları israf etmemeli, ihtiyacımız kadarını tüketmeliyiz. Dünyamızın sonraki kuşaklara emanet edeceğimiz zenginlik olarak kalması için sorumluluğunu bilen, sorumluluğunun gereğini yapan bireyler olarak yaşamalıyız.

İpek Kılıçaslan 10B

Hep Aynı Hikâye

Hep aynı hikâye... Başta her şey beklenmedik bir karşılaşmayla başlar. Ortamdaki o kadar insan arasında onu bulursunuz. Gözünüz yeni tanıştığınız o kadar insanı görmemeye başlar, sadece onunla konuşmak istersiniz, etraftaki diğer her şeyi boş verirsiniz. Konuşmalarınız gittikçe uzar, artık gece gündüz mesajlaşıyorsunuzdur. O size ilgisini sonuna kadar hissettirir, sanki daha öncekilerden farklı olduğunuzu göstermek istercesine... Siz, aynı oyunu defalarca oynamış olsanız bile bir anda tüm o eski acıları, pişmanlıkları unutursunuz. Adeta yeni bir sayfa açılır aşk hayatınızda. O bunu fark ettikçe sizi daha da avcuna alır. Herkesin söylediği yalanları gözünü kırpmadan söyler ve siz sadece inanırsınız. İnanmak istersiniz çünkü; güçsüzlüğünüzden, acizliğinizden değil de tüm o yaşananlara rağmen içinde hâlâ umut olduğundan... Mesajlar buluşmalara, saatlerce süren telefon konuşmalarına dönüşür. Artık her şey daha somut, daha gerçek gelmeye başlar ve bir yalanın içinde yaşamaya alışırınız. Tek bir sözcük "evet", her şeyi mükemmel yürütecekmişsiniz. Ve ona gururla, umutla haykırırsınız. Hâlbuki o, bu sözcüğü sadece sizi elde tutmasının bir dayanağı olarak görür. Bilemezsiniz... Bu kadar kötü olacağını tahmin bile edemezsiniz. Sizinle beraberken yaptığı mutluymuş taklidi, takındığı güven veren maske, sakladığı korkunç kişiliği... Hiçbirinden haberiniz yoktur aslında. Bulutların üstünde, ayaklarınız yerden kesilmişçesine yaşarsınız. Bu rüyadan uyanmak istemezsiniz. Onun canınızı yakacağınıza hiç mi hiç ihtimal vermez, sizin hep yanınızda olmak için elinden ne gelirse yapacağını düşündüğünüz kişiyi kaybetme ihtimalini düşünmek bile istemezsiniz. Gün geçtikçe siz daha çok bağlanırsınız, o ise sizi hayatın olağan bir parçası olarak görmeye başlar. Eski çabası yavaş yavaş azalır. Daha az mesaj, daha az konuşma, daha az paylaşım... Bu durum sizin canınızı yaksa da onun peşinden koşan taraf olmayı kendinize ve gururunuzla yediremezsiniz. Zor kız oyunları oynamaya çalışırken onun sizi her geçen gün daha az umursadığına inanmak istemezsiniz, ama sizden vazgeçemeyeceğini düşündüğünüz kişiyi kaybediyorsunuzdur. Ve o zor konuşmanın zamanı gelir. Bu bile aceleci, baştan savmadır. Sanki kurtulmak istiyormuş, zincirlerini kırmak istiyormuş, size bir gram değer vermiyormuş

gibidir tavırları. Hiç görmediğiniz yüzü ortaya çıkmış, sizi kendine aşık eden o maske bir anda düşmüştür. O tüm çirkinliği ile karşınızdadır ve bu haline tahammül etmek istemezsiniz. İçinizdeki umut, bir anda kararır çünkü o da diğerleri gibidir. "Sevdiğini sanmış.", "Ailevi problemleri vardır." "Kendinden nefret ediyormuş.", "Benim onu sevmem için de bir neden yokmuş."... Evet, hep aynı hikâye... Siz paramparça olmuşken onun bu kadar kolay vazgeçmesi sizi bitirmiştir. Değmeyecek biri için aғlamamız gerektiğini kendinize hatırlatır durursunuz. Ama öyle bir an gelir ki patlarsınız; gözyaşlarınız akmaya, içiniz acımaya başlar. Biten ilişkiye, her şeyin başında arkadaşlığa değil de kendinize üzüldüğünüz aslında. Bu kadar çabuk güvenmiş, o yalanlara inanmış olmanıza... Siz kendinize gelemeyen o, sanki hiç olmamışsınız gibi hayatına devam eder. Kendine kandırarak başka kızlar bulmuş; dönüp dolaşıp aynı şey, sadece oyuncular değişiyor. Siz ise, kendinize defalarca kez bozduğunuz ve daha sonra da bozacağınızı bildiğiniz o sözleri vermeye devam edersiniz. Sadece kendinizi rahatlatmak, azıcık olsun güçlü hissetmek istediğiniz için... Ama hep aynı hikaye, o sözler yine bozulacak; benzer kalp kırıklıkları, pişmanlıklar defalarca yaşanacaktır. Çaresiz, bu döngü içinde yuvarlanıp gidersiniz. Bunu, hayatınızda birazcık sevgi olsun diye yaparsınız. Ama aslında, kırılı kırılı sevmemeyi ve güvenmemeyi öğrenirsiniz farkında olmadan.

Beyza Güllal 11A

İstanbul'u Dinliyorum

*İstanbul'u dinliyorum, gözlerim kapalı
Önce hafiften bir rüzgâr esiyor;
Yavaş yavaş sallanıyor
Yapraklar, ağaçlarda;
Uzaklarda, çok uzaklarda,
Sucuların hiç durmayan çingirakları
İstanbul'u dinliyorum, gözlerim kapalı....*

Bu şiiri bilmeyenimiz yoktur herhalde. Orhan Veli'nin en ünlü şiiridir. İstanbul'u en çok öven, en çok yücelten şiirdir belki de. Orhan Veli bu şiiri yazalı elli yıldan fazla oluyor. Peki, hâlâ öyle mi İstanbul? Hâlâ o şekilde övülmeye değer mi...

Bir zamanlar İstanbul deyince aşk gelirdi insanın aklına. Kız Kulesi'ne nasıl sultanın kızını hapsettiği, zindanlarda çürüyen gençlerin nasıl aşkı uğruna heba oldukları, sevdiği kız için başlık parası toplamak amacıyla gencecik bir delikanlının nasıl İstanbul yollarına düştüğü gelirdi.

Yemyeşil çay bahçeleri gelirdi insanın aklına. Yedi tepesi, her tepesinde olan ayrı bir havası gelirdi insanın aklına. Tramvayları ve o tramvayların yolları gelirdi insanın aklına.

Her ayrı köşesinde ayrı bir tadı vardı İstanbul'un. Kimi semti yabancılara özgüydü, kimi semtinde romanlar yaşardı, kimi semtindeyse eski aileler...

Eskiden bir çayla simite bedeldi İstanbul. Boğaz'a karıştı içilen bir bardak suyu yeterdi yorgunluğa...

Şimdi metropol oldu İstanbul. Ülkelerden büyük nüfus oldu. Herkes birbirine karıştı. Ne eskilere saygı ne yenilere sevgi kaldı...

Eskiden olan huzur yerini şiddet ve karmaşaya bıraktı. İnsanların spor yaptıkları yerler şimdi gençlerin sözleşip kavga ettikleri yerlere dönüştü..

Bir zamanlar aşkı İstanbul... Şimdilerde nefret oldu. İstanbul özeldi herkes için. Kim gelirse gelsin İstanbul'u görmeden, İstanbul'u tatmadan gitmek istemedi. Fatih değil miydi uğruna orduları heba eden. Süleyman değil miydi alır almaz başkent yapan...

İstanbul'un taşı toprağı altındı bir zamanlar. Gerek kültürel gerek ekonomik yönden kim giderse gitsin tatmin olurdu. Ama şimdi o büyüü kalmadı. Beyazıt'a özel olan boza her marketten çıkar oldu. Tavşan kanı çay içmek için yollara düşerken, yan markette satılır oldu.

Altın şehir...
Bakır oldu.

Haluk İyigüngör 11G

Şaşkın ve Gencin Yolu

Bulgar göçmeniyim ben aslında. Yıllar yıllar önce dedemin dedesi mübadele sonucu Türkiye'ye göç etmiş. Türkiye'de güzel mi güzel, çok alımlı, çok çekici ve zamanın en zeki kızlarından olan büyük büyükannemle evlenmiş. Onların üç çocuğu Türkiye'de, ben de Türkiye'de doğup büyüdüm. İstanbul'un hâlâ yeşil olduğu, komşuluğa değer verildiği, insanların gözünü bunca hırsın bürümediği bir dönemdi benim zamanım. Keşke yaşayabilseydim. Ailem karun kadar zengindi, tek çocukları olduğum için de hiçbir şeyimi eksik etmezlerdi. Beş katlı, harika Boğaz manzaralı, bahçesinde türlü türlü bakımlı çiçeklerin yetiştiği, hiçbir zaman dağınık görmediğim evden 7-8 yaşlarıma kadar çıkmama izin verilmedi. Çocuk dediğin ilk yaşlarında ailesinin verdiğini alır. Bilmiyordum ki dışarıdaki dünyayı, isyan edeyim çıkabilmek için. Aramadım da hiç açıkçası, her ay yeni bir şey öğrendim. Futbol, basketbol, tenis, golf, gitar, piyano, şan, oyunculuk dersleri.... Her türlü müzik aletini çalmayı öğrendim, bütün sporları becerebildiğim kadarıyla denedim. Ne zaman soru sormaya çalışsam yeni bir elektronik oyuncak alınıp dikkatim dağıtıldı. Bugün ise dönüp geçmişe baktığımda tek eksik oyuncuğımın bir arkadaş olduğunu anlıyorum. 5 Eylül sabahı ilk defa normal saatimden bir buçuk saat erken uyandırıldığımda anlamıştım bir şeylerin farklı olduğunu. Annem bana tek renk, yakası sıkı sıkı kapalı olması gereken, çok aparatlı, o zamanlar saçma bulduğum, nedenini bir türlü anlamadığım bir kıyafet giydirdi. Yemek salonunda muazzam bir sofra kuruluydu. Hayatımdaki hemen herkesin yer aldığı bir sofra... Büyükannelerim, dedelerim, annem, babam, iki bakıcım, halam, teyzem ve amcam. Neredeyse herkes oradaydı. Söze halam yani ailede en çok sevdiğim insan başladı. O farklıydı sanki diğerlerinden. Yanaklarını sıkıp bana çikolata vermek, benimle oyun oynamak yerine hep sohbet ederdi. Ne olmak istediğimi sorardı. O zamanlar anlamadığım lakin şu anda çok iyi kavradığım o cümleleri kurardı: "Ailenin kim olduğunun senin kim olduğunla veya kim olacağınla alakası yoktur. Bunu sakın

unutma." derdi. Bir yerde beni geleceğime biraz da olsa hazırlamak isteyen tek kişiydi belki de. "Sen bu dünyada en çok sevdiğim insansın, bunu lütfen hiçbir zaman unutma. Özür dilerim. Özür dileriz. Her şey için... Sen bağımsız bir bireysin, yeteneklisin, ileride işine yarayabilecek bir düzine hobiye sahipsin. Bugün ilkokula başlıyorsun. (Okulun ne demek olduğunu biliyordum, büyükler gider demişlerdi; ne zaman bu kadar büyüdüm ki acaba diye sordum kendi kendime.) Ben sana gerçekleri anlatacağım, sana seçim hakkı sunacağım sense karar vereceksin, hemen şimdi." Sonra bana ailemizden, geçmişimizden bahsetti. Neden bu yaşına kadar evden çıkmadığımı anlattı. Dışarıda nelerle karşılaşabileceğimi söyledi. Bana zeka geriliğim olduğunu söyledi. Anneannemde de varmış meğerse. İnsanlardan farklı olduğumu, babamın ülkenin belediye başkanı olduğunu ve manşetlerde 'Belediye Başkan'ının yıllardır sır gibi sakladığı oğlunda zekâ geriliği var.' haberlerini görmek istemedikleri için yıllardır nasıl da evde tuttuklarından bahsetti. Benden utandık-

larını ima etti. “Benimle birlikte yurt dışına gel, nasıl olsa ben oradayım, sorumluluğunu üstlenebilirim.” dedi.

Bütün ailemin karşımda bana acırcasına bakan gözlerle oturması, bana geri zekalı olduğumu söylerkenki ağlamalar, seslerdeki acıma tınları, boş bakan gözler ve içlerinden yaradılışıma edilen isyanlar... Bunları hiçbir zaman unutmayacağım. O ana kadar -yedi yıldır- akılıydım ve şimdi bir sabah, ansızın zeka geriliğim olduğunu öğrenmiştim. Bunlar yetmezmiş gibi gözlerimin içine baka baka benden utan- dıklarını söylediler. İlk başta kabul etmek istemedim; dikte ettiler, kabul ettirdiler. İşken- ce çektiler. Dört ay sonra teyzemle Roma’ya gittim.

Teyzem ilk birkaç ay bana orayı tanıtmaya çalıştı, canla başla uğraştı. İşini gücünü bırakıp beni gezdirdi. Kısa bir süre sonra okula başlayacağımı söyledi.

Bir gün uyandığımda Roma’da ilk defa kar gördüm. Her yer bembeyazdı, saftı, temizdi, çok güzeldi. Dışarı adım attım ve bir rüzgâr sesi, aniden kapı kapandı. Panikle-

mek yerine uzaklaştım. Ayaklarım kanayana kadar, soğuktan donana kadar yürüdüm. Yirmi üç yıl geçti aradan; şimdi ise bu olanlar sadece soğuk geceler de uykularımı bölen kabuslar olarak kaldı, çünkü kimse aramadı beni, belki de sevindiler gittiğime... Yıllar geçtikçe akıllı taklidi yapmayı öğrendim, anlamasam da kafa sallamayı, mutlu olmasam da gülmeyi, insanlar kurcalamasın diye sorgulamamayı, bazense “evet” deyip geçmeyi, hayatta kalmayı öğrendim. Dört gün önce Pons Aelius Köprüsü’nde akordeon çalarak yaşamımı sürdürmeye çalışırken gencecik bir kız geldi yanıma, yüklüce bir miktar para attı şapkamın içine. Bir adım attı köprü’nün diğer ucuna. Tuttum son anda dilimi, çok fazla sorgulama yapamamışlar sana ne ki hem, dedim kendi kendime. Demeseymişim keşke...

-Bu hayatta istediğim gibi yaşayamayacak, istediğim olamayacak, istediğim tercihleri yapamayacaksam, köle gibi ömür boyu hayatımı onların önüne serecek- sem gereksiz yaşamak.

İntihar etti. Atladı kız. Ne yapacağımı bilemedim, uzaklaştım oradan. Giderken o söylediği son cümle takılmıştı kafama. Acaba ben istediğim kişi miydim, istediğimi yapıyor muydum, mutlu muydum? Tek cevap vardı: Hayır. Bana göre; ben özel bir insandım, oyunculuk yapmaktı hayalim, yapabilirdim de, mutlu olabilirdim ama şu an değilim çünkü benim ne kadar özel bir insan olduğumu hiçbir zaman anlamadılar.

Buse Yolbulanlar 9A

Son Raks

Karanlık sokakları mesken edinmiş bir köy çobanının hikâyesiydi bu. Köyünü, tarlasını, evini, evinin bahçesinde bağlı duran öküzü ve canından çok sevdiği ailesini kaybeden bir köy çobanının hikâyesi. Tek bir dayanağı kalmıştı hayatta tutunacağı, kadere inat sığınacağı son bir kale... Oysa o henüz fark edememişti içindeki hidayeti. Yaşadığı felaketin ardından askerlik arkadaşı Refik'in de yardımıyla soluğu yedi tepeli şehirde almıştı. Refik'le askerlikten beri hiç görüşmüyordu. Dört sene süresince yalnızca bir iki kere mektuplaşmaları olmuştu ki bu onu biraz tedirgin ediyordu. Siması değişmiş, alnı kırışmış, belki de sakalları kırlaşmıştı. Dört sene içerisinde değişen sadece dış görünüş müydü sanki? Biçare kendini buna inandırmıştı. Ekim ayının onunu on birine bağlayan gece varmıştı yolcu faytonu yedi tepeli şehire. Onunu on birine bağlayan gece bir çobanın hayatı değişmişti, bir şehir ağılıyordu yitip gidenlere, Kız Kulesi üzerindeki kara bulutlara haykırıyordu ölenlerin ismini, Haydarpasha bir kor gibi yanıyordu, Galata Köprüsü tüm nefretini kusuyordu Haliç'e istemsizce ve tüm saatler çınlıyordu yedi tepeli şehirde saat on ikiye geldiğinde, kiliselerin çanları kulakları tırmalıyordu, dalgalar sahilleri dövüyordu, Beyoğlu sokakları çığlık çığlığa inliyordu, duyabilene... Tüm bu olanları sessizce izliyordu Galata Kulesi mahsun gözleriyle. Şimdi yeniden doğmak zamanıydı Çoban Hüseyin için, köyünde kalan birkaç yanmış eşyası gibi geride bıraktığı babası İsmail'i, iki soydan dedelerini ve şüphesiz ki bu dünyanın aksine cennet onun ayakları altındadır, annesini unutmak zamanı... Yüzyıllardır dünyanın imrenerek baktığı, bir çağı devirip öbür çağı başlatan, imparatorluğun başkenti, kudretiyle diğer imparatorlukları titreten Konstantiniye'ye adımını atar atmaz eli kafasındaki sarığa gitmişti Çoban Hüseyin'in; bu kudretli şehirde artık ona ihtiyacı kalmamıştı. Bohçasında duran bir çift çorap, annesinden kalma el işi bir tarak ve yakasız gömleğinden başka serveti yoktu artık. Yolcu arabasından iner inmez kan kardeşi Refik'i tanıdı. Tahmin ettiğinin aksine siması hiç değişmemişti. Bir kancayı andıran burnu, burnunun hemen bitişiğinde hilali andıran özenle kesilmiş bıyıkları, şimşek gibi parlayan gözleriyle en uzak mesafeden dahi fark ediliyordu. İstanbulunun üzerine geçirdiği yere kadar

uzanan paltosu, kafasındaki fesi ve sağ elindeki bastonuyla; görür görmez insana güven aşılıyordu. İki eski dost, birbirlerini sittin senedir görmeyen arkadaşların karşılaşması gibi sıkı sıkı sarıldılar. Faytona atlayıp yola koyulduklarında saat çoktan on iki buçuğu geçmişti. Yol boyunca hiç konuşmadılar. Adeta iki yabancıydılar. Arada şaklayan kırbaç ve tıkırdayan tekerlekler dışında hiçbir şey bu ölüm sessizliğini bozmuyordu. Üsküdar'daki eve ulaşmaları çok uzun sürmedi. Kapıdan içeri girerken bir iki fısıldaşmanın dışında gece boyunca ağızlarını bıçak açmadı. Ne Refik'in soru soracak cesareti vardı ne de Hüseyin'in cevaplayacak takati. Ertesi sabah Refik'le beraber çalışabileceği yerleri araştırmaya başladı. Bu sefer şansı yaver gitmişti. İki ay gibi kısa bir süre içerisinde, bir marangozun yanında çırak olarak işe başladı. İş öğrenmesi çok uzun sürmedi. Ustasının da dediği gibi eli marangozluğa yatkındı. Bu iş ona huzur veriyordu. Kapı tokmaklarını oyarken içindeki nefreti köreltiliyor; çerçeve, masa, kapı gibi işlemeli olan ince işler ise sabrını yüceltiyordu. Gün içinde yaşadıklarını bir nebze olsun unutmaya yardımcı olan bu dünyevi işler, geceleri nefesini kesen sis bulutlarının çökmesine ise bir türlü engel olamıyordu. İstanbul'a geldiği ilk gece olduğu gibi, her gece aynı kabusu görüyor; yatağından çığlıklar atarak fırlıyordu. Böyle anlarda Refik can yoldaşının kapısında nöbet tutuyor, ateşini düşürmek için ona çeşit çeşit şifalı bitkiler çığnetiyordu. Lakin ateşi bir türlü düşmüyor tersine daha da şiddetleniyordu. Bir an gözlerini kapatacak oluyor; gözlerinden yaş gelerek yine o kabusla uyanıyor, yaşadıklarına lanet okuyordu. Yine öyle bir gecenin sabahı, tok sesli müezinin güneşin az sonra doğacağını haber vermesiyle beraber, yola koyuldu. Bu kez hiç kalkmadığı kadar erken kalkmıştı. Aylardır vakit geçirdiği bu semti tanııyordu, şimdi keşif zamanıydı. Sabah ayazı korkudan bembeyaz kesilmiş yüzüne acımasızca vuruyor, rüzgâr iliklerini dondururcasına esiyordu. O ise bunlara aldırmadan dişlerini sıkarak yürüyor, sokak kandillerinin aydınlattığı kaldırımlarda, hızlı adımlar atarak sokakları birer birer geride bırakıyordu. Elleri sabahtan akşama kadar zımpara yapmaktan aşınmıştı. Belki günler, belki haftalardır yemek yemiyordu. Bitkin düşmüş, dolgun yanakları ufalmıştı. Artık yüz kemikleri daha da belirgindi. Çamlıca Tepesi'ne vardığında güneş çoktan ufukta belirmişti. Gökyüzü gözle fark edilebilecek kadar kızıla bürünmüştü. Doğanın tüm çekiciliği gözle-

rinin önündeydi. Ayın on dördünde Koca Sinan'ın o dillere destan eseri, imparatorluk sınırlarında imrenerek bakılan aşkın simgesi Mihrimah Sultan Cami'sine bir nefes kadar yakındı. Bu naçizane görüntüyü bozmak istemezcesine çıt çıkmıyordu koca şehirde. Az ileride kokusunu tüm tepeye yayan beyaz güllerle bezenmiş bahçe saygı duruşuna dikilmiş, özgürce kanat çırpın martılar usulca ağaç dallarına tünemişti. Hemen tepenin üstünde bulunan banka kuruldu. Orada kaç saat oturdu, nasıl fıkirlere daldı bilinmez, işe geç kalmış olacağını fark etti ki çevik bir hareketle doğruldu. Tepeyi huzurlu bir şekilde terk ederken neden ki gözüne lale bahçesi ilişti... Sonra nedendir ki yaşla doldu gözleri... Anlam verememişti. Sokakları karış karış arşınlarken, sorularına cevaplar arayıp durdu. Kokusu tüm tepeden hissedilen beyaz güller, iri iri soğanlarıyla göz kamaştıran kıpkırmızı laleler, aşkına kavuşamamış bir sevgilinin hüznü bakışlarıyla yüreklerde kor ateşler yakan Mihrimah Sultan Cami'si... Tüm bunlar tesadüf olabilir miydi? Yoksa hayatı acılarla yanıp kavruken bu çobanın bahtının döndüğünün bir işareti mi? Aniden evinin bahçesindeki güller geldi gözünün önüne. Daha küçük bir çobanken koyunlarıyla otlatma dönüşü, metrelerce uzaktan alırdı beyaz güllerin kokusunu. İki dedesi de ayrı bir severdi o gülleri. Her sabah tek tek ilgilenir, kuruyan dallarını tek tek budarlardı. Çoğu kez dedelerini güllerle konuşurken gördüyse de onları utandırmamak için pek bozuntuya vermemişti. Bir keresinde dedelerine beyaz güllerin neden bu kadar önemli olduğunu sormuş, onlarda beyaz güllerin Hz.Hüseyin'in şahadetini temsil ettiğini küçük çobanın anlayacağı bir dille anlatmaya çalışmışlardı. İki dedesi sık sık odaya kapanır bazen saatlerce süren sohbetlerinde aralarına kimseyi almazlardı. Evlerine sık sık komşu köylerden, hatta Acem diyarlarında gelen misafirler olur, dedeleri onları çok iyi karşılardı. Misafirler karşılarında sık sık ezilip büzülürler, ne diyeceklerini şaşırırlar, çoğu zaman sadece dinlerlerdi. Küçük çobanın bu olanları anlayıp yorumlaması on iki senesini aldı. On iki yaşına geldiğinde diğer yaşlılarının aksine sadece koyun otlatmıyor, kalan vaktinin büyük bir kısmını dedelerinin öğütlediği kitapları okumakla geçiriyordu. Haftada bir kere kuran öğrenmek için kasabaya iniyor dönüşte ailesiyle paylaşmak üzere bir bilgi dağarcığı sırtlanıyordu. Yaşı on beşi bulduğunda neredeyse her gün kapılarında ikişer tane asker nöbet tutuyor, ye-

niçerilerin ayak seslerinin gecenin sessizliğini bozduğu zamanlarda içeride yanan kandiller bir bir söndürülüyordu.

...

Ekim ayının dokuzunu onuna bağlayan gece olmaması gereken bir şey oldu. Bir felaket koptu. Evde bir grup Bektaşî tarikat ehlinin ibadet ettiğini öğrenen yaklaşık yüz, iki yüz dolaylarında yeniçeri eve doğru yola çıkmıştı. Yeniçerilerin evin sokağında belirmesiyle köy halkı da saklandıkları yerlerden bir bir çıktı. Deliye dönmüş bu grubu sakinleştirmek mümkün gözüküyordu. Ancak dedelerden biri-ruhu şad olsun öne atılarak yeniçerilere kötücül olmadıklarını izah etmeye çalıştıysa da bir cahilin suratına taş atmasıyla tüm çabaları boşa gitti. O andan itibaren hiçbir şeyin önü alınamadı. Taşlar sopalar havada uçuşuyordu. Olayların büyüdüğü sırada dedelerinden birinin muridi olan Hasan, çoban Hüseyin'i zarar görmeyeceği bir yere götürmek istedi. Hüseyin idettiysen de; güçlü kuvvetli bir adam olan Hasan on dokuzuna yeni girmiş çobanı kaptığı gibi sığınağa kaçırıldı. Ardından oradan ne olursa olsun çıkmaması gerektiğini söyleyerek koşar adımlarla dedelerinin yanına koştu. Gecenin karanlığını etrafa kül kokuları saçarak yanan ahşap ev bozuyor, evdekilerin can çekişerek yanan bedenlerinden etrafa saçılan çığlıklar sessizliği yarıp geçiyordu. Hüseyin'in içindeki nefret gitgide büyüyor, hışımla yerinden kalkıp oradakilere saldırmak istiyor, ancak Hasan'a verdiği sözü tutmak zorunda olduğunu hatırlayıp ağlayarak kendini yere atıyordu. Sonra neden sessizlik çöktü? Neden bütün çığlıklar kesiliverdi. Kim bilir kaç saattir baygındı. Zorla da olsa ayağa kalktı sığınağın kapısını açtı. Kudurmuş halk çoktan gitmişti. Eskiden heybetli kapısıyla hayran olduğu evi yerle bir olmuş; ara ara filizlenen alevler evin yandığını hatırlatırcasına çıtırtılar çıkarıyordu. Yüzü kireç gibi bembeyaz kesilmişti. Ne yapacağını bilmiyordu. Saatlerce kül olmuş evin enkazında öylece kalakaldı. Artık hiçbir şey eskisi gibi olmayacaktı. Kendini bir anda marangoz dükkânının önünde dikilmiş buldu. Ne zamandır burada dikiliyordu, fark edebilmiş değildi. Belli ki kötü anılar yakasını yine bırakmamış yol boyunca sis bulutu gibi ardı sıra gelmişti. Dükkândan içeri girer girmez işine dört elle sarıldı. Artık işine daha sıkı sarılıyor, oyma işlemlerine daha çok vakit ayırıyordu. Nice geceler atölyeden ayrılmıyor, ara verdiği zamanlarda vaktini kitap okumaya ayırıyordu. Yine öyle bir

günün akşamı nihayet eve geldi. Tüm gün çalışmış olduğundan yorgun düşmüştü. Elini yüzünü yıkayıp yatağının yolunu tuttu. Bu kez diğerlerinden farklı, bambaşka bir rüya görüyordu. Hidayete ulaşacağı bir "rüya". Bir mucize. Lalelerin arasında kırmızı, beyaz güllerle donatılmış bir cennet bahçesinde ak sakallı, siması belli olmayan Bektaşî bir dede kulağına bir nida fısıldıyordu."Hu". Hz.Ali'nin sırrını taşıyamadığı, kuyuya haykırdığı oradan suyu çeken çobana, sudan, suyu içen ineğe, inekten, onu yiyene ulaşan meşhur nidadan başka bir şey değidi bu. İlk defa uykusundan bu kadar huzur dolu uyandı. Hamdı, pişti. Ömrü boyunca kendisini kül edecek güneşi bekleyip durdu. Lakin güneş gelmedi. Hem Mevlana'yı oluk oluk akan bir nehir iken taşkın bir sele çeviren Şems de Tebrizli değil miydi? Huzura ermiş bir derviş edasıyla yatağından doğruldu. Tüm dünyevi hisleri geride bırakarak girdi odasından içeri. Kıramen katibini selamladı ve yavaş hareketlerle raks etmeye başladı. İçinde fırtınalar kopuyordu. Yer yerinden oynuyor, her yeri taşkın bir sel alıp götürüyor, aniden fırtınalar duruluyor, içini huzur kaplıyordu. Sonra yeniden kasırgalar canlanıyor, kalbi bir sıkışıp bir rahatlıyor, nefesi daralıyordu. Şakaklarından başlayarak vücuduna yayılan sakinlik tüm bedenini sarıyordu. Birazdan son nefesini çekeceğini hissetmiş olacaktı ki ciğerlerini olabildiğince doldurdu. Son sözlerini söyleyen bir adamın yaşadığı ferahlıkla, derin bir "Hu" çekti ve güçsüz düşen bedeni büyük bir gürültüyle yere devrildi. İçindeki kasırgalar dinmişti. Herkesin eşit şartlarda, din, dil, mezhep ayrımı yapılmadık muhattap alındığı bir yerdeydi şimdi. İri iri soğanlarıyla dikkat çeken laleler arasında beyaz ve kırmızı güllerle donatılmış bir bahçede hiç olmadığı kadar huzurluydu.

Berkayhan Musaoğlu 12G

Zamanın Halleri

Zaman. Zam'an. Her ana zam yapan. Kendine kendisinden parça parça katan. Sondan eklemeli. Geri dönüp düzeltilmez. Tekrarlanamayan ama kendini tekrarlayandır zaman. Paylaşımçı, bazen acımasız. Geçirilemeyen ama kendisi geçendir zaman. Nadiren hızını alamayan, çoğunlukla yavaşlatan... virgülsüz parantezsiz. Duvarlarda öksüz kalan, sol bilekte unutulun.

Herkesin kalbini attırandır zaman. Kimi an aşık olduran, kimi an olduran.

Geçişsiz acıları geçirir zaman. Kendi hastanesinin acısıdır. Bazen tüm hakkını saklar, sahip olunmaz. Bazense sahibinden satılıktır, hunharca kullanılmış ikinci eldir zaman. Bir ömür parçalık yapbozdur belki de. Nefesinin geri sayımı bitene kadar araştırmayı öğretir insana. Ama acımasız öğretmendir. Kerrat cetveli misali sırtında misafir eder yükü.

Ve zaman...

Yine zaman...

Her yazdığım harfte kendini harcayan fedakâr zaman.

İnsan kendi ruhunu, başkaları uğruna harcarken, sadece bizim için geçer.

Bazen gelir geçer, bazen genelgeçer, bazen öyle de bir geçer ki son paragrafı tamamlamaz insana.

Selen Demiralp 11E

Hayatın Karanlık Yüzü

İlgaz, ameliyathanenin önünde üzgün bir şekilde bekliyordu. İçeriden annesinin çığlıkları geliyordu. Annesi şu an ameliyatta dördüncü çocuğunu doğurmaya çalışıyordu. Annesi çok kötü bir hamilelik dönemi geçirmişti. Her hamile kadının doğumdan önce yaşadığı stresin kat kat fazlasına katlandı. Merve Hanım, bir kaç kere düşük yapmıştı ve bu bebeğe de zarar gelmesini istemiyordu. Merve Hanımın doktoru Sevgi Hanımın söylediğine göre de riskli bir yaşta olduğu için kendisine çok dikkat etmeliydi ama o doktorunu ciddiye almamıştı ve şu an içeride kıvranıyordu.

Osman Bey, kravatını gevşek bağlamış, gömleğinin düğmelerini yarıya kadar açmıştı. Saçları dağılmış bir vaziyette ayakta dikiliyordu. Dağıl-

mış olmasının sebebi eşinin çığlıklarının onu yıpratması ve ekonomik durumlarının pek iyiye doğru gitmemesiydi. Osman Bey, şirketle ilgili problemlerle uğraşıyordu, bu sırada da ailesiyle ilgilenemiyordu ve karısının çektiği acıları farkına bile varamamıştı. Şirketin ödenememiş bir sürü borcu vardı ve buna rağmen altı kişilik bir aileye nasıl bakacağını düşünür duruyordu. Diğer yandan da hiçbirine bunu fark ettirmemeye çalışıyordu.

İdil, yeni gelmişti. İlgaz'ın yanındaki koltukta oturuyordu. Herkes gibi o da heyecanlı ve üzgündü. Annesinin hamilelik döneminde neler yaşadığına tanık olmamıştı belki ama şu an duyduğu çığlıklar her şeyi

açıklıyordu. İlgaz, İdil'e baktı ve bu halde bile güzel görünüyor, diye içinden geçirdi. Kimseye belli etmemeye çalışsa da onun bu güzelliği İlgaz'ı kıskandırmıyordu. İdil'in her şeyini kıskanırdı. İdil, hayatını yaşıyor diye düşünürdü hep. Her gün değişik bir kulüpte arkadaşlarıyla eğlenip eve geç saatlerde gelir ve kimse ona karışmazdı. Karıştığı an evde kavga çıkar, evin huzuru bozulurdu. Hâlbuki aynısını İlgaz yapmaya kalksa annesinin ve babasının demediği şey kalmazdı. Aslında bu kıskançlığı küçüklüğüne dayanırdı. İlgaz'ın süper kahramanı her zaman babası olmuştu ama babası ilk göz ağrısı olan İdil'e her zaman ayrıcalıklı davranmıştı. Güzel kıyafetler, güzel oyuncaklar İdil'in olurdu, onun eskilerini ise İlgaz kullanırdı. Bunlara katlanabilirdi ama babasının ilgisinin İdil'in üstünde

olmasını kendine yediremezdi. Bu yüzden İlgaz'ın küçüklükten beri İdil'e karşı bir nefreti vardı. Çok kavga ederlerdi, komşular şikâyet ederdi ama onlar yine aldırmazlardı, devam ederlerdi. Bu kavgalarda İlgaz'ın, İdil'in elinde kalmamasını sağlayabilen bir tek annesi vardı. Küçük olduğu için her zaman İlgaz'ı savunurdu, İdil'e cezalar verirdi. İdil, annesinin İlgaz'ı savunup ona

ceza vermesine katlanamazdı. Bu kavgalardan sonra haksızlığa uğraya uğraya haklılığını duyurmak için herkesle kavga etmeye, kimsenin lafını dinlememeye başladı. İlgaz ise, İdil'den nefretini böyle çıkarırdı çünkü İdil'in annesini ne kadar sevdiğini farkındaydı ve babasını ondan çaldığı gibi o da annesini İdil'den çaldı. Küçük akıydı tabii onunki, sanki böyle yapınca ödeşmişler gibi hissederdi. Evde onların kavgaları yüzünden gruplaşma olurdu. Annesiyle babası her gün bu konu hakkında kavga ederdi. Annesi, her zaman İlgaz'ı savunurdu. Osman Bey'e bir baba olarak ikisine de aynı şefkati göstermesini isterdi. Osman Bey ise her zaman ayırım yapmadığını dile getirip zeytinyağı gibi üste çıkmaya çalışırdı. Fakat ilerleyen za-

manlarda Su da doğunca annesi hiçbiriyle ilgilenememe-ye başladı. Hatta şirketlerindeki işlerine yoğunlaştığı için bazen Su'yla bile ilgilenemiyordu. Evdeki bakıcıları Hatice teyze, o sıra onları terk ettiği için Ilgaz Su'yla ilgilenirdi. Ona bakmak, onunla oyunlar oynamak çok hoşuna giderdi. Yaşayamadığı çocukluğunu Su'yla yaşırdı. Bu yüzden Ilgaz, evde bir tek Su'yla anlaşabiliyordu.

O sırada annesinin inlemeleriyle tekrar hayata döndü. İdil onu izliyordu. Kafasını "Ne var?" anlamında salladı. İdil: "Bugün ayrı bir güzelsin." dedi. İdil böyle bir insandı. Herkesle dalga geçer, kendini çok beğenirdi. Özellikle Ilgaz ile çok uğraşırdı ama Ilgaz, ilk defa İdil'in onunla dalga geçmesine karşılık vermedi. Böyle bir durumda bile nasıl bu kadar duyarsız ve ciddiyetsiz olabiliyor diye düşündü. Kafasını

dağıtmak istedi. Yanında sevdiği insanların olmasını istedi o an. Gözü Su'yu aradı ama bulamadı. Su, evin en küçüğüydü. Sarı saçları, mavi gözleri vardı. Evde herkesle iyi anlaşabilen bir tek o vardı. Öncelikle çok olgundu. İdil bu huyunu çok beğenirdi, Ilgaz gibi huysuz olmadığını düşünürdü. Su, beş yaşındaydı ve galiba bugün onu üzmemek için hastaneye getir-

memişlerdi. Hâlbuki annesinin hamileliğini ve yeni bebeği evde olgunlukla karşılayan bir tek Su vardı. Yeni bir bebek geleceği için çok mutluydu, küçük yaştaki çocukların yaptığı kıskançlığın aksine o bebeği sabırsızlıkla bekliyordu.

Ameliyathaneden çığlıklar yükselmişti. Bir sürü doktor, hemşire girip çıkıyordu. Menekşe ailesi korkmaya başlamıştı. Hepsı ayakta Merve Hanım'ı ve küçük bebek Can'ı bekliyorlardı. Sonunda sesler kesildi. Bir anlık sessizlikten sonra bebeğin ağlama sesi geldi. Hepsı aynı anda birbirlerine sarılıp ağlamaya başlamışlardı ama sevinmek için çok erkendi galiba...

Sevgi Hanım yüzünde üzgün bir ifadeyle ameliyathaneden çıktı. Ağızları kulaklarına varan Menekşe ailesi, doktoru görünce birden ifadesiz bir şekilde ona bakmaya başladılar. Sevgi Hanım, durumu anlatmaya başladı. Ama o kelime bir türlü ağzından çıkamadı. Yutkundu, elleriyle oynadı, yüzü kızardı ama söyleyemedi. Bu durum Sevgi Hanım'ı da derinden etkilemişti. En sonunda Ilgaz ağlamaya başladı. Sessiz bir şekilde: "Annem öldü değil mi?" dedi. Sevgi Hanım'dan ses çıkmadı ve Ilgaz'ın yüzüne de bakamıyordu. Bu sefer, Ilgaz bağırmaya başladı. "Annem öldü değil mi? Size soruyorum cevap versenize." diye hıçkırıklarının arasından bağırdı. Sevgi Hanım başını sal-

ladı ve onları yalnız bırakmak için oradan ayrıldı. Hepsı birbirlerine kenetlenmişlerdi. Hıçkırıkları, çığlıkları hastanede yankılanıyordu. İlk defa birbirlerinin kıymetini anladılar. İlk defa birbirlerine bu kadar sıkı sıkıya

sarılmışlardı ve ilk defa acıyı bu kadar derin hissediyorlardı. "İlla birinin değerini anlamak için onu kaybetmemiz mi gerekiyordu? Peki, hayatta hep en değer verdiğimiz kişiler mi bizi yalnız bırakıyordu?" diye düşündü Ilgaz. "Evet." dedi. "Evet... Seni asla yalnız bırakmayacağım, hep yanında olacağım diyen kişiler aslında ilk önce giden kişilerdir." dedi içinden. İşte o zaman anladı insanların değerini, bunların hiç yaşanmamasını istedi, işte o zaman annesini nasıl sevdiğini anladı bir kere daha. İşte o zaman ilk defa hayatın karanlık yüzünü gördü.

Büşra Sıla Üçtepe HazırlıkA

Yağmurlu Yol

Soğuk içimi ürpertiyor. Rüzgâr sert ve soğuk, yağmur derime işliyor. Mürekkep gibi yoğun su damlaları cildimi işaretledikçe ben de yürüyorum. Nedenini, nasıldığını bilmeden, dönüş yolunu bilmeden... Hava soğudukça ruhum donuyor.

Gitmek istiyorum. Gitmek istediğimi biliyorum. Ama nereye? Hangi kapının ardında dinlenebilirim? Hangi sokakta yağmur durmuş? Ne zaman başladığını bilmiyor, sadece yürüyor ve yürüyorum. Kuru kalmış bir sığınak, dinlenebileceğim kuru bir bank kalmamış. Her yer öylesine ıslak her yer zamanda donakalmış.

Donmuş zamanda nasıl ilerlersiniz ki ? Yağmurda ıslanmadan yürümem bekleniyor... ben ise yürüyor, bekliyor, yürüyor ve bekliyorum. Su damlaları gözlerime damlıyor, her şeyi koca bir burguyla kaplıyor. Göremediğim bir yolda, bilmediğim bir sana yürüyorum. Kim bilir kimler bekliyor orada, kim bilir yağmur ve renk yağıyor?

Soğuk içimi ürpertiyor. Ayaklarım uyuşmuş ve zayıf adımlarım sallantıda, titriyor. Yol kıvrılıyor, iniyor, çıkıyor... Bugün de durmayacak yağmur, havanın öfkesi dinmiyor...

Deniz Kanmaz 11E

Denizin Nefesi Sarı Sülüne

Düşüşü bir düştü semadan, gök kubbeye üfledi denizler. Dağlar kaldıramadı düşleri. Düşler kalamadı dağlarda. Gökler tutamadı düşleri, düşler toz toz döküldü gökten. Ağaçlara büründü düşler, düşler büründü dağlara. Sarı sülün kıskandı düşleri, bir doğum vakti çaldı düşleri dağlardan semaya, bazı düşler damar oldu aktı ılgıt ılgıt dağlardan. Bazı düşlerse hapsoldü gök kubbeye. Düşler bitince dağlar kurudu sarı sülünden. Yaprakları döküldü ağaçların üşüdüler, soyuldular. Döneminin en neşeli günlerinde dağlar ümit buldu. Yeşerdi. Yeşerişleri denizdendi. Sarı sülün çalıyordu denizin nefesini. Düşler dayanamadı esarete, denizlere kaçtılar. Sarı sülün yıkıldı bu kaçışa dağları yalnız bıraktı. Tekrar döküldü dağlar yeni fidelerle dolu, umutlarla döküldüler gene işte o an denizler bir kuvvetli üfledi ki düşleri. Sarı sülün tekrar çekildi kafesine. Tekrar dağlara kaldı bu sır. Tekrar tutamadı dağlar bu sır düşleri. Düşler tekrar serbesttiler. Tekrar gezgin...

Ömer Şevki Akalın 11B

Saçların

Bir bahar günüydü, ilk gördüğümde seni. Kalbimde sancılar, karnımda kelekler uçuşurken seni gördüm. Siyah saçların uçuşurken rüzgârlarda, dalıp gidiyorum yeşil gözlerinde uzaklara. Sanki bir hayaldin, hiç ulaşamayacağım bir hayaldin sanki. Dokunamayacağımı, sarılamayacağımı bile bile bağlandım sana. İnsan başkalarına ölesiye bağlanır mı diye düşünürdüm, sen o sıcak ellerini boynuma dolayıp sımsıkı bana sarılınca dek. Şimdi seni düşünüp dermanımı, mutluluğumu rakıda, şarapta arıyorum. Sev diyorum sevmiyorsun, gel diyorum gelmiyorsun. Ağlıyorum, ağlıyorum sensiz olamıyorum. Ya gel bana ya da sonsuza kadar terk et!

Nazım Arıfağaoğlu 11B

Kaçak

Tahta masalar, ayağı kırık bir sandalye, ancak kendini aydınlatan tozlu bir lamba, yayları çıkmış bir yatak... Son iki yılımı bu küçücük odada yalnızlığa terk edilerek geçirdim ama ben hiçbir zaman yalnız olmadım. Elimden özgürlüğümü, evimi hatta ailemi almalarına izin verdim. Hayatımı onlar olmadan da devam ettirebilirdim fakat altın yıldızları solmuş mürekkepleri etrafa saçılmış dolma kalemim ve kağıtlarım olmadan benim için yaşam anlamsızdır. Etrafımdaki insanlar ellerinden geleni yap-salar da benim durumum patlamış bir balonu ne kadar şişirebilirsiniz o kadar parlak olabilirdi.

Bir gün bana artık yazamayacağımı söylediler. Nedenini sordum. "Yasak!" dediler. İnanamadım ilk başta. Kendi bildiğim yolda devam ettim. Başarısız oldum, nezarethanelere düştüm, çıktığım gibi yazmaya yeniden başladım. Artık benim için sadece iki seçenek vardı. Ya mapushaneye girecek orada acımasızca öldürülecektim ya da kaçacak uzak yerlere gidecektim. O siyahın en koyu tonundaki gecede eski, küçük, boyaları çıkmış, buram buram yosun kokan gemilere bindim. İki hafta sonra Fransa'ya vardım ve o sokağa, o apartmana, o daireye ve en sonunda da o yalnız ve soğuk odaya girmedim. Her şey o kara güne kadar çok güzel gidiyordu. Yazmaya devam etmiş Fransa'da gizli bir kimlikle yazdığım kitaplar çok tutmuştu.

O gün giriş kapısında uzun boylu, üç üniformalı adam beni bekliyordu. Ne istediklerini sordum. "Bizimle geliyorsun kaçak." dediler. Kaçak, kaçak, kaçak... Yazmaya olan büyük aşkım beni nerelere sürüklemişti. Derin düşüncelerimden uyanmamı kelepçelerin bileğimdeki ağırlığı ve sesi sağladı. İki yıldır ayağımı dışarı atmadığım o daireden sonunda çıkmıştım. İlk önce beni bir arabaya bindirdiler, daha sonraki üç gün bir odada kapalı kaldım. Şimdi ise iki yıl sonra özlem duyduğum ülkeme geri dönme zamanı gelmişti.

Türkiye'ye döner dönmez mahkemeye bile çıkmadan mapushaneye girdim. Beni burada "kaçak" diye çağırıyorlardı. Kaldığım hücrenin gri duvarları ve ağır kokusu alışık olmadığım bir şey değildi. Yastığımın altında sakladığım sevgili kalemim ve kağıtlarım bana güç veriyordu. Aradan uzun yıllar geçti. Artık 80 yaşındaydım ve yolun sonuna geldiğimin farkındaydım. Tek vasiyetim yazılarımın yayımlanmasıydı. 22 Ağustos 1977 günü sabahı tahliye olan en yakın arkadaşşıma yazılarımı emanet ettim. O yaşlı gözlerimle ne büyük acılara ve haksızlıklara tanık olmuşum. Vasiyetimi en güvendiğim kişiye emanet etmenin rahatlığıyla gözlerimi kapadım ve elimde o eski ve yaşlı dostum dediğim dolma kalemimle birlikte uzun ve huzurlu bir uykuya dalacaktım.

Naz Tunç Hazırlık

Çayın Büyüsü

İstanbul demek çay demektir. Bir manzara karşısında, yorgunluktan bitkin düşmüşken, yalnızken, sohbet koyuyken her zaman oradadır. Çünkü çay mutluluktur. Çay enerjidir. Çay hayattır.

O gün olacıklardan habersiz olan Şebnem de evinde çayını demlemekteymiş. Tek başına oturmuş ve boşu boşu ayaklarının altına seren camdan denizi izleyerek çayını yudumluyormuş.

Aynı anda Çetin de bu güzel havayı değerlendirmiş ve deniz kenarında bir kafeye gitmiş. Tek başına etrafı izleyerek ve denizin güzel kokusunu içine çekerek çayından bir yudum almış. Tabii kader de boş durmamış ve iki hayatı bir araya getirmek için ağlarını örmeye başlamış. Birden telefonu çalan Çetin hızlı bir şekilde kafeden ayrılarak yola koyulmuş. Şebnem ise bu güzel havayı evde oturarak harcamak istememiş ve deniz kenarına gidip yürümek için dışarı çıkmış. Kader dedik ya. Çetin ve Şebnem'in yolları daha önce hiç geçmedikleri, iki yanında eski zamanlardaki gibi esnaf dükkânları olan bir sokakta kesişmiş. Tıpkı filmlerdeki gibi çarpışmışlar ve telefonları düşmüş. Birbirlerine öyle derin bakmışlar, birbirlerinden öyle etkilenmişler ki yanlış telefonları aldıklarını fark etmemişler bile.

Her şey evlerine döndüklerinde anlaşılmış. Çetin telefonun Şebnem'e ait olduğunu öğrenince rehberden bir numarayı aramış ve Şebnem'in adresini öğrenmiş. Hemen evden çıkmış. Adrese ulaşmış ama önce bak-kala girmiş. Bakkaldan elinde çay poşetiyle çıkmış. Çünkü çayın sihrine inanırmış Çetin. Söylemek isteyip de söyleyemediği o güzel sözleri çayın sıcak dumanına saklar, birinin duymasını beklermiş. Şebnem kapıyı açtığında karşısında Çetin'i ve elindeki çay poşetini görmüş. Kadere karşı koymak imkânsızmış. Aşk ikisini de teslim almış. Sonunda yalnızlık kapı dışarı edilmiş; geriye iki ince belli bardak, biraz demli çay, bir fincan gökyüzü ve birkaç tutam mutluluk kalmış.

Ege Uzunömeroğlu HazırlıkB

Minik Anneanne

Benim adım Defne'dir. Benim için en önemli değerlerden biri de, hayır en önemlisi de, ailemdir. Annemden sonra bende emeği olan ikinci insandır. Ben ona minik anneanne derim. Sapsarı saçları ve yemyeşil gözleriyle benim için dünyanın en güzeli-dir. Yaptığı üzümli kekler, peynirli börekler, çikolata-
lı çubuk krakerler benim için dünyanın en güzel armağanlarıdır. Bana söylediği şarkılar, öğrettiği tekerlemeler, anlattığı masallar, Bodrum'da birlikteyken çok eğlendiğimiz deniz keyfimiz de hatırlanması anılarla anılmalı. O günler hayatımın en zevkli ve en dopdolu zamanlardır. Sabah beni öperek uyandırma seanslarının ardından gıdıkla-

maları ve dedemi uyandırmamak için sessiz sessiz konuşup doyaya güldüğümüz anlar... Ah, bir görseydiniz bizi.

Biz çok iyi anlaşıyoruz onunla, bu anlaşmanın temelinde sanırım anneannemin çocuk doktoru olması yatıyor.

Anneannem benim küçük ama çok da büyük bir arkadaşım gibidir. Annemden gizlediğim olayı bile ona anlatırım. O, benim sırdaşımdır; en yakın arkadaşımıdır. İnsanlar kendi yaşına yakın olanlarla arkadaşlık kurar ve geliştirir, onunla paylaşır duygularını, düşüncelerini. Duyar gibiyim sorunuzu, benim en yakın arkadaşımı, sırdaşı mı soruyorsunuz? Benim arkadaşım, minik anneannemdir. O da benim için bir taneciktir.

Defne Güven 11E

Sokak

Yürüyorum. Ayaklarım çıplak, parmak uçlarımda. Kimse duymamalı, kimse görmemeli. Gecenin karanlığı sokağın yanaklarına vurur, soğuk bir sağa bir sola eserken... Ben de savruluyorum. Bazen dans ediyorum, rüzgâr beni ne tarafa sürüklerse partnerim o oluyor. Sağdan mı esti, sokağın en eski evi kırmızı köşk; soldan mı esti, meşe ağacı... Ama hiç yalnız kalmam; en kötü, parmaklarımın üstünde gezindiği bu sokak olur dans eşim. Nasıl ki, yıllar boyu Nermin Teyzeler ile Mukaddes Teyzelerin komşuluğuna, Ahmet Amcalarla Mehmet Amcaların işe giderken selam verişlerine, büyük dedelerimizin de aynı kahve yolunda yürümelerine şahit olan bu sokak; bu gece de benim dans partnerim olsun. En güzel şarkılar, rüzgârlar yanaklarına çarpınca çıkan ısıklıklar olsun. Sahne ışığım sokak lambaları, elbisem gecenin en zifiri karanlığı olsun. Başlayalım yavaş yavaş. Bir adım ileri, iki adım sağa ve tekrar bir adım ileri. Sonra iki adım sol ve bir adım geri. Adımlarım bir ateşe yaklaşıyor gibi usul, bir tüy kadar hafif. İncitmemek için seni. Sabah olmasa keşke, güneş hiç doğmasa. Ben hep dans etsem senin armağanlarınla. Hiçbir elbise karanlık kadar, hiç bir müzik duvarlara çarpan ısıklıklar kadar güzel değil.

Çocukken yaşadığım ev, en yakın arkadaşım; o sokak ve çocukluğuma, gençliğime dair ne varsa, aldığım bir soluk gibi bitiverdi. O zamanlardan bana hatıra kalan en güzel şey ise kendimi yalnız hissettiğimde bana eş olan sokaktı. Geceler için bana davetiye yollayan ve geceler boyu benimle dans eden o sokak... Şimdi ise yaşadığım yerde bırakın bana eş olacak sokağı, gözümü açtığımda görebile-

ceğim bir sokak bile yok. Her şey çocukluğumla birlikte o mahallede kaldı. O mahalle, o çocuklar, bağırışmalar, bohçacılar ve her şeyin başladığı o sokak.

Bir gece sokağın davetine uyup rüzgârlar eşliğinde dans ederken sokaktan geçen bir adam, durmuş beni izliyordu. Gözlerim kapalı sadece müziğe kaptırmışken kendimi ve adımlarımı hafif hafif yere basarken onu fark etmedim. Rüzgârın beni ittiği bir duvarda soluklanırken açtım gözlerimi. Bana bakıyordu, etkilendiğini bakışlarından anlamıştım. Yanıma geldi ve böyle dans etmeyi nerden öğrendiğini sordu. Ona kendi kendime öğrendiğimi ve her gece gelip bu sokakta dans ettiğimi söyledim. Beni tekrar izleyip izleyemeyeceğini sormak ister gibiydi. Her gece beni izlemeye geldiğini de biliyordum ve onu görmesem de orada olduğunu hissediyordum çünkü rüzgârların es bıraktığı melodiye karışıyordu soluğu.

Bir gece dans ederken sokağın ortasına çöktüverdim. Oturup kaldım dakikalarca. Sanırım yaptığımı anlam veremedi, yanıma geldi. Neden oturduğumu sordu ona, burada her gece dans ederken beni izlediğini bildiğimi ve dans ettiğim için yanıma gelip beni bölmek istemediğini, eğer ara veririm gelebileceğini düşünmüş olduğumu söyledim. Yanıma oturdu ve kendisinin de bir dansçı olduğunu söyledi. Onunla birlikte sahip olduğum dans okulunda dans dersi alırsam çok daha iyi ve ünlü bir dansçı olabileceğimi söyledi. Başlarda tereddütlüyümdüm. Benim dansımı güzel yapan şey o sokaktı çünkü. Bana dansa dair her şeyi veren... Kıyafetimi, müziğimi, dans pistimi... Ama ısrar etmeye devam etti ve ben de kabul ettim. Ertesi gün beni gelip alabileceği evimin adresini verdim ve gece yarısı gelip beni evimden aldı. Arabasına bindik ve yaklaşık otuz beş dakikalık bir yolculuk sonrasında, önünde beyaz sütunları olan ve ortasında da beyaz bir tabelanın üstüne altın harf-

lerle "Dans Okulu" yazılı yere gelmiştik. Önden kendisi girdi, ben önünde durmuş altın harflere bakarken beni içeri davet etti. İçeri girdim, bana uygun bir dans ayakkabısı bulduk önce ve bir de elbise... Üstümü değiştirip dışarı çıktığımda o da dans kıyafetleriyle odanın önünde bekliyordu. Hazırsan dedi ve yürümeye başladı ben de onu takip ettim. Beni beyaz ve bir duvarı aynalarla kaplı bir odaya götürdü. Şimdi marifetlerini göster dedi. Öylece kalakaldım. Bırakın dans etmeyi ayağımı bile hareket ettiremedim. Bunun bir alışma süreci olduğunu ve temel hareketleri öğrenmem gerektiğini söyledi. Aradan on iki gün geçmesine rağmen hâlâ dans edemiyordum. Ayaklarım, bana karşı geliyor bir adımdan sonraki diğer adımı atmaya kalkıştığımda bana tavır alıyorlardı sanki. Benim gibi o da anlam veremiyordu bu duruma. Ertesi gün, dans okuluna gittiğimizde farklı bir salona girdik, hiçbir şey göremiyordum. Her yer karanlıktı. Sonra bir düğmeye bastı, odanın bir köşesinde duran sokak lambası aydınlandı. Loş bir ışık yanıyordu ama etrafı seçebilmek mümkündü. Duvarlar bizim sokak gibi tuğlaydı, yerlerse beton... Arkada küçük bir radyo duruyordu, rüzgârın uğultusu geliyordu. Kendisini odanın en karanlık ucuna attı ve bana hiçbir şey demedi. Benim radyodan gelen sesteki ritmi yakalamamı bekliyordu. Sonra bir adım attım ileri doğru, bir adım daha, sonra bir adım sağa... İşte oluyordu, dans ediyordum. Kendimi yine o sokaktaymış gibi hissettim, ayaklarım ve kollarım benimle barışmıştı. Yine dans ediyordum işte. O günden sonra her gün aynı odada yalnız ben ve o dans ederken bulduk kendimizi. İki ay sonra katıldığım bir yarışmada birinci oldum. Daha sonra ardı kesilmeyen ödüller, yarışmalar, kutlamalar... Onunla tanışalı yirmi yıl oldu, hâlâ dans ediyorum. Köşede bir sokak lambası, yerler beton ve radyodan kopup gelen davetlik rüzgâr uğultuları... Ve o...

Selenay Serter 10C

Çiçekli Geceler

Sanki kirkikleri tütüyordu gecenin üstüne. Yol uzanır, esasında hep çiçek bahçelerine. Görmek pek zor... Bilir misiniz kimsesizliğe haykıran çamaşır iplerini? Geceleri vardı her alçak çehrenin. Yokuş aşağı çiçek bahçeleri, armağanıdır onlara feleğin. Bata çıka ilerliyor gemiler. Yol bana çiçeklerde bitiyor. Oysa başlamaz mıydı ben küçükken ve umutluyken yolun başı çiçeklerle? Geceleri geliyor aklıma. Bin bir duvar örülüyor başıma. Nasıl böyle günahkar ve çiçekli olur aynı zamanda? Haksızlık diyorum. Küçüklüğüm geliyor aklıma. Şanssızların büyümesi gibi adeta. Ben büyümüşüm bilemeden, göremeden o vaat edilen çiçekleri...

Ufak gecenin ufak odasına kitliyorum, bu harabe bedeni. Vurmak yok diyorum kapıları. Çarpan kalpler var heyecanla. Kelepçe vuruyorum ellerime. Bileklerime paranga... Sonra hayali okşuyor kirkiklerimden tırnağa. Pek müstesna çiçek bahçelerinin hayalleri.

Mahzenden sesler gelirmiş...Öyle diyor komşular. Mahzenimden bağrışlar gelirmiş... Oysa bu eli kolu bağıllar hep susarlar.

Diyorum bir kere daha görsem deniz yutmadan güneşi. Ateşe verilmiş gemileri. Sonra ben yürüsem yokuş aşağı, vermek için ateşe masum çiçek bahçelerini. Açmasınlar diye... Pis nefesli kafir çehrelere.

Deniz İmre 11E

Zor Kilit

Yeter dolap, kilidim yeter! Yeter anahtarını kaybettiğim. Her gün daha çok çalışıyorum sana, dolabım kilitli kalmama. Her sabah hatırlıyorum anahtarını yanıma almayı, ama nasıl oluyorsa kayıp gidiyor aklımdan bir anda. Okula gidiyorum, kalbinin anahtarını evde bıraktığımı görüyorum. Tüm gün nasıl da küskün, mahzun bakıyorsun öyle. Bakma güzel kilidim, bakma böyle.

Okulun başlamasının üzerinden aylar geçti. Artık çok da umursamıyorum seni. Anahtarını kaybediyorum, yerine yenisini alıyorum. Çok da ilgilenmiyorum seninle. Dolabın içi dağınık, duyguların paramparça ama sen bir kilitsin sadece. Anahtarını çevirirken yüzüne bakmıyorum, alacağımı alıp gidiyorum onu anla bari, sınav haftasında sevemem seni. Bir gün yine anahtarını evde unuttum, sinirlendim, ne diye uğraştırıyordun beni bu kadar? Dolabımı başkalarına kilitli tutup sadece bana açmak zor muydu, bu kadar?

En sonunda tak etti canıma, kırdırdım seni, attım bir kenara. Artık her istediğimde açıyorum dolabımı ama, mutluyum diyorum. Seni hatırlatıyor, acı veriyor bana.

Aybike Aydal 11E

İçimi Kemiren Hastalık

Başımı eğdim, önümde bembeyaz bir kâğıt... Fonda "Ay Işığı Sanatı" çalıyor. Bir anda sevdiğim her şey, herkes aklıma geldi. Onlarla ilgili duygularımı yazmak istedim ama korktum. Kim korkar ki duygularını yazmaktan? Acaba duygularımı yazmaktan değil de başkası okur ve ne der, diye düşündüğüm için mi korkmuşum? Müzik durunca belli ki bundan korktuğumu anladım. Evet, müzik durmuştu, kendime gelmişim. Etrafımdakilerin yazdıklarını okursa gülüp gülmeyeceklerini düşündüm. Sonra gerçekten çok saçma geldi. Benim duygularım ve benim düşüncelerimdi bunlar. Benim kalemimin ucunda damlayan gözyaşlarımdı. Bana aittir ve belki de iç dünyamı yansıtan yazılardı. 'Benim' düşüncesine öylesine kapılmışım ki bağıra bağıra okumak istedim yazdıklarımı. Canı isteyen duygulansın, canı isteyen gülmekten ağlasın iste-

dim. Düşüncelerimi ve kalbimde hissettiklerimi kimse- nin sorgulayamayacağını haykırmak istedim. Çünkü o kadar çok sıkılmışım ki önüne geleni eleştirmek zorunda olan bu toplumdaki. İçimdeki her şeyi dökmek ve neler hissettiklerimi anlatmak istedim arkadaşlarım dediğim kişilere. Arkadaşlık böyle bir şeydi çünkü. Dinlemek zorundalardı beni. Belki de sahip olduğum en vefalı kişilerdi. Ama yapamadım. Kuşku işte, içimi kemiren hastalık, bana gülüp gülmeyeceklerini düşündürmesinden alıkoyamadım.

Berke Demiriz 11A

İhanet

Perdeler kapanmış. Ocağın ateşi söndürülmüş. Her şey tek tek gözden geçirilmiş. Evimin güvenliğinden emin olunmuş. Çıkıyorum. Kapıları ardı ardına kilitleyip çıkıyorum.

Arkadaşımı arkada bıraktım. Hayal ediyorum. Güzel olmalı. İlk olmalı ama son olmamalı. Bir başlangıca atılan bir adamın büyük heyecanı sarmış bütün vücudumu. Adımlarım ürkek... Gözlerim meraklı... Kendi yargıları, fikirlerim dolaşır sokaklarda.

Sahile inmeliyim ilk. Martıları görmeliyim. Uçan devasa kuşları... Açmalıyım kanatlarımı. Bütün kokuyu hissetmeliyim. Başımı güneşe çevirip parlatmalıyım açımı. Uçsuz bucaksız düşünceler sarmalı aklımı. İstiyorum ama ürkek bir şekilde. Arkadaşımı arkada bıraktım. Hayallerimi gerçekleştirmeliyim. Gazetelerde gördüğüm fotoğraflar... Hayır, kesinlikle gerçek değil. Burası bambaşka... Heyecanlı, etkileyici, korkutucu hatta ilham verici... Evet, hissediyorum burada yalnızım. Tek başıma...

Arkadaşıma ihanet ettim. Onu aldattım. Kilitli kapılarını uzun bir süre açmadım. Açmayı düşünmüyorum. Mutlu hayatlar etrafımı sardı. Arkadaşımı arkada bıraktım.

Gizem Yenibayrak 11E

Sadece Hayalperest

Elimle nazikçe sardığım kalemim düşüyor galiba. Ben kendimde değilim. Bulanık görüntüler ve işte havadayım. Altımda sıradaki ben. Çevremde yakın arkadaşlarım. Hemen çıkmak istiyorum buradan. Duvarlar gittikçe daha hızlı geçiyor içimden. Şimdi ben duvarlardan daha sağlamım. Nihayet zirveye geldim, üstümde masmavi bir gökyüzü. Nereye gitmeliyim diye uzun uzun kafa yorduktan sonra kendimi akışa bırakmaya karar veriyorum. En sevdiğim yerlere doğru yol alıyorum. Bu güneşli günde en sevdiğim insanlarla sergilere gidiyorum, kahve içiyorum, eğleniyorum, hayatımı yaşıyorum. Sonra bir bakıyorum önümde kocaman bir bina. Konservatuvarmış burası, ben burada okuyorum. Şan eğitimi alıyorum. Allah'ım ne kadar güzel bir yer burası! Ben ne kadar mutluyum. Şimdi başka bir yerdeyim. Özel bir kursta, değerli

bir öğretmenle çalışıyorum. Çizimimin bu kadar güzel olduğunu ben de bilmiyordum. Akıldaki fikirleri, hayalleri renklere, çizgilere giydiriyorum. Hayatımda olmadığım kadar rahat ve huzurluyum. Bir dakika bir şeyler oluyor, kanım çekiliyor sanki. Geri mi dönüyorum yoksa? Hayatımın belki de benim olmayan parçaları bile olsa onları kaybedemezdim. Gerçekten daha değerliydiler onlar benim için. Şimdi adımlarım geri geri gidiyor, çekiliyorum mıknaatısla çekilir gibi. Resim kursundan çıktım, yine aynı gökyüzü... Okulumu seviyorum uzaklarda da olsa... Şimdi sınıfa giriyorum ve...

Gözlerimi açıyorum, sınıftayım ve önümde koca yeşil tahta ve yanımda çalışan arkadaşlarım. Hayatımı istediğim gibi yaşamıyor muyum yoksa ? Ya da yaşayamıyor muyum?

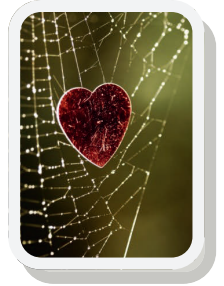
Her neyse... Herkese iyi dersler...

Gizem Yener 11A

Feryad-ı Aşk

Kaç geceyi seni düşünerek heba ettim bilmiyorum. Kaç gündüzü seninle gece ettim hatırlayamıyorum. Kelime-i şahadet gibi düşmüyorsun dilimden. Akşam vakti usulca batan güneş sen, geceleyn gökyüzündeki yıldızlar, ışıldayan hilal, bacalardan tüten duman, şöminedeki kor alev, şöminenin başındaki tekli koltuğunda kızıl şarabını yudumlayan yalnızlık; sen, tan yeri ağırırken kızıllaşan gök sen... Hep seni fısıldıyor tok sesli müezzin kulağıma. Güne senin adınla başlıyorum, ilk lokmamı senin adınla ağızma alıyorum, adımlarım senin adını haykırıyor, henüz günün doğmadığı loş sokaklarda. Özgürce kanatlanmış martılar, sana selam durabilmek için yarışıyor. Bahçelerde açmaya başlayan güz çiçekleri, papatyaların arasında belli belirsiz duran dört yapraklı yonca, belkide farklı diyarlarda karların arasından fışkıran kardelenler, hepsi ama hepsi sen... Çakmak çakmak bakan o gözlerin geliyor aklıma, ansızın düşüveriyorum uçurumdan aşağıya, paramparça oluyorum. Sonra sen beliriyorsun lalelerin arasında, çiçeklere zarar vermemek için seçerek atıyorsun adımlarını. Lakin lale soğanları karşı koyamıyor rüzgârda savrulan

sırma saçlarına, usulca yere düşüyor, sırayla. Bir anda beliriyorsun karşımda, gözlerin delip geçen ok misali, bana doğrultuyorsun. Başımı öne eğiyorum, vav gibi eğiliyorum karşımda, cesaretim yok yüzüne bakamıyorum. Bir gülücük atıyorsun kaşla göz arasında, gamzelerin yüreğimde fırtınalar koparıyor, mum gibi eriyorum çakmak gözlerinin arasında. Alev alev yanıyorum, karşımdaki boy aynasında. Çamlıca sırtlarında bir seri katil, namlusunu doğrultmuş senin adını haykıran martılara, yosunlu kıyıların karanlığında. Dört el silah sesi geliyor, o anda ansızın bir kasırga kopuyor tüm diyarlarda, başak taneleri köklerinden sökülüyor, asırlık çınarlar bir bir devriliyor, kaplumbağaların adımları hızlanıyor, Galata civarlarında bir kiliseden çan sesleri yükseliyor, Haliç kıyılarında bir cinayet işleniyor, balıklar olanlardan habersiz balıkçı ağlarına takılıyor. Martıların çığlıkları kullakları tırmalıyor, ve tüm dünya raks ederken hastalıklı bedenimle, haykırıyorum senin adını, sesimin ulaştığı yere, belki bir duyan olur diye. Balat yakınlarında bir evde Azrail kapımı çalıyor. Ben ölüyorum ve ölürlen bile seni deliler gibi seviyorum.

Berkayhan Musaoğlu 12G

Nirvana Mektupları

Etraf o kadar huzurlu ki... Dağların ortasında, medeniyetten habersiz, kayıp bir gölde kürek çekiyoruz. Aysu'nun mırıldandığı melodi, etrafın arındırıcı manzarasıyla o kadar kusursuz bir şekilde birleşiyor ki... "Good Times" Nepal akşamlarının kutsal müziği. Gözlerimizi kapattıkça harmoni yankılanıyor düşüncelerimizde. Göldeki sular o kadar pürüzsüz akıyor ki şu an kendimi dönme dolapta uçuyormuşum gibi hissediyorum. Bu günümüz çok güzeldi, yarınımız nasıl olacak? Hayatın dalga akıntısına bağlı bir kayak gibi. Akıntıyla sürüklenmek istiyorum. Kayıkta değil, kendi başıma. Bedenim suda sürüklenmeli. Yatarak... Bedenim... Suda... Kürekler yön belirleyici, ihtiyacımız yok onlara. İhtiyacımız yok yönlere, yönlendirilmeye. Keşke hep böyle düşüncelerde olsam. Cennet beni boğuyor, cennetteyim. Sadece müzik var, kendimi duyamıyorum. Yüz kaslarım bu kez gerilmiyor, etkiyle değil de cidden huzurluyum. İstemsiz ama hoş bir gülümseme yok suratımda, dünyamdan uzağım. Yüz kaslarım niye gerilmedi? Gerilmelerini seviyorum. Kafamda kuşlar ötüyor, seslerini duyuyorum. Hayvan seslerini çok daha iyi algılıyorum. Suya çarpıyorlar, kulağıma fısıldıyorlar. Bu mektupları bir daha asla kimseye okutmuyorum. Bir tek benimler, saklanıyorum, mektuplarımla yaşıyorum. Kalemim ucu dağılıyor, havaya karışıyor. Aynı bir dünyaya ait bir kız gibi düşünüyorum. Gözlerim yazılar kayıyor. Kayığım yazılarla çarpık rüzgarın yegane etkisine kapılıyor. Sisli havanın kurbanıyım, sisli hava beni istiyor. Sisli havayı seviyorum, sis içinde saklanmaya ihtiyacım olduğunda. Mektuplar yazmayı seviyorum, saatler sonra unutacağım da... Gözlerimi kapat, kulaklarımı aç benim. Doğayı duyabiliyorum. Her şeyin yapı taşı bir hissin veya aslında değilsin. Saçlarım, rüzgâr kapıyor, uçuyoruz. Gölün desenleri var. Ahşaptan yapılma mezar, mezar bekçisi dalgalar. Cesedim göle karışsın istiyorum, ne de olsa ruhum kapılmaz artık. Çok geç! Nelerden bahsettiğimi unuttum, kıyıya çarpıyorum. Kürek kayıp akıntıya kapılıyorum. Heyecanlı ve korkuluyum. Sonunda istediğim sahneyi oynuyorum. Kıyıya saplanacağız, hem de şimdi. Son anlarımı yaşıyorum. Ormana geldik. Dilara! Çarpacağız! Kayalıklar! Saplandık ve artık yazamıyorum.

Dilara Küçük 11G

Obsesyon: (İsim, ruh bilimi, İngilizce obsession) takıntı. (TDK, Türkçe Sözlük, Ankara, 1998)

OBSESİF GÜNLÜKLERİ

"Su kaynaklarınız doluyken susuz kalırsam diye korkulara kapılmak en giderilemeyecek susuzluk değil de nedir?"

Halil Cibran

"Biri mi bakıyor? Birine mi bakıyor yoksa? Görüntüler, fotoğraflar, başka insanlar... O ve şu. O ve bu. Hayır yapmaz. Ya yapmışsa? Ya şu anda oradaysa? Hayır, olamaz, çık kafamdan! Görüntüler silinsin, düşünceler yok olsun, hiçbir şey kalmasın geriye. Aydınlik istiyorum vücudumda, karanlık değil. Her şeyi olduğu gibi görmek istiyorum, gözümün önünde beliren senaryoları değil. Senaryolar gerçek hayattan esinlenerek yazılır. O zaman? Ya şimdi? Hayır, hayır hayır! Yapmaz, yapamaz! Çık kafamdan! Sadece düzgünce düşünmek istiyorum. Her şeyi düşünmek istiyorum, bir yere takılıp kalmak

değil düşlediğim. Hayatımı cehenneme çevirmek bir yana başka insanlara da gitmeden cehennemi tattırıyorum. Özellikle de "sevdiğim" insanları. Sevmeyi beceremediğim insanları. Her şeyde; işte, okulda, ilişkide mükemmeli arıyorum. En ufak şey gördüğümde rahatsız oluyorum, soğuyorum, uzaklaşıyorum. Sizler yaşadığınız ufak tefek şeyleri görmezden gelirken ben onlarla perde örüyorum gözlerime. Bir anda onlarla bakıyorum dünyaya. Onlarla görüyorum, onlarla düşünüyorum, onlarla hareket ediyorum. Bu yüzden kendimi sevmiyorum. Kendinizden tiksilmek nasıldır biliyor musunuz? Kendi kendinizi yiyorsunuz. İçinizde iki kişisiniz. Bir taraf diğer taraftan nefret ediyor. Kavgalılar ve asla anlaşamıyorlar. Bir taraf beyazken diğer taraf siyah. Bir taraf mutluysen, diğer taraf mutsuz. Bir taraf düzgünken, diğer taraf sorunlu. Beynim hapsolmuş durumda. Bulunduğu yerde fotoğraflar çekiyor silmemek üzere. Çektiği fotoğraflarla hücrelerini kaplıyor. Fotoğraflardan içeri ne ses giriyor, ne ışık. Kurtuluş gününü bekliyor sadece. Her geçen gün göremediği aydınlık için umudu artırıyor. Bilmiyor ki hâkim onu müebbetle tabi tuttu."

BİR OBSESİFİN GÜNLÜĞÜ

“Düşmanlarla iç içe yaşıyorum. Başkalarıyla dost olanlar benimle düşmanlar. Hayatım onlar tarafından sarılmış durumda. Hiçbir çıkış yolum yok. Nereye bak-sam, nereye gitsem ordalar. İnsanların her zaman sığınacak yerleri vardır. Evi gibi... Bense evde bile iç içeyim düşmanlarımla. Onlarla yatıp onlarla kalkıyorum. Onlarla yaşıyorum. Belki yatağımdalar belki de yemeğimde... Ya şimdi vücudumda geziyorlarsa? Ellerimi göremiyorum. Göremeyecek kadar uzaktalar benden. Hissedemeyecek kadar derindeler. Onlar tarafından kaplanmışlar. Onlar tarafından esir alınmışlar. Ellerimi görmek istiyorum, pisliğin siyahlığından çıkarmak istiyorum. Ellerimi, her yerimi defalarca yıkıyorum. Yıkıyorum, yıkıyorum, yıkıyorum. Dünyadaki bütün pislikler bendeymişçesine yıkıyorum. Bütün vücudum parçalana kadar yıkıyorum. Ama onlar hâlâ

buradalar, gitmek bilmiyorlar. Aksine her geçen gün daha da çok giriyorlar hayatıma. Benim hayatımı benden daha çok yaşıyorlar. Bense hiçbir şey yapamıyorum onlara karşı. Savaşamıyorum, savunamıyorum kendimi. Sadece kafamı kaldırıyorum ve soruyorum: Neden ben?”

BİR OBSESİFİN GÜNLÜĞÜ

“Lanetlendim. Kim tarafından bilmiyorum. Bunu niye yaptığını da bilmiyorum ama lanetliyim. İçimde bir dolu insanla yaşamak benim lanetim. Bir dediği bir dediğini tutmayan insanlarla. “O yok!”, “O hiçbir işe yaramaz!”. Hayır, hayır, hayır; susun! O var ve ben “O”na inanıyorum. Lanetim her geçen gün eritiyor beni. Beyin hücrelerim siyah böcekler gibi kemiriyorlar benliğimi. Düşünmek istemiyorum, duymak istemiyorum hiçbir şeyi. Sadece inanmak istiyorum. Duymadan, görmeden, safça inanmak istiyorum. Kafamdaki insanların inançsızlığıyla yaşamak istemiyorum. Yaşamak istiyor muyum? “O”nun sevmediği biri olarak yaşamak istiyor muyum? O beni sevmiyorsa ben neyim ki? Bir hiç. Değersiz bir varlık. Aynalar bile gösterecek değer bulamıyorlar bende. Yaşamam kimse için yararlı değil. İnsanlar, bana normal insanlara baktıkları gibi bakmıyorlar. Normal insanları gördükleri gibi görmüyorlar. O bile beni öyle görmüyorsa benim yaşamamın ne anlamı var? Hayat O’nunla aramdaki tek engel. Belki yakın olursak daha çok sever beni. Üzerime atılacak toprak O’na ulaşmadaki yolum olur belki de.”

BİR OBSESİFİN GÜNLÜĞÜ

Bülent Gültekin 11E

Obsesif olan bu anlatıcılar sizce yaşama dair ne tür takıntılar geliştirmiştir?

Yanıtı bulabildiniz mi? İşte...

(Şüpheli ve mükemmeliyetçilik obsesyonu)
(Temiizlik obsesyonu)
(Dini obsesyon)

Dolu

Hayaller... Koca bir tutkudur hayatı süsleyen. Aşktır hayaller, ellerini sımsıkı tuttuğunuz... Asla bırakmak istemediğiniz... Olmadıkları halde olacağına inandığınız... Düşüncesi, varlığını coşturur; sizi hayata tutundurur adeta.

Elimde kavanoz içinde çakıl taşları... Her hayalim için, içine bir çakıl taşı atıyorum. Çoğaldıkça çoğalıyor. Kavanozu elime alıp şingirdatıyorum. Ne kadar çoklar...

Geleceğim, mesleğim, ailem, yaşayacağım ev, hayat, sen... Her hayalim için kavanozun içine dolduruyorum çakıl taşlarını. Sadece mutluluk ve huzurla dolu... Güzelliklerle dolu bir hayat hayal ediyorum. Dert nedir bilmediğim... Boş üzüntülere yer vermediğim, kavganın lafını ağızıma almadığım bir hayat hayal ediyorum. En küçük şeyden bile mutlu olduğum, sevgi ve aşkla dolu bir hayat... Çıkar yok, kin yok, bencillik yok, yalan yok. Onlar da neymiş ki? Sen varsın hayallerimi süsleyen... Beraber günün doğuşunu izlediğimiz; her yeni güne merhaba dediğimiz, yeni hayaller eklediğimiz bir yer... Yakamozun karşısında, denizin dalgasıyla gözlerimizi kapattığımız bir yer... Evet, adeta hissediyorum o anı. Yeşillikler içinde rüzgârın yüzüme vurduğu bir yer... Rüzgâr... Duruyorum. Uyanıyorum hayallerimden. Kavanozuma bakıyorum. Tam dolmamış. Hayır, tam dolmadı. O benim hayatım; hayallerim hayatımı doldurmadı. Koca bir sürahi suyu kavanoza boşaltıyorum. Şimdi doldu. Umudumu ve tutkumu da koydum içine şimdi.

Meriç Becan 11A

Bir Cumartesi Sabahı

İşte yine bir cumartesi idi, bir cumartesi sabahı, bir ilkbahar sabahı... Ve işte sen yine oradaydın; o dalları iki haftada toz pembe çiçeklerden kırmızı yapraklara dönüşen küçücük ağacın yanında durmuş bekliyordun onu. Onu beklediğin düşüncesine nereden kapıldıysam... Belki de son iki haftadır yüzündeki o gülümsemeyle onu beklediğindendir. Benim de işim gücüm yok ya; deli, saplantılı, takıntılı... Hâlâ bir umut varmışçasına o küçücük, kırmızı yapraklı ağacın karşısında denize sırtını dönmüş olan bankta oturmuş seni izliyorum, senin uyanmanı bekliyorum.

Ama bu sabah farklıydı, bu sabah gözlerinde o umut ve mutluluk ışığı yoktu. Belki de hiçbir zaman olmamıştı, olmayacaktı. Bugün güneşi ruhum kadar siyah bulutlar kapattığına bakılırsa güneşin bir yansımasıydı belki, kim bilir yüzündekiler... Ama yüzündeki o küçük gülümseme de yoktu. Kimse bilmez, "o" da bilmez, bir ben bilirim ya... Sen hep öylesindir; yüzünde hep bir küçücük de olsa gülümseme vardır, o gülümsemi ruhumda hissediyorum hâlâ. *Sana her zaman söylüyorum ya senin yüzün ışıltıyor bu nedenle...*

İrem Başkan 9H

Unutmuyor İnsan

Fark etmişsindir, nereye elini atsan aşk var. Romanlarda, şiirlerde, şarkılarda... Aşk... Aşk ve aslında bir de acı... Nedenini hiç anlayamamıştım. Öyle ki usta kalemlere kızmıştım bile. Hayat tüm bunlardan ibaret değil, oralarda bir yerde mutluluk var, kahkaha var! Böyle savunuyordum. Ama bilmiyordum. Bir sabah uyandığımda tüm benliğimle sana aşık olacağımı hiç tahmin etmemiştim. Seni saatlerce izleyeceğimi, karşıma alıp iki kelam etmek için yanıp tutuşacağımı düşünmemiştim. Günbe-gün ne kadar imkânsızlaştığını anlamaya başlayınca içimde bir yangının alevleneceğini hesaba katamamıştım. Artık dünya bundan ibaretti. Artık her gece yaptığım şey aynıydı. Ben seni düşlerken kayboluyordum, sense tatlı uykunda.... Hiç bilmiyordun varlığını. Duymamış ve görmemiştin. Şimdi gitmek zorundaydım bu şehirden ve sen benim eksikliğimi fark etmeyecektin bile.

Gittim. Unuttum seni. En azından buna çabaladım. Yıllarca savunduğum o mutlulukların ve kahkahaların olduğu yeri bulmaya çalıştım. Sonuçta ne vardı ki elimde? Sen mi? Hayır. Kazandığım tek şeyin senden gelen dayanılmaz bir ızdırap olduğunu düşündüm uzunca bir süre. Kimi zaman öfkelenirdim sana, kızdım bunun için. Sonra duruldum. Sonuçta ne kazanmıştım? Seni mi?

Ben aşkı tecrübe etmiştim seninle ama sensiz... Yaşamın geçilmesi gereken en önemli basamağını... Aşk, yağmurla ıslanıp rüzgârla donmaktı. Olmayacak düşleri düşlemektir benim için. Ve aşk seni sevmekti hiç bitmeyecekmiş gibi...

O zaman anladım. Aşk satırlarda aynı, ama ruhlar da farklıydı.

Zaman geçti. Artık iyi hissediyordum. Bugün düşüncelerim dükkülden çok daha farklıydı. Günler güneşliydi ve artık insanlar tanışmaya değerdi. Kimse kalbimi daha fazla kırabilirmiş gibi gözüküyordu gözüme.

Bugün yine aynı şehirdeyim 'sevgilim'. On beş yıl önce ilk kez aşkı tattığım şehirde... Sen artık yoksun ve görünen o ki senin yokluğunla birlikte birçok şey de farklı... Fakat burada bir şey hâlâ aynı... Solumda çevrilen çıkırığın çıkarttığı o ses... Seni söylüyor bana.

Fark etmişsindir insan unutmuyor 'sevgilim', *insan içinde çevrilen bir çıkırığın sesini unutmur mu hiç?*

Sedef Dünder 9A

Düşmek

Bulunduğum noktadan kaydırağın sonu gözüküyordu, dürbünle bakıldığında bile insanlar karınca gibiydi. “Akılsız” dediler bana, oraya bisikletimle çıktığım için. İnsanlar aşağı bakmaya bile korkuyorken oradan bisikletle inmek imkânsızmış. “Ölürsün!” dediler, “Yapma!” dediler. Arkadaşlarım durdurmaya çalıştı, ağladılar benim için ama ikna olmadım. Kimse olayları benim gibi görmüyordu herkes kaydırağı sadece bir kaydırak, bisikleti de sadece bir bisiklet gibi görüyordu. Aslında o kaydırak hayattı benim için. Sonunu göremediğim, ne olacağını kestiremediğim bir yol... Belki de yolun sonunu hiç göremeyecektim ama denemeden bilemezdim. Bisiklet ise beni yansıtıyordu, korkusuzluğumu, aceleciliğimi ve belki de çocukluğumu... Biri beni kolumdan tuttu. Arkamı döndüğümde arkadaşlarımdan birinin diğer eliyle gözyaşlarını silerken beni çekiştirdi-

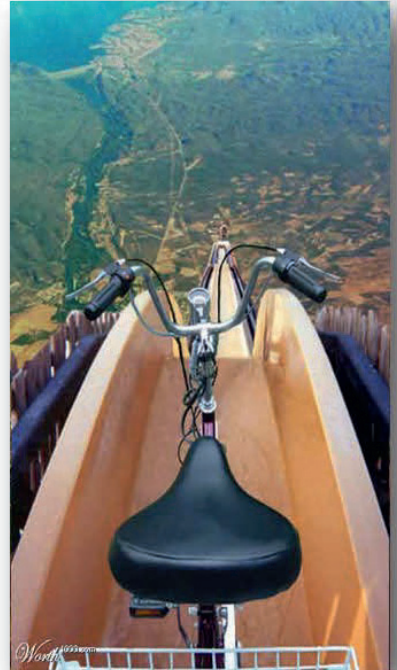
ğini gördüm. “Yapma!” dedi bana; “Akılsızlık etme, bu intihardan farksız, baksana aşağısı görünmüyor bile!” O anda gözlerinin içine baktım ve dedim ki: “Ben ölmekten korkmuyorum, ya sen...” Hızla pedalları çevirmeye başladım. Çok hızlıydı, fazla hızlı... Yavaş yavaş kontrolü kaybettiğimi hissetmeye başladım ama kim hayatını istediği gibi kontrol edebilir ki zaten? Bisiklet kaydıraftan çıktı. Düşüyordum işte... Acaba birileri beni anlayabilecek miydi?

Batuhan Gürkanlı 9H

Hızlı İniş

Maceracı bir gence verilebilecek en güzel hediye, onu dik bir yokuşun başında bir bisiklet ile baş başa bırakmaktır. Kuzenimin on sekizinci yaş günümde verdiği biletleri ilk gördüğümde bir konser ya da tiyatro için olduğunu sanmıştım. Oysa o dünyanın en dik kaydırağı hakkında yaptığım araştırmaları görmüş ve o özel gün için unutamayacağım bir hediye almak istemiş. Gerçekten de benim için unutulmaz bir deneyim oldu. Daha önce o anki kadar heyecanlandığımı hatırlamıyorum. Bileti aldıktan iki gün sonra kuzenimle yola koyulduk. Kaydırağın tepesine çıkana kadar dik oluşu ile ilgili söylenenlerin sadece abartıdan ibaret olduğunu düşünüyordum. Çoktan aşağıya inmiş olan kuzenimden metrelerce, hatta kilometrelerce yüksekteydim. Önümde bisikletim, sırtımda çantam ile hayatımın en heyecanlı sürüşünü yapmaya hazırdım. Bu fotoğrafı işte o zaman çektim. O anı ölümsüzleştirmek için yazacaklarımın yetmeyeceğini anlamıştım.

Aleyna Verda Serement 9-E

Tuhaf Kabus

Şimşekli ve g k g r lt l  bir geceydi.  ok uykum vardı, hemen yattım. Sonra bir de baktım ki ya mur dinmi ... Durur muyum hi ? Hemen kendimi dı arı fırladım...

Dı arıda eski, tahtadan bir ev vardı.  ine girdim.  erisi fare ve yarsa doluydu. Kendimi nasıl dı arı attı ımı hatırlamıyorum. Evin bah esindeki b y k ve g rkemli bir a a  ili ti g z me. A acın arkasından ya lı bir adamın bana yakla t  nı fark ettim. Uzun sakallı, elinde boyu kadar bastonu olan bu ya lı adam bu do al ortamda ya ıyordu, sanırım kendisi do ayla i  i e olmaktan huzurluydu. Fareler, yarasalar arkada ıydı bu tahta evin sahibinin.

Beni i eri davet etti, istemedi im i in bu daveti kabul etmedim; o zaman dı arıda biraz beklememi istedi.  eri girdi ve geri d nd . Elinde bir  uval vardı.  inde ne var diye d   n rken bir anda  uvalın i inde korkun  bir hayvan oldu unu anladım.  inde bir tarantula vardı. Onu almamı istedi, tabii ki alamadım. Adam kızmı tı galiba, ısrar etti, ben de ona benim do ayla onun kadar ha ır ne ir olmadı ımı s yledim ve oradan hızla ka tım.

Derken bir serinlik duydum y z mde, a ık unuttu um pencereden i eri giren esintiyle uyanmı tım aslında; bir r yadaymı ım, anladı ımda rahatladım. Bununla kalsaydı iyiydi de... Aralıklarla bu r yayı g rmeye ba ladım, her seferinde  uvaldaki hayvan de i iyordu. En sonunda  uvaldaki hayvanı aldım ve ona g z m gibi baktım. Hayvanların ne kadar g zel oldu unu ancak o zaman anladım. Odamdaki o sevimli k pek bu r yalarımın sonrasında kazandı ım en yakın arkada ım oldu ve o g nden sonra da o tuhaf r yaları hi  g rmedim.

Sarpay Din t rk 9H

Limonata

Hafta sonlarını çok severim. Tüm günümü en sevdiğim kişiyle geçiririm. Onun adı Rüzgâr. Birlikte otururuz, yemek yeriz, parkta dolaşmaya çıkarız. Çok eğlenceli geçer hafta sonlarımız... Unutmada bir de o meşhur koltuk sefamız... Pembe olan benim, yeşil olan onun. O oturur gazete okur, ben de onu izlerim. O hep limonata içer, neden içer hiçbir fikrim yok. Hafta içi ise bunun tam tersidir. Evde tek başıma kalır, onun gelmesini beklerim. Yine bir salı sabahı, saat 6.30'da kalkarım. Onu öperek uyandırırım. Terliklerini getiririm. O önce duşa girer, bir güzel yıkanır. Ben o sırada mutfakta onu bekliyorum. Kahvaltımızı yaparız. Eğer işe geç kalmayacağını düşünürse koltuk sefamızı yaparız. O limonatasını alır, birlikte geçeriz koltuklarımıza. On beş dakika kadar oturur, gazetesini okur; daha sonra beni öper ve en sevmediğim an: Gider. İşte o zaman bu koca ev bana kalır. Ne yapacağım diye düşünürüm ama zaman sanki hiç geçmez. Genelde pembe koltukta otururum birkaç saat. Öğleden sonra Ayşe ve köpeği Pamuk'un dolaşmaya çıkmalarını beklerim. Onları gördüğüm anda yanlarına giderim. Birbirimizi öperiz genelde. Ayşe bana yaptığı yemeklerden getirir. En çok et sotesini severim, biraz acı olsa da yerim. Yemek faslından sonra Pamuk'la beraber yoluma devam eder. İşte bu şekilde öğle yemeğimi de yemiş olurum. En sonunda Rüzgâr'ın eve dönüş saati yaklaşır. Onu karşılamak için hazırlanırım ve kapının önünde beklemeye başlarım. İşte en sevdiğim ses: Anahartlarının sesi. Kapıyı açtığı anda üzerine atlarım, sarılırım. Yukarı çıkar üstünü değiştirir. Akşam yemeği zamanı gelir, birlikte yemeğimizi yeriz. Ve yine gelir günün en sevdiğim anı: Koltuk zamanı. Hiç aksatmayız, her gün bunu yaparız. Limonatasını alır ve dışarı çıkarız. Gazete okumaz akşamları. Beni sever, tüylerimi okşar, tarar, öper. Bu koltuklar aslında Rüzgâr'ın annesinden kalma... Çok eskiler belki 60 yıllık.... Çok eskiden annesi Rüzgâr'a nişan hediyesi olarak vermiş ama Rüzgâr'ın eşi Merve ölünce Rüzgâr için hiçbir şey eskisi gibi olmamış. Biz de onlara elimizden geldiğince iyi bakmaya çalışıyoruz. Saat 23 olduğunda yatma saati-miz gelir. Hemen yatağının yanına kıvrılırım ve dostumla birlikte güzel bir uykuya dalarım.

Damla Doğan 9-B

Şimdi Orada Olmak Vardı

Yavaşça gözlerimi açtım. Denizin kokusunu hissedebiliyorum. Rüzgâr yavaşça saçlarımı geriye atıyor, yüzümü okşuyor. Havayı yavaşça içime çekip derin bir nefes alıyorum. Pamuk kadar beyaz bulutlara bakmak bana huzur veriyor. Denize bakmak, ailemle geçirdiğim güzel yazları hatırlatıyor bana. Kaç saattir burada durduğumu bilemiyorum. Düşüncelere dalmıştım yine. Güneş batmak üzereydi. Son kez güneşin batışını izlemek istedim. Biraz daha bekledim. Kalbim hızla çarpıyordu. Zaman geçtikçe nefes almak daha da zor gelmeye başladı. Günün en sevdiğim saatindeydim. Sessiz ve huzurlu...

Artık zamanın geldiğini anladım. Daha fazla beklememe gerek yoktu. Gökyüzünü son kez içime çektim. Gökyüzü ile denizin birleştiği yere iç geçirerek baktım. Ne güzel bir maviydi. Hayatımın gözlerimin önünden geçeceğini düşündüm. Hep öyle derlerdi. Daha fazla beklememeye karar verdim. Denizin güzelliğine hep âşıktım. En güzel ölüm şekli bu olmalı herhalde. Sonsuzluğa doğru gittiğimi düşündüm; içimi bir huzur kapladı. Atladım.

İpek İmamoğlu
HazırlıkC

Annemin Sardunyaları

Selim İleri'nin Pastırma Yazı (1971) adlı eserinden alınan "Annemin Sardunyaları" öyküsünde küçük bir çocuğun sınıf farklılıkları nedeniyle annesiyle yaşadığı zorluklar konu edilir. Çatışmalar ve sınıf farklılıkları sonucu yaşanan zorluklar bu çocuğun ağzından verilir. Öyküde aralarında sınıf farklılıkları bulunan insanların bir arada yaşamaları, zorlukları da beraberinde getirir düşüncesi sezdirilir.

Üç bölüme ayrılabilen öykünün ilk bölümü "Onlar açalı beri annen seni unuttu dedi babaannem." cümlesiyle başlar. Babaanne ile anne arasında belirgin bir çatışma vardır. Bu çatışma anlatıcı olan çocuğun ağzından aktarılır. İlk bölüm Kel Asım Paşa'nın evine olan yolculukla devam eder. Çocuk, yolculuk esnasında annesinin oradan aşırıldığı sardunyalardan bahseder. Bu sardunya daha önce aldıkları sardunyadan farklıdır çünkü tutmuştur. Feridun Bey'in evinden alınan ama tutmayan sardunyalara ilgili babaanne yine anneyi ve ayrıca çocuğu suçlamıştır (*Babaannem anneme yükledi suçu, çok su verdi diye. İşemiştir dedi benim için.*). Bu da çatışmanın diğer bir kanıtıdır. Ayrıca sardunya anlatımıyla başlığa bir gönderme yapılır. Yolda anne oğlunun isteğiyle ona köfte ekme alır ama babaannesine söylememesini sıkı sıkı tembihler (*Sakın babaannene söyleme demişti annem, sana sokakta köfte aldığımı, sonra darılırım demişti.*) Sokaktan köfte ekme alınması anne ve çocuğun maddi durumlarının iyi olmadığını gösterir. Kel Asım Paşa'nın evine varıldığında yoksul sokak ortamından çıkılarak daha zengin, saygın insanların bulunduğu bir ortama geçilir. Adeta sınıf atlanır (*Saygın bir hanımefendidir o demişti annem, elini öpüp alına koymayı unutma sakın.*). Evde anne ve çocuğa iyi davranılır, onlarla ilgilenilir ancak her iki taraf da rahat değildir (*Annemin gözleri kan çanağı gibiydi. Büyük hanım artık konuşmadan, sessiz oturuyordu.*). Bu durum sınıf farkı yüzünden hissedilen ezikliği gösterir.

İkinci bölüm Kel Asım Paşa'nın eve geldiği, böylece sınıf farkının daha çok ortaya çıktığı bölümdür. Kel Asım Paşa gelir gelmez çocuğun annesinin elini öper; kibar, saygılı, görgülü bir adamdır. Daha sonra

babaannenin nasıl olduğunu sorar (*Valideniz hanımefendi nasıllar dediği Kel Asım Paşa.*). Buradan paşanın ve eşi olan büyük hanımın, babaanneyle tanıştığı ortaya çıkar. Daha sonra paşa ve büyük hanım arasında geçen konuşma sınıf farkının en büyük, belki de en acı kanıtıdır. "Aman bu köfteciler dedi büyük hanım, yanımızdaki inşaata geliyorlar, işçiler yer öğleleri, eşek eti midir nedir?" dedi. "Kokudan geçilmiyor." dedi Kel Asım Paşa, "Telefon edeceğim belediyeye." dedi. Konuşmasında sözü edilen köfteler, o eve giderken yolda annenin çocuğuna aldığı köftelerdir. Anne bu olay sonucunda çok utanır (*Annem önüne bakıyordu.*). Evden ayrılırken paşa onlara gül vermeyi teklif eder. Anne ve çocuk ellerinde güllerle evden ayrılır, ancak annesi bahçeden çıkarken çantasına birkaç tane sardunya koparıp koyar

(Dönüp bakmıştı Kel Asım Paşalara; birden çantasına iki üç sardunya koparıp koymuştu.). Hâlbuki paşa ve büyük hanım ona kendi istekleriyle gül vermişlerdir, yani istese sardunya da verebilirlerdi. Bu durum okuyucunun aklına halk arasında yaygın olan “Çalınan çiçek tutar.” sözünü getirir. Bu durum anne karakterinin daha gerçekçi ve doğru bir şekilde çizilmesini sağlar. Karakterin anlaşılmasında okuyucuya yardım eder. Anne çeşitli batıl inançlara sahip olan, halktan biridir.

Üçüncü bölüm babaanne ile olan çatışmanın en belirgin olduğu bölümdür. Babaanneyle yalnız annenin değil, çocuğun da bir çatışması vardır. Çocuk sırf babaannesine inat olsun diye kendisine kötü davranan, Kel Asım Paşaların evindeki beslemeyi sevdiğini söyler (*Babaannem sevmiyor diye sevdim. O kız beni yere itmişti, seksek oynarken mermer taşıma çalmıştı. Annen ağlıyor demişti gülererek.*). Daha sonra babaanne de yine aynı şekilde Kel Asım Paşa’yı sorar. Çocuk görmediklerini söyleyince babaanne önce çocuğu, sonra da kötülükleri annesinden öğrendiğine inanarak anneyi suçlar (*Bu çocuğu yalana sen alıştırıyorsun dedi babaannem. Senden öğrendi bütün kötülükleri.*). Gece olduğunda çocuk annesine babasını ve babaannesini sevmediğini söyler. Annesi de babasının onu çok sevdiği anlatır. Daha sonra çocuk babaannesinin söylediği bir şeyi hatırlar: *“Babaannem nesi var, diyor; etsiz butsuz bir kızdı, görgüsüzdü, diyor; nelerine güvenirler bilmem ki. Otuz beş yaşında daha, tam yaşı erkeğin otuz beş; olmazsa bu çocuğa ben bakarım, diyor, herkes peşinde babasının, diyor.”* Ba-

baannesinin bu sözleri annenin daha alt bir sınıftan geldiğini gösterir. Bu durum daha önceki olayları anlamada okuyucuya da yardımcı olur. Görünüşe göre babaanne de tıpkı Kel Asım Paşa ve büyük hanım gibi üst sınıfa ait biridir. Birbirlerinin hatırını sormaları bu yüzdendir. Ayrıca çocuğa ve annesine de babaannenin hatırı için iyi davranılmıştır. Babaanne gelinini hiçbir zaman kabul etmemiştir. Ondan torunu olmasına rağmen oğlunun başka biriyle evlenmesini ister, bu uğurda torununa bakmayı bile göze alır. Anne sürekli aşağılanır, hor görülür. Babaanneye göre onlara layık değildir çünkü, alt sınıftandır.

Öykünün başlığıyla içerik dolaylı yoldan ilişki taşır. Öyküde sınıf farklılıkları ve bunların getirdiği zorluklar anlatılır. Bu fikir verilirken sardunyalardan sıkça faydalanılmıştır. Sardunyalar amaç değil, konunun ve ana fikrin verilmesinde araçtır.

Öykü üçüncü tekil şahıs anlatıcı tarafından, sınırlı bakış açısıyla anlatılır. Anlatıcı öykünün baş karakterlerinden biri olan çocuktur. Olaylar ve duygular onun gözünden aktarılır. Bu durum okuyucunun öyküyü daha kolay anlamasına yardımcı olur.

Öyküde ev içi iç mekan olarak, sokak ise dış mekan olarak görülür. İç mekan zenginliği ve dolayısıyla sınıf farklılığını gösteren Kel Asım’ın evidir. Güzel çiçeklerle, sardunyalarla dolu, heykellerin de olduğu bir bahçesi vardır. İçinde saygın insanlar ve bir de evde sanki bir hizmetçiyymiş gibi bulunan evin beslemesi yaşar. Dış mekan ise yoksulluğun simgesi olan sokaktır. Sokaktan geçen köfteciler, inşaatta çalışan

işçiler evden çok farklı bir ortam oluşturur. Öyküde mekan kurguya hizmet eder. Öykü dış mekanda başlar ve anne ile çocuğun yoksulluğu gözler önüne serilir. İç mekana geçilmesiyle onlarınkinden farklı, zengin bir ortam bulunur. Böylece okuyucu, sınıf farklılığını somut olarak da daha iyi anlar.

Eserdeki zaman tam olarak belirtilmemiştir, ancak sabah Kel Asım Paşa'nın evinde olmalarından ve akşam hava karardığında oradan ayrılmalarından olayın yirmi dört saat içinde geçtiği anlaşılır. Dış zaman da kesin olarak verilmemiştir ama paşanın bulunmasından, valide gibi sözcüklerin kullanılmasından Birinci Dünya Savaşı sonrası bir dönem olduğu anlaşılır.

Çocuk: Anlatıcıdır. Adı belirtilmemiştir. Meraklı, gözlem yeteneği gelişmiş bir çocuktur. Annesinin babaannesinden tarafından aşığınması nedeniyle zor günler geçirir. Babaannesini ve öyküde yanlarında hiç bulunmayan babasıyla aralarında çatışma vardır.

Anne: Daha fakir bir ailedendir, babaannenin evine gelin olarak gelmiştir. Batıl inançlara sahip, halktan biridir. Babaanne tarafından sürekli aşığınlanır. Kendi de bu durumdan dolayı üzgündür ancak hiç değilse oğlu ve babası arasında bir yol bulmaya, onları uzlaştırmaya çalışır. Oğluya ilgilenir.

Babaanne: Katı ve sert bir kadındır. Gelinine göre daha üst seviye bir aileye mensuptur. Gelinini sürekli aşığınlar ve onu bir türlü kabul edemez; hatta yeni bir gelin istemektedir. Ailedeki çatışmanın temel kaynağıdır. Okuyucu onun tepkilerinde dönemin zihniyetini görür.

Baba: Öykünün yalnızca son bölümünde geçer. Otuz beş yaşındadır. Peşinde başka kadınlar da vardır, bu nedenle annesi tarafından başka birisiyle evlendirilmek istenir. Oğlunun onu sevmediğine göre ilgisiz bir baba ve kocadır.

Kel Asım Paşa: Zengin bir paşadır. Kibar, saygılı ve görgülü bir adamdır.

Büyük hanım (Nezihe Hanımefendi): Kel Asım Paşa'nın eşidir. Başta anne ve çocukla ilgilenir ancak daha sonra o da onların evde bulunmasından rahatsız olur. Ayrıca evdeki beslemeye kötü davranır, ona şiddet uygulamıştır. Sınıf farklılıklarını önemser. Okuyucu onun sayesinde dönemin zihniyeti ile ilgili bilgi sahibi olur.

Besleme (Ganimet): Kel Asım Paşa'nın evindeki beslemesidir. Yanağında büyük hanımın neden olduğu bir yara izi bulunur. Köyden gelmiştir, şehrin yenilikleri

onun dikkatini çeker. Ancak eve geldiğinde çocuğa kötü davranmıştır. Onu düşürmüş, taşını çalmış, annesinin ağlamasıyla alay etmiştir.

Yazar öyküde açık, anlaşılır bir dil kullanmıştır. Mecazlı söyleyişlere çok yer verilmemiştir. Cümleler genelde kısadır. Sözcükler anlaşılırdır. Ayrıca halk söyleyişlerine de sıkça yer verilmiştir (*n'olucaksın, konca, elektrik...*). Demiş, diyor gibi sözcüklerden sıkça yararlanılmıştır. Öykü küçük diyaloglarla zenginleştirilmiştir.

Yazar açıktan eleştirel bir tavır içinde değildir öyküde ancak okurda olay ve durumlar üzerinden değerlendirme yoluyla eleştirel bir tutum gelişmesini sağlar. Sınıf farklılığı sonucu ailenin yaşadığı zorluklar, üzüntüler okuyucunun kendi birikimleri, yaşama algısıyla doğru - yanlış, iyi - kötü değerlendirmelerine gitmesine neden olur. Bu durum da okurda acıma duygusunun eşliğinde gelişir.

Metin olay anlatımına dayandığı için öyküleyici anlatım biçimi kullanılmıştır. Ayrıntıların verilmesinde devinimlerden de yararlanılmıştır. Karşılıklı konuşmalara ve iç konuşmalara da yer verilir. Okuyucu bu sayede hem karakterlerin kişilik ve sosyal yapılarını saptama olanağı bulur hem toplumun zihniyeti hakkında fikir sahibi olur.

Okuyucu olayı ve durumları karakterlerin tepkileri, söylemleri üzerinden sorgularken acıma duygusu edinir. Okuyucuda beraberinde getirdiği acı ve zorluklar yüzünden sınıf farklılıklarına ve topluma karşı bir görüş oluşur.

Annemin Sardunyaları adlı öyküde sınıf farklılıkları içinde yaşamının hayatı zorlaştırdığı, acı ve hüzünden başka bir şey getirmede düşüncesi öne çıkar. Hayat zaten herkes için farklıdır. Herkes bambaşka hayatlara gözlerini açar. Yapılması gereken bu farklılıkları göze sokmak değil, bunları en aza indirerek hayatı herkes için yaşanabilir hale getirmektir. Farklılıklarla dağılmaktansa benzerliklerle hep birlikte yaşanmalıdır.

İrem Girişmen
9F

Zamanımızın Bir Klkedisi

Murathan Mungan tarafından yazılan “Zamanımızın Bir Klkedisi” adlı hikye, aslı olan “Klkedisi” masalına postmodern ve gereki bir bakış açısı ve son kazandırılarak yazılmış bir hikayedir.

Hikyenin ierięi ve olay örgüsü -sonu hari- masalın aslıyla aynıdır. Yazar, masala yeni karakterler eklememiş veya masaldan karakter ıkarmamıştır ancak karakterleri ok daha realist incelemiştir. Masalda peri bir deęnek sallayarak her şeyi saniyeler iinde halletmişken hikyede işini daha yavaş, uğraşarak ve hatta bazen söylenerek yapmıştır. Bu bizlere bir “peri” bile olsak hayatta hiçbir şeyin uğraşmadan elde edilemeyeceęi dersini vermiştir. Masalın aslında fakir ve iyi kalpli bir genç kızın, bir yıllık perisi sayesinde prenses oluşu anlatılmaktadır. Genç kız, perinin yardımıyla hazırlanıp prensin balosuna gider ancak balodan saat on ikiden önce eve gelmesi gerekmektedir. Balodan koşarak ıkarken ayakkabısını merdivenlerde düşürür. Daha sonra prens ev ev gezerek genç kızlara ayakkabıyı denetir, ayakkabı Klkedisi’nin ayağına olur ve birlikte sonsuza dek mutlu yaşarlar. Yazar bu masalın özüne sadık kalarak hikyesini yazmıştır ancak sonunda ayakkabı Klkedisi’nin ayağına olmamıştır. Bu iki metnin farklı bitmesi yazarın okuyucuya verdięi mesajı tamamen deęiştirmiştir. Yazar fakir bir kızın yaşadığı hayal kırıklığını anlatmış ve eęer böyle hayaller kurmaya devam ederse düş kırıklığı yaşamaya devam edeceğini söylemiştir. Bu beklenmedik son, masalı umut dolu hayalci bir yaklaşımdan tamamen ıkartmış; gereki ve bir yandan da toplumsal eşıtsizlięi ele alan bir düzeye sokmuştur. Yazar, fakir bir kızın ok iyi yaşam şartlarına ulaşmasının hiç de kolay olmadığını anlatmıştır ve onlara yardım edecek “iyilik perileri”nin bulunmadığını vurgulamıştır. Günümüzde de malesef herkes eşıt şartlara sahip değildir ve bu sınıf farklılıklarını aşarak ok iyi şartlara ulaşmak ok kolay değildir. İşte hikyenin başlık ile ilişkisi de buradan kaynaklanmaktadır. Hikye başlıkla doğrudan bir ilişkiye sahiptir ünkü bu hikye -özellikle sonu dolayısıyla- modern zamanı ele alarak yazılmıştır.

Masalın başlığı “Klkedisi” iken Murathan Mungan hikyesinin başlığını “Zamanımızın Bir Klkedisi” koymuştur ve bu başlık, hikyenin günümüzde yazıldığını ve günümüz şartlarını ele alarak yazıldığını kanıtlamaktadır.

Üslubuna gelince Murathan Mungan, bu masalı eęlenceli ve eleştirel bir şekilde ele almıştır. Bu tarz bir üslup, biz okurlara bu masalın Murathan Mungan’ın hikyesinde ok daha modernize edilmiş olduğunu ve realist bir bakış açısıyla yazıldığını göstermiştir.

“Zamanımızın Bir Klkedisi” her yönüyle realist ve postmodern bir hikyedir. Yazar, hayatta hiçbir şeyin kolay elde edilmediğini, zorluklara ulaşmak iin yanımızda bir “iyilik perimiz” olmayacağını, ok büyük ve boş hayaller kurmanın bize mutluluk deęil hayal kırıklığı getireceğini ok klasik bir hikyeyi modernize ederek anlatmıştır.

Selin Özsoy 9G

“Nüfus Sayımı” Üzerine...

Osman Şahin'in yazdığı adından ne kadar anlaşılmasa da birçok insanın bilmediği bir gerçekliği yansıtan hikayesi, Nüfus sayımı. Bu kısa hikaye, nüfus sayımı için bir köye giden ve insanların yaşadıkları yerden, karşılanma şekllinden hiç memnun olmayan fakat sonradan Anadolu'nun acı gerçeğini öğrenen bir memurun hikayesini anlatıyor.

Hikaye durgun ve sıradan olmayan başlangıcıyla okuyucuya mekânı tanıtmakla kalmayıp yaptığı betimlemeler ve kullandığı kelimelerle okuyucuya adeta o köye giden atın üzerindeki biriyim hissi veriyor. Eserdeki mekanın aslında hiç de tesadüfi olarak seçilmediğini anlayabiliyor okuyucu, özellikle hikayenin sonlarına doğru. Mekân küçük bir taşra kasabası olmakla kalmayıp aslında zamanın, dönemin çok gerisinde bir yer... Evler yer altında, insanların yaşadıkları, yattıkları odaları ahır olarak kullanılan odaların tam yanında. Memur eve girdikten sonra gördüklerini şu şekilde anlatıyor “Güneşin altında saatlerce süren yorucu bir yolculuktan sonra, üç-dört metre yerin dibine birden inince, gözleri kararır karıncalandı bir süre. Nereye basacağını, nasıl davranacağını bilemedi. Bir de burnuna dayanılmaz, çok yoğun, bunaltıcı, çok kullanılmış ağır gübre kokusu çarptı.”, “ Oda da denilemezdi buna pek. İnsan yükseğinde duvardan duvara gerilmiş ipin üstünde perde gibi atılmış kalınca bir çulun öbür yanıydı oda. Sallanan perdenin altında öküzler göründü o ara.

Hikayenin akışı sakin ve düz bir şekilde giderken en son satırlar birden okuyucuyu bir yasa, isyana, üzüntüye ve şaşkınlığa boğuyor. Hayatın aslında sadece günlük güneşlik olmadığını anlıyor ve kendi problemlerini belki de bu olayın yanında bomboş görüyor okuyucu. Bu kadar yasa boğan olaya şöyle geliyor ve anlatılıyor: Memur köye birçok hayallerle gidiyor. Duyduğuna göre bu tip yerlerde, köylerde misafirler çok büyük şölenlerle ağırlanmış fakat gittiği muhtarın evinde taşlı pilav yiyince şaşırıyor tabii ki. Soruyor ardından ama sorduğuna soracağına pişman oluyor. Meğerse bu taşlı piring muhtarın en iyi

yemeğiymiş, eğer önemli biri gelirse diye ayırmışlar. Göz yaşları içinde anlatıyor bunu muhtar. Ve muhtar devam ediyor: Nasıl bir kıtlık, kuraklık yaşadıklarını, ardından aç kalan halkın hayvanlarını nasıl kestirdiğini ve boşa gitmesin diye kanlarını da nasıl aldıklarını anlatıyor. Fakat gittikçe ağlaması, üzüntüsü artan muhtar olayın sonunu şu şekilde açıklıyor: “Çerçöp yakıp yaktık ateşimizi. Kurduk kazanımızı. Kan dolu tulukları boşalttık kazana. Koyulaşıp pıhtılaşmış iyice. Tuz biber attıc. Suyu sulandırıp kan çorbası karıştırdık. Herkes toplandı. Dedik her şey sırayla. Acele etmeyin! Asker usulü girdiler sıraya. Tortulaşmış kaplara kan lapalarını koyverdik önlerine kimi ayakta kimi yerde bi yiyişleri vardı ki... Keşke yemeselerdi. Keşke gözlerimiz kör olaydı da, çocuklarımızın o halini görmeyeydik. Kan bekleyince zehirlenirmiş meğer. Daha sıra bize gelmeden sancidan kıvranmaya başladı çocuklar. Karnını kursağını tutan mı istiyisen, bağıra çağıra kendisini yerden yere vuran mı? O gün iki namaz arası tam on yedi yetim çocuk, arkası arkasına, bağıra bağıra gözlerimizin önünde öldüler. Ondandır bu toprağın öte yanı mezardır ha, mezar... Aha bu toprağın gerisinde tam on yedi çocuk, on yedi yetim, sabi yatıy ha!..”

Mekanın özellikle seçilmiş olmasıyla birlikte aslında insanlar da, topluluk da özellikle seçilmiş. Hikâyenin sonunda olan olay sayesinde bu köydeki insanların biraz daha cahil olduğunu, bazı temel bilgileri bilmediklerini çıkarabiliriz. Osman Şahin ise bize bunu şöyle belirtiyor. Köyün muhtarı aslında köyün en bilge ve düzgün insanı olması gerektiği göz önünde bulundurulduğunda kullandığı kelimeler “çocuk, afandi, bileydin vb.” bize eğitim durumu hakkında bir ipucu vermektedir.

Sude Büyükephlivan 9G

Bir Kalemle Bir İnsan Nasıl Ölüür?

Kızıl Maske ile Diana'nın Öpüşmesini Gören Yaşlı Çocuk

“Genç Olmak” adlı öykü kitabının ikinci cildinde bulunan Yekta Kopan'ın yazdığı hikâye, edebiyatımıza kazandırılmış büyük bir eserdir. Yekta Kopan bu eserinde hızla yaşlanma hastalığı olan bir çocuğun ve onu son zamanlarında oyalaması için tutulan bir öğretmenin arasında geçen bir hikâyeyi yazmıştır. Hikâyede öğretmen, birinci kişi ağızıyla anlatıcıdır.

Hikâyede kurulan ilişkiler muhteşem bir zekâ örneğidir. Yazar ilişkileriyle ve olay kurgusuyla ölümün hızla ve kurtuluş yolu olmaksızın yaklaşmasını okura iliklerine kadar hissettirmiştir. Bana göre hikâyenin tek doruk noktası vardır. O da yaşlı çocuğun öğretmene hikâyeyi yarıda kestirdiği andır. Hikâyedeki futbolcu hızla sona yaklaşırken Ozan da daha on iki yaşında yaşlılıktan hayatının sonuna gelmişti. Ozan çaresizce son bir umutla hikâyedeki sona ulaşmayı reddetti belki onun hayatı da sona ulaşmaz diye hayal kurdu. Burada ise Yekta Kopan'ın gerçekçi üslubu devreye girdi ve Ozan öldü. Yekta Kopan, çocuğun kurtulduğu fantastik bir hikâyeyi elbette yazabilirdi ancak öykünün vermek istediği asıl duyguyu hissettiremezdi. Hikâye okuyucunun kanını donduran bir çaresizlik ve gerçekçilikle ölümü hissettirmiştir. Bu öyküde ölüm nasıl on iki yılda bir çocuğu yıldırım hızıyla aldıysa çaresizlik ve acıma duygusu da o denli çarpıcıydı. Bu öyküyü okumanızı öneririm, böylece bir adamın sizi sadece bir kalem kullanarak on dört sayfada nasıl öldürebileceğini görürsünüz.

Efe Demokan 9F

Cemil Kavukçu'nun “Ablam” Öyküsü Üzerine...

“Genç Olmak 80 Yazardan 80 Öykü” derleme kitabında yer alan, Cemil Kavukçu'nun kaleme aldığı Ablam öyküsü, küçük bir mahallede ve orta halli bir ailede baskılar altında hayatını, hayallerini ve isteklerini sürdüren bir genç kızın hikâyesini konu edinir. Genç kızın yaşadıkları, ailesi tarafından maruz bırakıldığı durumlar, ona büyük bir hayranlığa ve sevgi duyan küçük erkek kardeşinin gözünden anlatılır. Ablanın, mahalledeki bir gence duyduğu hayranlık, ailenin ve küçük kardeşin tutumu üzerinden değişen Kavukçu, toplumun bakış açısını eleştirirken aynı zamanda birçok sosyal ve toplumsal probleme de yer verir. Öykü; kadına şiddet, erkek egemenliği, aile ve toplum baskısı, özgür olma isteği, namus, gençlik arzuları gibi birçok konuya yer vererek toplumsal eleştiri niteliği taşır. Kavukçu, toplum ve aile baskısını küçük bir çocuğun yorumlarıyla okura sunar. Öykü okura baskının, gençlik çağlarında bireyleri yalnızlığa ve toplumdan soyutlanmaya sürükleyeceği düşüncesini sezdirir.

Ablam öyküsü yapısı ve ele aldığı konular bakımından üç bölümde incelenebilir: Birinci bölümde okur; toplum, aile ve mekân hakkında bilgiler edinmeye, öykünün kahramanı genç kıza anlatıcı görevi üstlenen küçük kardeşinin gözünden tanımaya başlar. Öykünün birinci bölümü, Nam Kadir ne zaman sokaklarından motosikletiyle geçse abla ve kardeşin camın önüne koştukları bilgisini vererek başlar. Bu durum, hem ablanın hem de küçük kardeşin bu delikanlıya duydukları hayranlığı gözler önüne serer. Bu bölümde aynı zamanda, genç kızın nasıl eve hapsedildiği, yanında bir büyük olmadan dışarı çıkma izninin olmadığı ancak eve gelen kız arkadaşlarıyla görüşebildiği bilgileri de okura aktarılır.

‘Onun evden çıkmasına, çarşıya pazara gitmesine pek izin verilmezdi. En yakın arkadaşları, karşı komşumuzun kızı Nezahat Abla ile bir sokak ötede oturan Arnavutların kızı Aysel Abla'ydı.’

Küçük kardeşin ablasına olan hayranlığı ve sevgisi okura hissettirilirken aynı zamanda genç kızın diğer aile bireyleriyle olan ilişkilerine de yer verilir. Ailenin erkekleri yani abi ve baba birer otorite figürü temsil eder. Anne ise yönetenin altında ezilmiş, kızına sevgi duyan fakat baba ve abinin egemenliği yüzünden baskıcı bir tutum sergilen bir karakter olarak ele alınır. Son olarak, baskıların nedeninin aslında genç kızın güzelliği ve büyüleyiciliği olduğu fikri okura yansıtılır.

‘Çünkü ablam çok güzeldi; göze gelmesinden, çarşının orta yerinde kaçırılmasından korkarlardı. O, iyi yerlere, zengin kocalara layıktı.’

İkinci bölüm, bir gün genç kızın çarşıya iplik almaya küçük kardeşiyle gönderilmesi sonucu gelişen olayları konu alır. Genç kızın tutumu, sokağı geçince kardeşinin elini bırakması, bir tutam saçını başörtüsünden dışarıya çıkarması üzerinden gençlik dönemindeki özgürlük arzusu ele alınır. Aynı zamanda, pastaneye girdiklerini sır olarak saklayacak olmaları baskının sonucu olan gizleme içgüdüsunü ortaya koyar.

‘Pastaneye girdik "Bak," dedi, "Bu da aramızda kalacak" "Hangisi?" "Sana dondurma almam, pastaneye girmemiz. Tamam mı?" Başımı salladım.’

Akşam abinin eve gelmesi ve ablaya tokat atması üzerine, bölüm kadına şiddet, mahalle baskısı gibi konulara da değinir. Şiddet gören kızın kendini odasına kapatması soyutlanmaya ve içine kapanmaya işaret eder. Bu sayede öykünün ana düşüncesiyle bağlantı kurar. Üçüncü ve son bölümde, küçük kardeşin tanıklık ettikleri ve ablasına duyduğu masum sevgi üzerine genç kıza tıpkı Nam Kadir'inki gibi bir motosiklet ile kaçırdığı hayallerine yer verilir. Bu bölümde, motosiklet özgürlüğü, eşarp ise baskıyı temsil etmektedir.

‘Ablam kapıyı açıp dışarı çıkıyormuş. Çok güzel gülüyormuş. Arkama oturup belime sarılıyormuş. Öyle bir fırlıyormuş ki motosiklet, uçuyormuşuz. Eşarbını fırlatıp atıyormuş.’

Aynı zamanda küçük kardeşin diğer erkek bireylerinden farklı tutumu, onun küçük olmasından ve mahalle baskısıyla henüz tanışmamasından kaynaklanır. Bu durum üzerinden yazar, baskının insanların karakterlerini ve tutumlarını değiştirdiğini anlatmak ister.

Başlık ile öykünün konusu doğrudan ilintilidir. Başlık ‘Abla’ sözcüğüne eklenen ‘m’ iyelik ekiyle, küçük kardeşin ablasına duyduğu sevgiye ve sahiplenme duygusuna işaret eder. Seslenme ve nida niteliği de taşıyan ‘Ablam’ sözcüğü küçük çocuğun hayranlığını, saf

duygularını, ablasına duyduğu sevgi ve acıma duygularını ortaya koyar. Bu sayede öykünün anlatımını ve kurgusunu başlık oluşturur. Başlık oyucuda öyküde ne okuyacağının ilk izlenimini oluştururken olaylar ilerlerken de onu bu duygudan koparmaz. Öykünün anlatıcısı, genç kızın küçük erkek kardeşidir ve olayları kendi bakış açısından üçüncü kişi anlatımıyla aktarır. Tanrısal nitelik taşımaz fakat ablasını yakından tanıdığı için tahminler üzerinden okuyucuyu ablanın iç dünyası hakkında aydınlatır.

'Yanakları hafifçe pembeleşmiş, dudaklarına belli belirsiz, ama benim çok iyi tanıdığım bir gülücük yerleşmişti. Bu gülüş onun içindi. Yalnız onun için.'

Anlatıcının genç kıza olan sevgisi ve hayranlığı sayesinde, baskılar ve şiddet acıma duygusu uyandıracak şekilde okura yansıtılır. Aynı zamanda anlatıcı, baba ve abinin tutumlarının zaman içinde toplum baskısıyla nasıl değiştiğini ortaya koymak amacıyla küçük bir erkek çocuk olarak seçilmiştir. Anlatıcı, henüz küçüktür ve çevrenin ne düşüneceği hakkında ya da namusuna sahip çıkma gibi endişeleri yoktur. Bu durum ablaya olan sevgiyi ve hayranlığı güçlendirir.

Öyküde genç kızın hapsedildiği ev iç mekân, küçük bir mahalle ortamı da dış mekân olarak ele alınır. Okur, iç mekânı dair pek fazla bilgiye sahip değildir fakat genç kızın arkadaşlarıyla üst kattaki odada oturması, abinin başını avludaki çeşmede yıkaması üzerinden evin de müstakil ve mütevazı bir eski dönem evi olduğu anlaşılabilir.

'Üst kattaki odaya kapanır bir şeyler konuşurlardı.'

'Abim avluya çıktı. Çeşmede başını yıkadı.'

Dış mekân herkesin birbirini tanıdığı, küçük evler ve dükkânlardan oluşan bir mahalle ortamıdır. İç mekândan çok mahalle ortamının öykünün içeriği üzerindeki etkisi daha büyüktür. Mahalle sakinlerinin birbirini tanınması ve küçük yerlerin dedikoduya müsait olması önce toplum baskısını sonra da aile baskısını yaratır.

'İki yanı manifaturacı, tuhafiyeci, berber, terzi dükkânlarının bulunduğu uzun bir sokakta yürüyorduk. Uzaktan bakircıların çekiş sesleri duyuluyordu. Terziler dükkânlarının önünde, taburelerine oturup bacak bacak üstüne atmış, kucaklarındaki kumaş parçalarını teyelliyorlardı. Kalfaların ablama bakışları, belli belirsiz gülümsemeleri canımı sıkıyordu.'

Öykünün ana kahramanı genç kız, küçük kardeşin gözünden aktarılır. Zaman zaman yer verilen diyaloglar sayesinde karakteri ve tutumu hakkında bilgi edinebiliriz. Güzel ve alımlı bir genç kızdır fakat sıklıkla aile baskısı ve şiddete maruz kalır. Küçük kardeş, anlatıcıdır ve ablasına büyük bir sevgi duymaktadır. Anlatıcı olması sayesinde okur kardeşin fikirlerini daha yakından gözlemleme şansı elde eder. Nam Kadir kişisel özellikleri hakkında pek fazla bilgiye sahip olmadığımız mahallenin yakışıklı delikanlısıdır. Bu özelliği nedeniyle ablanın dikkatinin çeker. Nam Kadir'in bir motosiklete ve ablasının ilgisine sahip oluşu onu anlatıcı için imrenilecek bir karakter haline getirir. Baba ve abi hakkında fiziksel ya da kişisel özelliklere dair kesin bir söyleyişe rastlanmaz fakat ikisi de belirgin birer otorite, baskı ve en önemlisi korku figürü temsil eder. Anne ise erkek egemenliği altına ezilmiş, toplum baskısına maruz kalmış, kızını seven fakat daha yumuşak da olsa abi ve baba gibi bir tutum izleyen pasif karakterdir. Verilen tüm karakterlerin, genç kızın hayatında önemli etkileri vardır.

Yazar, öyküde açık ve anlaşılır bir dil kullanmıştır. Anlatıcının küçük bir çocuk oluşunun buna etkisi büyüktür. Öykü, küçük kardeşin gözünden aktarılırken sıklıkla karakterler arası diyaloglara yer verilmiştir fakat bu diyalogların çoğu kardeş ve abla arasında geçmektedir. Bu durumun nedeni, ablanın diğer aile bireyleriyle olan iletişimsizliğidir. Aynı zamanda yazar, hem mekân hem de belirli karakterleri betimlemek amacıyla sıfatlara yer vermiştir. Karakterlerin özellikle ablanın olaylar karşısındaki tepkileri ve yüz ifadeleri anlatılmak amacıyla birçok kez betimlemeye yer verilmiştir.

'...ablamın yüzü bembeyaz oldu. Alt-dudağını dişlemiş, kuşkuyla kapıya doğru bakıyordu.'

Yazar öyküde açıktan eleştirel bir tavır içinde değildir ancak okurda olay ve durumlar üzerinden değerlendirme yoluyla eleştirel bir tutum gelişmesini sağlar. Genç kızın sıklıkla aile içi şiddete maruz kalması, özgürlüklerinin engellenmesi ve gençliğini yaşayamaması üzerinden okur, doğru-yanlış, iyi-kötü değerlendirmesine yönlendirilir. Bu durumu okurun genç kıza karşı acıma duygusunun gelişmesini sağlar. Bu nedenle öykü, toplumsal eleştiri niteliği taşır.

Metin olay anlatımına dayandığı için öyküleyici anlatım ağırlıklı olarak kullanılmıştır. Bu durum, eylemlerin sıklıkla kullanılmasından anlaşılabilir.

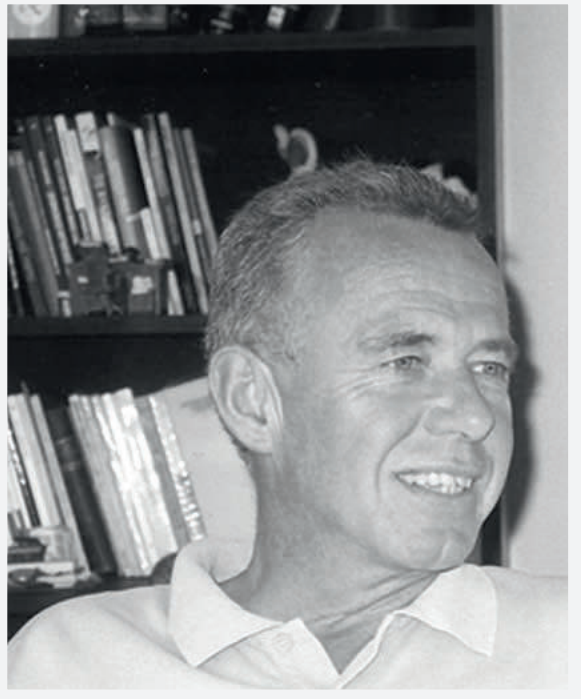
Karşılıklı konuşmalar sayesinde okur karakterler arası ilişkileri daha iyi yorumlama şansına sahip olmuştur. Aynı zamanda öykünün bazı bölümlerinde anlatıcı geri dönüş tekniğini kullanarak genç kızın daha önceden başından geçen olaylara da yer verilmiştir.

'O da babama söyleyecekti. Babam da ablamı eşek sudan gelene kadar dövecekti. Döverdi de. Bir keresinde benim önümde dövmüştü. Çok küçüktüm ama hatırlıyorum, ablam "bir daha yapmayacağım" dedikçe vurmuştu babam.'

Küçük kardeşin anlatıcı olduğu hikâyede ona ait iç konuşmalara da rastlanır. Bu durum genellikle kardeşin ablasıyla olan hayallerini aktarmak amacıyla kullanılmıştır. Okuyucu bu sayede küçük kardeşin ablasına olan sevgisine ve onu bu eziyetten kurtarma arzusuna eşlik etmiştir.

Öyküde okuyucu, olayı ve durumları karakterlerin tepkileri, küçük kardeşin bakış açısı üzerinden sorgularken acıma duygusu edinir. Genç kızın kısıtlanması, özgürlüklerine el koyulması ve şiddete maruz kalması okuru hak, adalet ve eşitlik gibi konular üzerinde düşünmeye sevk eder. Cemil Kavukçu, bir genç kız üzerinden tüm zamanların sorunu olan toplum ve aile baskısını ele alır. Sade ve eleştirel üslubuyla öyküye toplumsal eleştiri niteliği kazandırır, okuru düşündürür, zihniyetleri kınar.

Elif Güneş 9F

“Ablam” Üzerine Bir İnceleme

Cemil Kavukçu tarafından kaleme alınan “Ablam” adlı öyküde, dar bir çevrede yaşayan genç bir kızın küçük erkek kardeşinin gözünden yansıtılan kısıtlamalarla dolu hayatı anlatılmaktadır. Genç kızın ailesiyle, özellikle küçük kardeşi ve ağabeyiyle olan ilişkisi ön plana çıkartılarak, ekonomik olarak fakir bir hayat yaşayan kızın, yaşadığı dar çevrede toplum tarafından gördüğü baskılar ve kadın üzerinden gidilen namus kavramı, öyküde ele alınan temel meselelerdir.

İki bölümde incelenebilecek öykünün ilk bölümünde, küçük çocuğun gözünden çok değer verdiği görülen ablası ve ablasının büyük ihtimalle hoşlanıyor olduğu Nam Kadir, okuyucuya tanıtılmıştır. (“Nam Kadir, derlerdi, öbür kadirlerden ve delikanlılardan başkaydı.”) Anlatıcının ve kahramanların yaşadığı, aynı zamanda olayların geçtiği mekanın ayrıntıları, sosyo-ekonomik durumu ve aileyle olan ilişkiler de aynı zamanda ilk bölümde ele alınmıştır. (“Onun evden çıkmasına, çarşı pazara gitmesine pek izin verilmezdi.”)

Öykünün ikinci bölümü ablanın makara almak için küçük kardeşiyle evden çıkmasıyla başlamıştır. Alışverişe başını örtüyle sıkı sıkı örterek ve hiç kimseye iletişim kurmadan çıkmaya zorlanan ablanın, ailesi tarafından maruz kaldığı baskılar öykünün bu bölümünde açıkça yansıtılmıştır. (“Annem ablamın eşarabını biraz daha alnına doğru çekiyordu.”, “Bak, işiniz bitince hemen eve dönün, öyle sokaklarda sürmek yok. Tamam mı?”) Evin ağabeyi çarşıda küçük çocuğu ve ablasını görmüş, ablanın edeplince yürümediğini ve halıcının oğlunu peşine taktığını öne sürerek ablaya şiddet uygulamıştır. (“Ablamın yürüyüşü hiç de edepli değilmiş. Halıcının kopuk oğlu da peşimizdeymiş. Yüzüne öyle bir tokat attı ki, başı dolap kapısına çarptı ablamın.”)

Öykünün başlığı “Ablam” ile içerik doğrudan ilişkilidir. Başlık “abla” kelimesine iyelik eki olan “-m” eklenerek oluşturmuş ve sözcüğe sahip olma anlamı katılmıştır. Öykünün içeriği anlatıcının kendi ablasıyla ilgili olduğundan ve sahiplik eki aynı zamanda sevgiyi ifade ettiğinden “Ablam”, aynı zamanda hikâyenin kurgusuyla da ilgilidir.

Öykü birinci tekil şahıs tarafından anlatılmış ve anlatıcı küçük çocuk olarak seçilmiştir. Anlatıcının özellikle

küçük bir erkek çocuk olarak seçilmesinin sebepleri çocukların olaylar hakkında çok daha objektif olmaları ve toplumun baskıları tarafından beyinleri yıkanmadığı için, olaylara toplumun geri kalanı gibi yaklaşmamalarıdır. Çocuğun erkek olması, ablasıyla olan ilişkisinin kan bağından çok daha öte bir sevgi olmasını sağlamıştır, fakat çocuk cinsiyeti dolayısıyla ileride tıpkı ağabeyi gibi olma potansiyeline sahiptir. ("Ablamın gözlerinin içi gülerdi. Sarılır beni öper, öper, öperdi. Küçüktüm, aklım ermezdi.")

Öyküde ev içi, iç mekân olarak, evin bulunduğu mahalle dış mekan olarak görülür. İç mekân olan evin içiyle ilgili fazla detaya yer verilmemesine rağmen iki katlı ve avlusu bulunan geleneksel bir ev olduğu sonucuna varılabilir. ("Üst kattaki odaya kapanıp bir şeyler konuşturlardı.", "Avludaki sekide oturuyor.") Dış mekân olan cadde ve genel anlamıyla mahalle ile ilgili ise detaylı betimlemelere yer verildiği görülür. ("İki yanı manifaturacı, tuhafiyeci, berber, terzi dükkânlarının bulunduğu uzun bir sokakta yürüyorduk. Uzaktan bakırcıların çekiş sesleri duyuluyordu. Terziler dükkânlarının önünde bacak bacak üstüne atmış, kucaklarındaki kumaş parçalarını teyelliyorlardı.") Öyküde iç mekan kurguya hizmet eder, çünkü tez olarak da karşımıza çıkan aile baskısı ilk olarak ev içinde başlar ve toplumun geneli ikinci olarak gelir. Seçilen dış mekan aynı zamanda fakir bir kenar mahallesi olduğundan kadın üzerinden namus meselelerinin en çok önemsendiği, bununla beraber genç kızlara ve oğlanlara çeşitli toplumsal baskıların yapıldığı ve hemen hemen herkes birbirini tanıdığından en ufak bir davranışın yanlış anlaşılmalara ve dedikodulara neden olduğu bir yerdir.

Öyküde en büyük role sahip olan ve anlatıcı rolündeki çocuk tarafından en detaylı anlatılan karakter abladır. Çok güzel olan ve göze gelmesinden korkulan genç kız, yaşadığı çevre dolayısıyla çok fazla baskı görmekte ve kimi zaman dışarı çıkmasına izin verilmemektedir. Abla, ağabeyi ve babası tarafından zaman zaman şiddete maruz kalmıştır, fakat genç olmanın verdiği duygularla yine de bir gence gönlünü kaptırmıştır. Baskın ve çok güçlü bir karakter olmayan ablanın gösterdiği en büyük asilik baş örtüsünden çıkardığı bir tutam saç ve yanlış anlaşılma riskine karşı kardeşini pastaneye götürmesidir. Abla'nın kardeşiyle çok yakından ve içten bir ilişkisi vardır, hatta anlatıcının gözündeki en değerli kahramandır. Genç bir delikanlı olan ağabey, öykünün daha çok sonlarına doğru rastlanmaktadır. Toplumsal baskılar ve namus düşüncesi yüzünden kendini kız kardeşinin gardiyanı olarak atayan ağabeyin hızlı öfkelenen ve öfkelenen-

ğinde kendini kontrol edemeyen bir yapısı vardır. Özellikle en ufak bir an düşünmeksizin kız kardeşini dövmesi ve kendini engelleyemeyip küçük kardeşine el kaldırması bu durumu kanıtlar.

Öyküde fazla aktif bir role sahip olmayan anne, aslında klasik anne figürlerinden çok da uzak değildir. Ataerkil toplum yapısının getirdiği ikinci planda kalma durumu anneye de yansımıştır ve evde baba ve ağabeyin yanında sözü geçmemektedir. Kızını dışarı çıkmadan önce sıkı sıkı tembihleyerek baskı unsurlarından biri olması gençliğinde onun da baskıya uğramış olduğunu bir göstergesidir ve kızının dayak yemesine kimi zaman ceza anlayışından ötürü göz yummaktadır. Yine de kızına karşı sevgi duyan bir anne olarak karşımıza çıkar.

Yazar öyküde açık, anlaşılır bir dil kullanmıştır, mecazlı söyleyişlere de çok yer verilmediği görülür. Öyküde halk arasında kullanılan söyleyişlere (aret, jandarmam ...) kimi zaman yer verilerek, öykünün daha gerçekçi olması sağlanmıştır.

Yazar hikâyede direkt olarak eleştirel bir tutum sergilememiştir fakat olay, durum ve kahramanlar üzerinden toplumun eleştirisini yapmıştır. Toplum baskısının kimi insani duyguları bastırmaya yönelik olduğunu ve aşka kesinlikle izin vermediğini, çocuğun rüyası aracılığıyla yansıtarak ("O gece rüyamda gördüm, bir motosikletim varmış ... Ablam da kapıyı açıp dışarı çıkıyormuş, çok güzel gülüyormuş ... Eşarbını fırlatıp atıyormuş, uzun saçları savruluyor, peşimiz sıra dalgalanıyormuş. Caddeelerde, sokaklarda kimseler yokmuş.") gerçekliklerle ilgili farkındalık yaratmış ve bu da beraberinde okuyucu üzerinde genç kıza karşı bir acıma duygusunu geliştirmiştir.

Parasızlığın insanın namusunu ve şerefini en önemli mesele haline getirdiği çevrelerde toplumun gençlere yaptığı baskı, gençliğin beraberinde getirdiği duyguları tamamen bastırmaya yöneliktir ve bu da sevgisiz, aşksız kalmış bir topluma yol açmaktadır. Özellikle geçmiş zamanlarda çok sık rastlanan bu durum, günümüzde bazı dar çevrelerde hâlâ güncelliğini korumaktadır ve gelecekte de kimi kesimlerde sıkça rastlanması ne yazık ki olasıdır.

Gizem Terzioğlu 9F

Ebedilik Varken Dünyevilik Niye?

Tasavvuf anlayışıyla nam salmış şairlerimizden Yunus Emre'nin belirli bir doğum ve ölüm yeri olmasa da edebiyatımızda ve tasavvuf anlayışında derin izler bıraktığı aşikârdır. İnsanın akıl yoluyla erişemediği ancak kalbini açtığı zaman maneviyâtıyla elde edebileceği görülmeyen âleme ait hakikatleri görme ve yaymayı kendisine görev edinmiştir. Şiirde dünyevi bir durum olarak karşımıza çıkan mal, mülke olan düşkünlüğe karşı insanları uyarılmış; maddiyatın geçiciliğine karşın tek gerçek ve ortak olgunun ölüm olduğunu vurgulamış, düşüncelerini halkın gündelik dilini, halk dilini kullanarak yalın bir şekilde insanlara aktarmayı amaçlamıştır.

İnsan dünyaya sınanmak için gelir; sahip olduklarına ve olamadıklarına karşı tutumu onun sınavının bütünüdür. Bazıları yoklukla sınanırken bazıları ise bollukla sınanır. Yoklukla sınıandığımız sürece Allah'a ve kadere karşı isyan etmezsek, bollukla sınıandığımız sürece ise kibir gibi şeytan işlerine bulaşmadan ve maddiyatında bu sınavın bir parçası olduğunu unutmadan hareket edersek doğru yoldan ayrılmamış oluruz. Hiç şüphesiz ki herkesin, her şeyin sonu ölümdür; hiçbir varlık ve mülk ebedi değildir". Hani mülke benim diyen köşk ü saray beğenmeyen/ Şimdi bir evde yatarlar taşlar olmuş üstünleri "Sınav olan dünyadaki yaşamımızda olan sosyal sınıflar, alt tabaka üst tabaka ilişkisi ölümle yok olur .İster varlıkla sınanmış ol, ister yoklukla herkes ölüm karşısında eşitlenir."Bunlar bir vakt beyler idi kapıcılar korlar idi/ Gel şimdi gör bilmeyesin bey hangisidir ya kulları".

Yunus, insanlara yaymaya çalıştığı, tasavvuf anlayışı doğrultusunda şekillenmiş olan misyonunu önce kendisi benimser. Bu misyonu doğrultusunda şekillenmiş bir yaşam tarzı ve bakış açısı oluşturan Yunus, bu şekilde halka örnek olmayı amaçlar. İnsanlara vurguladığı her olay kendisi için de geçerlidir; öldükten sonar yanında sadece Allah aşkını götürecektir , bu aşk sayesinde yeryüzünde sergilediği hoşnut davranışlar da yanına kâr kalıcıdır. "Bir gün senin dahı Yunus benim dediklerin kala/Seni dahı böyle ede netekim etti bunları" Ölüm temasının hakim olduğu bu şiirde ölüm, kaçınılmaz bir son olarak tanımlanmıştır.Hayatını düzgün yaşadığın sürece ölümden korkman gerekmez; hatta bu tasavvuf anlayışı doğrultusunda yaşayan insanlar bir an önce

ölüme daha sonra da ölüm sayesinde Allah'a kavuşmayı beklerler.

Yunus, şiirinde misyonunu yaymak ve kendisi gibi 13. yüzyıl döneminde yaşayan insanlara umut olmak için halkın dilini kullanmıştır.Bu dönemde yaşayan insanların her gün ölümle yüzyüze kalarak yaşam mücadelesi verdiğini bilen Yunus Emre, halkın sorunlarına yer vermemesinden dolayı divan edebiyatını eleştirmektedir. Halk kuşkusuz olarak verdikleri yaşam mücadelesinin yanında birtakım güzel, süslü sözlerle ilgilenebilecek durumda değildir. "Bunlar eve girmeyeler/Züht ü taat kılmayalar./Bu beyliği bulmayalar/Zira geçti devranları. "Taate halk dilinde ibadet etmek anlamına gelmektedir. Yunus, kendi zatını, misyonunu insanların gözünde daha gerçekçi kılmak için halkın arasına karışarak dertlerini dinlemektedir." Hani ol şirin sözlüler hani ol güneş yüzlüler/ Gel şimdi gör bilmeyesin bey hangidir ya kulları".

Şiirin bir beyitinde yer alan "sin" kelimesi mezar , ger kelimesi ise bugünün türkçesiyle eğer anlamına gelmektedir. "Sana ibret gerek ise gel göresin bu sinleri/Ger taş isen eriyeyin bakıp görücek bunları". Züht ve taat kavramları ise ibadet ehli ve Allah'a ibadet eden kişi anlamına gelmektedir.Şiirin birkaç beyitinde yer alan ev metaforuyla mezar betimlenmiştir. "Şimdi bir evde yatarlar taşlar olmuş üstünleri". Kefen, yensiz bir gömleye benzetilerek anlatımda açık istiareten yararlanılmıştır. "Sonucu bir gömlek giymiş onun da yoktur yenleri".Ölüm temasının ağır bastığı şiirde ciddiyetten dolayı karanlık, beklenen ve olağan bir durum olarak karşılanmasından dolayı da aynı zamanda sakin bir atmosfer hüküm sürmektedir.

Tasavvuf anlayışı doğrultusunda şekillendirdiği misyonunda Yunus Emre, ölüm karşısında eşitlenme durumunun ve bu eşitlenme karşısında kibirin bir yeri olmadığını üstünde durmuştur.Bu öğütünü bu dünyada sahip olunan mal mülk gibi dünyevi durumların gelip geçici unsurlar olduğunu söyleyerek desteklemiştir. Kibir gibi şeytan aldatmacalarının ölümün adaleti karşısında hiçbir etkisi yoktur.

Selen Mumcuoğlu10 IB-T

Dede Korkut Hikâyeleri: Uşun Koca Oğlu Segrek Boyu Üzerine Bir Eleştiri

Türk hikayeciliğinin en eski örneklerinden biri olan Dede Korkut Hikâyeleri, yalnızca bir hikayeden ötesidir. Onlardan Türk töresi, gelenek ve görenekleri, yaşam tarzları ve toplumsal yapı hakkında bilgi sahibi olunur. Dede Korkut figürü ise “Dede” yani bilge yaşlı insan, sorun çözücü ve deneyimli bir kişidir. Dede Korkut masallarında sıkça bu tür motiflere rastlanır; yiğitlik, kut alma, cesaret ve bilgelik. Bu motifler, İslamiyet öncesi ve İslamiyet’in ilk yılları Türk toplumunu oluşturur. Dede Korkut Hikâyeleri’nden Uşun Koca Oğlu Segrek Boyu da yine bir cesaret ve bir kahramanlık öyküsüdür. Öykü, dili ve motiflerin yorumu bağlamında incelenebilir.

Hikayenin başında, Uşun Koca’nın oğlu Egrek ön plandadır. Egrek bahadır, delikanlı ve yiğit bir genç olarak tasvir edilir. Bayındır Han’ın divanına ne zaman istese gidebilen biridir, diğer beyleri çiğneyerek geçip Kazan’ın önünde oturur. Kimseyi gönülleyip saymayan birisi olarak çizilir kafamızda. Günlerden bir gün Ters Uzamış, bir yiğit delikanlı, Egrek’e bu rahatlığı hak etmediğini, kendisinin hiç kan döküp baş kesmediğini belirtir. Bu noktada Türk toplumunun kan dökmeye, insana yüklediği kahramanlık gözler önüne serilir. Kahramanlık, yiğitlik yapıp divanda bir yer edinmenin yolu mutlaka baş kesmekten, yağmalamaktan ve kan dökmekten geçmelidir. Bunun üzerine Egrek, Kazan Bey’den akın talep eder ve üç yüz mızraklı yiğidi de alarak akına karar verir. “Meyhanede beş gün yeme içme oldu” (Binyazar, 2007), burada da Türklerde şölen ve ziyafet geleneği görülür. Akına gitmeden, akından döndüğünde yemekli ziyafetler verilir. Akında Egrek, Kara Tekür’ün Oğuz yiğitlerine karşı kurduğu tuzağa düşer ve esir kalır. “Uşun Koca’nın ak otağında ağlama, bağırma oldu. Kaza benzer kızı gelini ak çıkarıp kara giydi. Uşun Koca, ‘Oğul, Oğul!’ diye, akça yüzlü anasıyla ağlaştılar, sızlaştılar.” (Binyazar, 2007) Burada da “ak, akça, ak çıkarıp

kara giymek” söylemleri dikkat çeker. Türklerde güzel, bilge ve yaşlı insanlara ak sakallı, akça yüzlü, ak saçlı gibi tabirler söylenir. “Ak çıkarıp kara giymek” de yine huzurdan hüzüne bir geçişi sembolize eder. Hikayenin devamında ise Uşun Koca’nın küçük oğlu Segrek ön plana çıkmaktadır. Segrek, küçük çocukların onu kışkırtmasıyla abisini aramayı kafasına koyar. Oğuz’dan gitmesi için her şeyi yapmaya hazır olan ana babası, hemen onu evlendirirler ancak Segrek abisini bulmadan gerdeğe girmeyeceğini, onun yüzü gülmeden Oğuz’da kalmayacağını söyler. Tüm itirazlara karşın gider, gece gündüz demeden sürer ve koruya varır. Orada yakıp yıkar ve bir casusa yakalanır. Kâfirler karşısına ne adam çıkardıysa öldürür, yakıp yıkar. En sonunda tekür, Egrek’i çıkarır karşısına. Egrek yanına gidince anlar ki Segrektir yiğit, kardeşidir. Beraber yenerler kâfiri ve evlerine dönerler. Burada yine kardeşliğin önemi ve kardeşlik bağını görürüz. Kardeş uğruna yapılan fedakârlık, özlem gibi olgular vardır. Dönerler, şölenler yapılır, gerdeğe girilir.

Hikâyede kısa eylem cümleleri hâkimdir. Dil sadedir ve basittir. Çok sayıda nazım türü gözlenir, babanın oğluna soylaması, kardeşlerin birbirine soylaması gibi. Toplumun içinden bir dil vardır. Hikâye biçiminde, “Han’ım Hey! “ diyerek başlamıştır, birinin anlatması söz konusudur. Yine hikâyenin içinde kopuz göze çarpar. Segrek kopuzunu da yanında getirmiştir. Eski Türklerde soylamalar genellikle kopuzla beraber bir kafiye yakalanarak yapılır.

Uşun Koca Oğlu Segrek Hikâyesi derin yapıda hiyerarşi, töre, gelenek, statü, narın gibi bir toplumun iç ve dış ahengini sağlayan unsurların önemini ve işlevini sergileyen bir görünümdedir. (Üçüncü, 2005)Topluma ait durumlar, toplumsal olgular basit eylem cümleleriyle anlatılmıştır. Kardeşlik bağı anlatılmıştır.

Üçüncü, Yrd. Doç. Dr. Kemal. "Dede Korkut Hikâyelerinden Uşun Koca Oğlu Segrek Boyu Üzerine Yorum." *Hikaye Analizi*. 2005.

Binyazar, Adnan. *Dede Korkut*. İstanbul: Yapı Kredi Yayınları, 2007.

Nazlı Kaya 10IB-T

İç Oğuz Dış Oğuz Asi Olup Beyreğin Öldüğü Destanı

Dede Korkut'un 295 yılında yaşadığı tahmin edilmektedir. Günümüzde kitaplarında okuduğumuz öyküler sözlü edebiyatın ürünleri olmakla beraber kimin kaleme aldığı bilinmemektedir. Çoğu öyküsünde her ne kadar abartmalar olduğu tahmin edilse de anlatılanlar, yaşadıkları dönemle, yaşam tarzlarıyla, günlük yaşamlarıyla ilgili çok büyük ipuçları verir. *İç Oğuz Dış Oğuz Asi Olup Beyreğin Öldüğü Destanı*'nında ise ortak yapılan eylemlere ne kadar değer verildiği ve sonucunda olabilecekler anlatılmıştır. Eserde aynı zamanda söz konusu zamandaki birbirlerine destek olma eyleminin önemine değinilmiştir. Aynı zamanda sayı ve renk motiflerine rastlamak mümkündür. Eserde "yağma" kavramı ön plandadır.

Öyküde tüm anlaşmazlıkların başlama noktası normalde birlikte "yağmalama" yapan İç Oğuz ve Dış Oğuz'un bu sefer birlikte olmamasıdır. Bu noktadan başlayarak halk arasında ayrışmalar meydana gelmiştir. Bu anlaşmazlıklar Beyreğin ölümüne ve bundan doğan bir intikam isteğine sebep vermiştir. Bu noktadan yola çıkarak o dönemde ilişkilere verilen önemle ilgili ipuçları toplayabilir ve bunun metinde çok yalın ve anlaşılabilir bir şekilde aktarıldığını söyleyebiliriz.

Eserde "yağma" kavramı öne çıkmaktadır bunun sebebi başta beraber yapılan bu eylemin, beraber yapılmamasıyla başlayan ayrılımdır. İran edebiyatında Han-ı Yağma olarak bilinen bu geleneğin çok büyük bir ziyafet vererek evini yağmalatması üzerine kuruludur. Yakın zamanımızda bu geleneğin izlerini arayacak olursak Kuzey Amerika yerlilerinden Nukta, Tlingit, Aleu Hayda, Kuakutil kavimlerinin bu geleneği hala yaşattığını görebiliriz. Bu da bir düşün sırasında düşün sahibinin evinin yağmalanması ile gerçekleşir.

Eserde birçok İslami metinde karşımıza çıktığı gibi sayı motifleri karşımıza çıkar. 3 Ok, Kazan üç yılda bir beylerini toplar, Kazan, Beyreğin ölmesi üzerine 7 gün odadan çıkmaz, Beyrek 40 yiğitle Aruz'un evine

gider vs. Özellikle bu üç sayı birçok yerde karşımıza çıkar ve kişisel olarak hep merakımı uyandırmıştır. Neden özellikle bu sayıların seçildiğini düşünmeme sebep olmuştur. Örneğin yaratılış efsanesinde de şeytan denize üç defa dalar, Altay Yaratılış Destanı'nda Tanrı dünya ile birlikte üç balık yaratır ve dünyayı bunun üstüne koyar, Oğuz Kağan Destanı'nda Uluğ Türk, bir altın yay ile üç gümüş ok görür. Ve yine bu hikâyede de bu sayılar karşımıza çıkmıştır. Ancak İslami bir motif olduğu için ve çok yerde kullanıldığı için açıklanamaz. Öte yandan okuyucu için, özellikle bu tip edebi eserleri okumayı seven bir okuyucu için bu motifler diğer metinlerle de bağlantı kurularak metni ilginçleştirmiştir.

Eserin dili her halk edebiyatıyla ilişkili metin gibi sadedir. Sözlü edebiyatın bir eseri olduğu için süslü anlatımlar olmamasına rağmen abartmalar olabileceği gerçeğini göz ardı etmemek gerekir. Günümüzde okuyan biri eski Türkçe de olduğu için her ne kadar anlaşılması zor gelse de söz konusu zaman diliminde ne kadar basit bir dille anlatıldığı kolayca anlaşılabilir.

Dede Korkut'un *İç Oğuz Dış Oğuz Asi Olup Beyreğin Öldüğü Destanı* bize göçebe yaşam stiline ilişkin ilişkiler ve düşünme şekliyle ilgili çok bilgi verir. İçinde geçen motiflerle de desteklendiği düşünülürse oldukça etkileyici bir hikayedir. Özellikle başka destanlarla ve İslami metinlerle bağ kururmaya açık olması metni çok daha açıklayıcı ve önemli kılmıştır.

Ada Gökçin 10IBT

Ekim Düşü

Ekim düşü filminde Homer adındaki bir lise öğrencisinin hayallerine nasıl ulaştığı anlatılıyor.

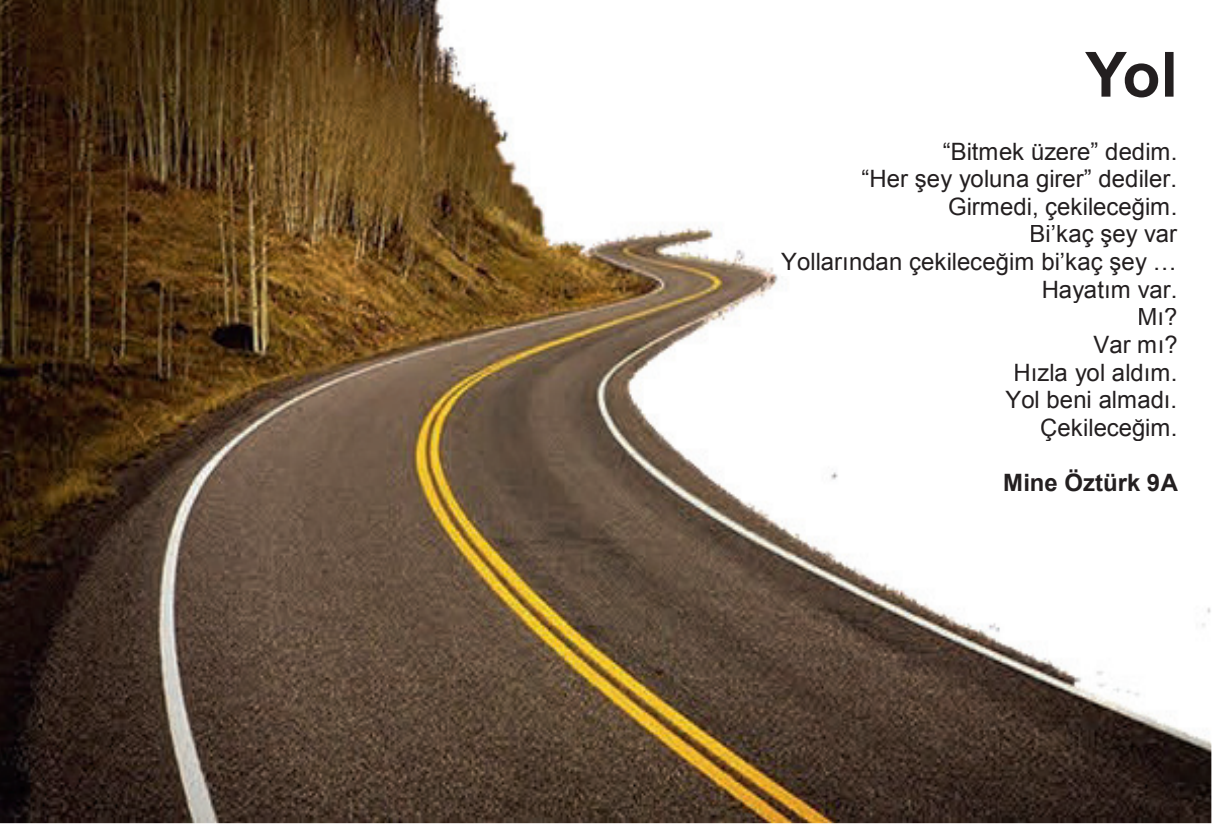
Homer Batı Virginia'nın Coalwood kasabasında yaşayan sıradan bir gençtir. Okulda matematik dersine karşı pek fazla ilgi duymamaktadır. Bir gece uzaya Sovyet mekiği olan Sputnik 1'in fırlatılmasıyla tüm hayatı değişir. Artık amatör roket yapımına karşı ilgi duymaktadır ve bilim yarışmasına katılmak istemektedir. Onlara bu konuda okuldaki öğretmeni Bayan Riley büyük destek verir. Homer arkadaşları Roy Lee ve Sherman'la beraber roket yapmaya çalışır ama bu konuda hiçbir bilgileri yoktur. Okulda kimsenin konuşmak istemediği ve çok zeki bir çocuk olan Quentin onlara bu konuda yardımcı olur. Fakat önlerinde çok büyük bir engel vardır. Homer'ın babası John Hickam oğlunun kendisi gibi bir madenci olmasını istemektedir ve böyle saçma şeylerle zaman geçirmesini doğru bulmamaktadır. Bu yüzden kasaba sınırları içinde roket yapmalarını yasaklar. Yinede Homer ve arkadaşları pes etmezler. Kasabadan sekiz kilometre uzakta boş bir arazi vardır. Burada çalışmalarına devam ederler. Gereken malzemeleri sağlamak içinde kullanılan tren raylarını söküp satarlar. Fakat roketlerini tamamlamak için kaynak yapmaları gerekmektedir. Bunun için kasabada çalışan Bay Turner'dan yardım isterler. İlk önce Bay Turner bunu kabul etmese de sonra onlara yardım eder. Bunu öğrenen Homer'ın babası Bay Turner'ı madene yollar. Homer ve arkadaşları birçok roket fırlatırlar fakat hepsinde başarısız olurlar. En sonunda Homer'ın aklına yakıt olarak saf alkol kullanmak gelir. Bu fikri uygularlar. Fakat bu sefer roket fırlatışlarını izlemeye tüm kasaba gelir. Bu konuda ne yapacaklarını bilemezler. Çünkü bu seferde başarısız olurlarsa herkes onlarla dalga geçecektir. Ama korktukları başlarına gelmez ve başarılı olarak ilk roketlerini fırlatırlar. Bu başarıdan sonra kasabanın gazetesine çıkarlar. Ertesi gün polisler okula gelip bu dört genci ormanda yangın çıkartmaktan dolayı tutuklar. Onlar bunun imkansız olduğunu düşünürler fakat kanıtlayamazlar. Bu olaylar gerçekleşirken madende çok büyük bir patlama olur. Bay Turner ölür ve Homer'ın babası yaralanır. Hastane masraflarını karşılamak için Homer Okulu ve tüm hayallerini arkasında bırakıp madende çalışmaya başlar. Babası iyileşir

fakat Homer okula dönmek istemediğini ve işe devam edeceğini söyler. Sonraki günlerde çok sevdiği öğretmeni Bayan Riley okuldan ayrılmak zorunda kalır. Homer buna çok üzülür ve Bayan Riley ile konuşmaya gider. Bayan Riley ona içindeki sesi dinlemesini öğütler. Bu nedenden dolayı Homer Bayan Riley'nin doğum gününde ona hediye ettiği İleri Matematik kitabına çalışmaya başlar. Saatlerce çalıştıktan sonra orman yangınının onların çıkarmayacağını kanıtlayacak bir denklem bulur. Bunu paylaşmak için arkadaşı Quentin'in evine gider ve roketin düştüğü yeri hesaplarlar. Ertesi gün ormanda roketi bulurlar ve okula götürürler. Okul müdürü Bay Bolden bunun hiçbir şeyi kanıtlamayacağını söylese de Homer bunu kanıtlar ve madendeki işini bırakıp okula geri döner. Babası buna çok sinirlense de Homer kararını vermiştir ve vazgeçmeye de hiç niyeti yoktur. Bilim yarışmasını ilk elemelerini geçerler ve finale kalmaya hak kazanırlar. Fakat aralarından sadece bir kişi finalde projeyi tanıtabilecektir. Bu kişi tabii ki de Homer olur. Fakat final günü birisi projenin en önemli parçasını çalar. Bu konuda ona en beklenmedik kişi yani babası yardım eder ve bilim yarışmasını kazanırlar. Bu başarıdan dolayı dördü de üniversiteden burs kazanırlar. Kasabaya veda olarak son roketlerini fırlatmaya karar verirler. Homer bu roketi babası ile birlikte fırlatır ve roket kilometrelerce yukarıya gider. Şimdi Homer Hickam benim de hayalim olan NASA'da çok önemli bir mühendistir.

Önümüze ne kadar zor engeller çıksa da hayallerimizden vazgeçmememiz gerekmektedir. Homer ve arkadaşları asla pes etmedi ve kendilerinden beklenen madenciler olmadılar. Bizler de bunu başarabiliriz ve hayallerimize ulaşabiliriz.

Naz Tunç HazırlıkA

Yol

“Bitmek üzere” dedim.
 “Her şey yoluna girer” dediler.
 Girmedim, çekileceğim.
 Bîkaç şey var
 Yollarından çekileceğim bîkaç şey ...
 Hayatım var.
 Mı?
 Var mı?
 Hızla yol aldım.
 Yol beni almadı.
 Çekileceğim.

Mine Öztürk 9A

Davetsiz Misafir

Geçmişle vedalaşamadı.
 Başlarda her şey tazeydi. Bakıp bakıp kaçamamalar...
 Kaçıp kaçıp gidememeler...
 Sonra,
 ‘O’ geldi. Maziden bi’ misafir. Fısıldadı kulağına...
 İçinde can çekişmeleri gördüm. Ben bi’ mühürü sevmiştim.
 Aşka tövbeli olmasa da tekrar sevemeyecek kadar mühürlü.
 Ne tekrar misafir edebilirdi baş köşede,
 Ne de kapı dışarı edebilirdi geçmişi.
 Peki ya şimdi, ben mi?
 Merhaba, ben Heves.
 Ya vazgeçtim, ya unuttum bilmiyorum.
 Sadece onu tüketmek istemedim. Sonunu gördüm.
 Yazdım, çizdim.
 ‘O’ ise başrolde.
 Sahne 1
 (Misafir içeri girer.)

Eda Demir 11F

YENİDEN YARATILMAK

Bir sabah kalkıyorsun ve hayatındaki herkesin seni unuttuğunu görüyorsun.

Ailen seni tanımıyor, arkadaşların adını bile bilmiyor.

Bir adam geliyor, senin artık bir roman kahramanı olduğunu, yazarın ise kendisi olduğunu söylüyor. Bu adam 'Sana bir şans tanıyacağım.' diyor. Seni romanının sayfalarında yaratırken nerede yaşamak istediğini ve nasıl birisi olarak yaşamak istediğini sana soruyor ve senin isteklerin doğrultusunda sana can vereceğini söylüyor.

Sana bir şans tanıyacağım diyen o adama kendinle ilgili ne anlatırdın?

Hayatımı içine alacak hikâyenin yazılması tanımadığım bir yazarın ya da tanrısal boyuttaki birinin ellerindeydi.

Size en başından anlatayım: Bir sabah kalktım ve hayata yeniden başladım, kimsem yoktu, tabii ben de kimsenin hayatında yoktum. On beş yıl boyunca yaşadıklarım sıfırlanmıştı. Önce bunun en ince ayrıntısına kadar çok iyi hazırlanmış bir şaka olduğunu düşünmüştüm. Ama küçük kız kardeşimin bana o yabancı bakışlarını, arkadaşlarımdan beni yadırgayışını gördüğümde istemesem de bunun bir şaka olmadığını anladım. Afallamıştım, zamanı geri sarmak istiyordum ama benim için ne geçmiş ne de gelecek kalmıştı. Umutsuzca dolaşırken uzun, sessiz ve تنها bir sokakta buldum kendimi. Filmlerdeki gibi bir şey olmuştu.

Karşıdan yüzünün ayrıntılarını sıralayamaya çağırdım gri paltolu, fötr şapkalı bir adam belirdi. Tıpkı bir film karakteri gibiydi. Rüzgârı önüne almış bana doğru yürüyordu, bir elinde çantası diğer elinde bastonuyla. Rüzgârdan uçuşan paltosunun altındaki silahı fark ettim. Bana doğru yavaş yavaş yürüyor, hızla yaklaşıyordu. Bana ulaşamayacağını sanıyordum. Sinirim bozulmuş olsa gerek, kendimi tutamadım ve gülmeye başladım. O garip adam bile şaşırmıştı halime. Sakinleştiğimde ona kim olduğunu ve benden ne istediğini sordum.

Bana babacan bir sesle - en tuhafı da adımla - seslendi. Şu koca dünyada adımla bilen biri olduğuna tam sevinmeye başlamıştım ki adam kim olduğunu söyledi. O adam benim hikâyemin yazarıydı. Bir bakımdan kaderimi belirleyecek bir tanrıydı. Bunu bana anlatırken sesindeki kararlılık bacaklarımı titretiyordu. Bana saf demeyin, inanmaktan başka şansım olamazdı. Korkmuştum. Ama o adam bana bir şans vereceğini, romanındaki karakter olan beni yazarken isteklerim doğrultusunda bazı değişiklikler yapacağını söyledi. Ona inandığımı anlamıştı, başka çarem olmadığını da...

Ama her şeye rağmen çok isteksizdim. Bana "Galiba anlamadın." dedi. Sana istediğim her şeyi yapabiliyim ama merhamet ediyorum, dedi. Belki de korkmamı istiyordu. Ne yazık ki böyle tanrısal bir adam ona güvendiğimi düşünmüştü. Teşekkür ettim ve ona sarıldım. Benden beklediği kuru bir teşekkür değildi sanırım ama asıl beni anlayamayan kendisiydi. Ben böyle düşünüyordum aslında. Bana romanımızın harika olacağını söyledi.

Ne olduysa oldu o anda, işte! Bir anda o تنها uzun sokakta eski bir altı patlar sesi duyuldu. Ben kimse-nin kuklası olamazdım.

Kutay Yıldırım 9H

Çocukluk

'Sus sen daha çocuksun.' derler, sonra 'Koca adam oldun, artık!' derler. Çocukluk masum olmak, saf olmak, ürkek olmak, aynı zamanda en cesur savaşı olmaktır; ağlarken annenin gözünün içine bakmaktır. Çocuk olmak hiç büyümek, büyüdüğünü fark edip kabullenmemektir; çocukluk insanın en saf hâlidir, en sevilesi halidir. Çocuk olmak koşturaktır sağa sola, çocuk olmak salıncakta sallanmaktır ileri geri, hayatın gerçekte ne olduğunu bilmeden el sallamaktır yabancılara. Çocukluk her şeye rağmen mutlu olup gülümseyebilmektir.

Sena Kavukçu 11D

Kaygı

Altmış yılım var burada, belki de yetmiş... Günbegün tükenmiş, sonunda bitmiş. Üstün yaraları, maddeyi, aşkı büyütmişüm. En güzel oyunları ben oynamışım sessizce. Ben bilmişim yalnızca yerde biten otun değerini. Ben gitmişim yalnızca arkasından doğrunun, üstesinden gelmişim tüm tartışmaların. En iyi ben reddetmişim. Ben inandırmışım en hacimli kitleyi kendime. Değer bilmiş, değer katmışım. Dünyanın her daim karanlığa gömülüp gidecek sürüsünün sıradanlığının üstüne çıkmışım. Ve her şeyin sonu geldiğinde bir gün, en güzel hikayeyi ben yazmışım. Ne çıkar?

Dünya böyle bir yer bilirim. Var oluş manâsız. Ölüp gidecek yazgıda anlam kaygısı. Sistemden memnun olmayanda doğru kaygısı. Hiç durmadan gülemeyen insan ya da geçiremez bir ömrü protest. Evrenin bir parçası olduğunu hisseder ya da yalnız kendi gerçekliğinde bir kafese hapsolür. Bir kukla olmadığının kanıtlama isteğine tapar.

Haz isteyen hayvan da ahlâk arayışındadır, dıştan içe değer sancısı tutar. Kim bilir ilmek ilmek ördüğün o yaşamı? Kim bilir kararsızlıklarını, korkularını? Kim bilir her adımda yanlış değil, doğruyu yapmak için sarf ettiğin o yüksek çabanı? Kim bilir bilirler belki de? Kim bilir o gün geldikten sonra bilseler ne olur?

Burcu Çapraz 11E

Gidemem

Durakta duruyorum. Atkımı taktım. Atkım ölüm kokuyor, üstelik yıkamıştım. Otobüs önümde duruyor, binmeyi bekliyorum; gitmek için çok nedenim var ama elveda diyemiyorum kimseye. Herkes gitmemi istiyor, kal diyenim yok, aslında kalmak da istemiyorum, kalmak anlamsız geliyor. Yazık oldu bu ayakkabıları yeni almıştım. Ben gideyim artık, bu tabure beni daha kaldıramaz.

Efe Akıncioğlu 11D

İstanbul

İstanbul!

İki yüzlü şehir... İki yakası bir araya gelmeyen şehir... Yolun bir tarafı villalı, bir tarafı gecekondu... Çevresinde kubbeler, çan kuleleri, minareler; minareler arasında ise gökdelenler yükselen şehir... Neden böyle oldun, git gide şişmanlıyorsun, hastalanıyorsun. Hem şişmanlıktan çatlıyorsun hem de duman içinde boğuluyorsun. Bir zamanların mütevazî kızı, şimdi ışıltılı elbisesiyle... Eskiden yeşildi elbisesi, şimdi gri oldu. Ama pislikten gri...

İstanbul!

Kendine gel, senin o yeşilini özledik. Her yerini satmışsın sen. Orosu olmuşsun ama örtünmüşsün de, açıklığın da kalmamış. İnsanların toplanacağı, konuşabileceği bir yerin kalmamış.

İstanbul!

Bir "Dur!" de artık. O güzel gerdanını da kapatıyorlar. Bari tüm boğazın üstü köprü olsun, bitsin bu ızdırap. Zaten her yerin yara bere içinde, acı içinde yaşayacağına ölmek belki daha kolaydır.

İstanbul!

İki yüzlü şehir...

İki yakası bir araya gelmeyen şehir.

Erdem Bozulolcay 11A

Alkolik Cesetlerden Manidar Cinayet Provaları

Deli bir şairin günlüğünden alınmıştır.
 Melankolik bir ölünün şoföre anlattığı hikaye burada başlar.
 Bir adam görmüştür.
 Esmer, uzun boylu...
 Gözleriyle muhteşem bir hata yapmak üzeredir.
 Aylar sonra lanet edeceği odaya girmiştir çoktan.
 İşkence görmüş kalplerin arasında Heria'yı
 Profesyonel bir çizimin üzerinde
 Buraya ait olmadığı belli bir lekeye benzetmiştir.
 Ama her hata, her yanlış kötü değildir belki de.
 Bu yanlışın beraberinde götüreceği doğrudan eser kalmamıştır.
 Ustaların dediği gibi, bir mıknatıstır Heria.
 Şairi kendine çoktan çekmiştir.
 Bu benzetmeden hoşlanmamıştır şair,
 Kelimelerin azizliğine uğramıştır.
 Ama ustalarına küfretmemek ilk dersin konusudur.
 İlerlemeyi öğrenmek gerekir.
 Bir aşk hikayesi başlamıştır anlaşılan.
 Bir şairin hayatı boyunca hiç aşık olmaması yeterince ironiktir zaten.
 Anlaşılmak istiyordur şair.
 Kendini bile anlamayı, sevmeyi becerememiş
 Bir adamdan, bitmeyen aşk şiirleri bekliyordur.
 Bir şaire göre fazla umutludur.
 Fazla aşka inanıyordur sanki.
 Yalansız üşüyordur.
 Heria'yı etkilemek o kadar da kolay olmayacaktır.
 Şairden sayılmayan aşıklar onu izliyordur.
 Böyle yeteneksiz aşk görülmemiştir.
 Şiirle yaşayan bir insanın
 Bir şaire aşık olması fazla beklenmedik olurdu.
 Göründüğü kadar yalnız olamazdı Heria.
 Bunu, hayata inancını kaybetmemiş biri kaldıramazdı.
 Zaman geçtikçe kendinden, daha mahrem kelimeler veriyordu şair,
 Kalemine güveniyordu.
 Bir şiirinde şöyle diyordu:
 "Aşk için kırılmak da mübahtır,
 Yanınızda iyileştirecek birileri varsa..."
 Heria'ya baktıkça aşk şiirlerinde bahsedilenlerden çok
 Karanlıkta kalmış bir adam görüyordu umutsuzca.
 Şairin ışığı ancak kendine yetiyordu.
 Heria'yı kurtaracak gücü kendinde bulamıyor,
 Bir yandan onu çok seviyordu
 Ve aşk çelişkiler barındırmayı reddediyordu.
 Bu şiirin başında ne kadar güçlü bir kadındı şair.
 Kadınların yenildikleri hep Heria gibi adamlarmış meğer.
 Bunu çok geç öğrendi.
 Fazla klişe bir hikayeydi onunkisi
 Ve şairler klişeleri sevmezlerdi.
 Belki de hayata kırıngınlığının altında ezilen bir adamı
 Anlatmaya kelimeler bu yüzden yetmedi.
 Göz gözü görmüyor şimdi.
 Öfke susmuş, şiirler okunmuyor.
 Övünülecek hayatlarda savrulan
 Bir şairin çılgınlıkları duyuluyordu sadece.
 "Saygıyla Ağlıyoruz."

Selin Babila 10E

Bir Koğuştan Hayat Manzarası

Terk ettim ben mısraları
Hepsini ayrı ayrı sokaklara
Ayrı kalplere gömerek
Fısıldamadan kuytu köşelere
Yol aldım akisli bir geceye

Saklayarak yedim her şeyi
Sakınarak gözden kırıntıları
Duvar diplerini mesken tutmuşların
Cebinde yuvarlanan
Minik bir nefes misali kaçtım

Mehtap nasıl oluyor da hayallerimde
Kalbime bir yol açıyor her gece yeniden
Bir gün tutarsızsa nefsim
Diğer günün akşamı daralıyor
Tüm organlarım ve göğüs kafesim

Bir nefese dahi yer yok gecemde
Mısralarım öksürüyor bir tek
Tüm saatlerim onlar için
Bir duman yetiyor isli hatıraları yoklamaya
Sevimsiz suratlara tokat oluyor adeta

Kader bir büyücünün arasında sallanıyor
Çok soğuk bir diyarda
Tanrı bile kulunu tanımıyor
Bir sisli nefes sararsa her yanımı
Ancak o zaman köprüler kuruluyor

Selim olandan aptala
Kalpsizden hayduta
Sallanmazsa kırılacak dünya
Çöksün artık yeter
Yıllar yorgunu mor feza

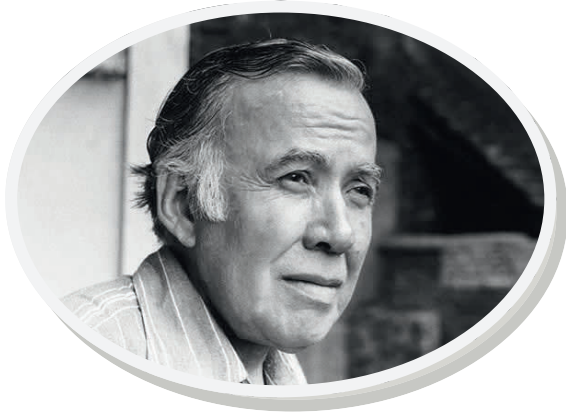
Bir bahçede yürüyorum yalın ayak
Geceye yürüyorum
Ruhumdan soyunarak
Hissetmem ben onlar gibi çıplak
Zihnim var benim yaratılmış ebediyetten

İşte yetmiyor yine gönlümün saatleri
Bir mısralık sade son anım
Bir nefeslik bu görüş günü
Git getirme rüzgarınla kokunu
Bizimkisi bu kalpten yaralılar koğuşu

Deniz İmre 11E

Behçet Necatigil'in Şiirleri Üzerine...

Esaret

*Ne denir ki bahtım beni mıhlamış
Bu cüceler, bu devler ülkesine.
Sığınmışım ıssız gölde bir kâmiş
Gibi küskün, sabrın gölgesine.*

*Her an yadırgamaktayım yerimi
Uzakta kendim gibilerin vehmi
Yok mu hâlâ demir alan bir gemi
Bu karışık diyarın ötesine?*

Behçet Necatigil

“Esaret” Şiiri İncelemesi

Necatigil, “Esaret” adlı şiirinde bulunduğu konumu, yerden memnuniyetsizliğini ve oradan ayrılma isteklerini dile getirir. Şaire göre onu bu sıkıntılı ve kurtulmak istediği mekâna hapseden kaderidir. Bu kabullenilmiş bir durumdur. Orada olmasının nedeni sorgusuz bir şekilde kaderine - yazgısına - bağlanmıştır.

Şair, ikinci dizede bulunduğu mekânın tasvirlerine başlar. Bu mekânda bulunan toplum sınıflı bir toplumdur. Toplumda eşitlik gözlenmez. Göze çarpan şey belirgin aşırılıklardır. Şair bu durumda ezilen kısmı cüceye, üstte kalan egemen sınıfı da deveye benzetmiştir. Yapılan mekân tasvirlerinin ardından şair bu toplumda kendini nasıl hissettiğini anlatır. Üçüncü ve dördüncü dizelerde ruh tahlilleri göze çarpar.

Şair kendini ıssızlığın içinde yalnız ve küskün olarak betimler. Bu betimlemede kendisini klasik bir imge olan kâmişa benzetir. Kâmiş yalnızlığı temsil eder. Kâmişin şiirdeki konumu ıssız bir göldür. Şair burada kendini içinde hissettiği boşluğu anlatır. Başka bir bakış açısıyla da gölü şairin içinde bulunduğu toplum olarak alabiliriz. Zihinsel bir bakışla şair, bu toplumu oluşturan insanları epey yünden eksik ve boş bulmaktadır. Öte yandan kendini bu insanlardan daha başka bir seviyeye koyar. Bu yüzden toplum ıssız geniş bir gölken şair bu insanların arasında tek başına kalmış ve düzenden kendini sıyrabilmiş tek parça olarak ortaya çıkar.

İkinci dörtlük şairin bulunduğu mekânı ve toplumu irdelemesi ile başlar ve devam eder. Şair sürekli olarak kendini bu toplum düzeninden soyutlama çabasıdadır. Bulunduğu pozisyon ve çevreden oldukça rahatsızdır. Hiçbir şeyi kendinin gibi hissedemez ya da bulunduğu mekânla herhangi bir ilişki kurmaktan kaçınır. Şair bu durumu “Her an yadırgamaktayım yerimi.” dizesi ile anlatmıştır.

İkinci dörtlüğün ikinci dizesinde ise yazar şu an bulunduğu konumdan uzakta, onun gibi olan birileri var mı diye düşünür ve bunu sorgular. Kendini içinde bulunduğu topluma ait hissedememesi ve kendini salt bir yalnızlık bulutu içine sokması onda onun gibi olan ve düşünen insanların var olup olmadığı merakını ve kuruntusunu uyandırmıştır. Şair sözde soru cümlesiyle rahatsızlığı bir kez daha dile getirmiştir. “Yok mu hâlâ demir alan bir gemi” dizesiyle yazar onu içine bulunduğu durumdan kurtaracak herhangi bir şeyin var olup olmadığını sorar. Şaire göre toplumdaki bu sınıflı yapı karmaşıktır. Ve bundan kaçmanın yolları şair tarafından daima aranacaktır. Bu arayış çaresizce devam eder durur.

Şiir onun bu rahatsız ve sürekli olarak yadırganan yerden kurtulup kurtulamayacağı hakkında kesin bir bilgi veremeksizin sona erer. Şiirin geneline bakıldığında şair kurtulma eylemi için umutsuzdur.

Biçimsel olarak şiir iki dörtlükten oluşmuştur. Dize sonlarındaki uyaklarla birlikte ses uyumu sağlanmıştır. Dil açık ve yalındır.

Geceleyin Erkekler

Gölgelerin alçaldığı saatler
Gözünüze çarpmış olmalı:
Sessiz panik darmadağın eder adamları
Gece baskını yer yer

Duyan kaçır alarmı,
Kendi derdinde herkes
Ortalıkta dolaşmaya gelmez,
Duyan kaçır, başka çıkar yol var mı?

Evlerine dönenler ayrı
Onlar gider huzura ve aşka.
Erkeklerin sokakta kalanları
Bambaşka.

Sinyal gibi sarınca ışıklar etrafı,
Yerli yerine çekildikçe
Gece baskınıyla birlikte
Başlar yalnızların azabı.

Ey garip, senin de yerin yoksa eğer
İşte meyhane!
Gel, yalnız adam, sığınağa sen de gel,
İçki bahane!

Çünkü geceye karşı konur iki türlü:
Biri ailece evlerde
Öbürü har vurup ömrü
İçkili yerlerde.

Behçet Necatigil

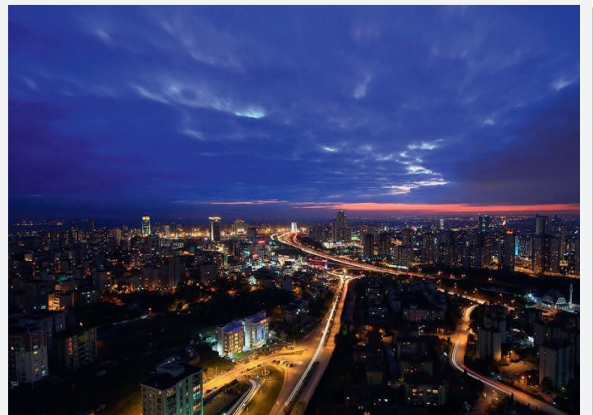

“Geceleyin Erkekler” Şiiri İncelemesi

“Geceleyin Erkekler” şiirinde Necatigil, gecenin kendi üzerinde yarattığı algıdan, gecenin içinde etraftaki insanlardan - özellikle erkeklerden - bahseder.

Şair ilk dördlûğe gecenin oluşunu anlatarak başlar. Bu durumu gölgelerin kısılması şeklinde belirtmiştir. Şair şiire okuru da katmak ve anlattığının hiç de aykırı olmadığını göstermek için “Gözünüze çarpmış olmalı” dizesini şiire eklemiştir. Bu sayede anlatılanlar ve okur arasındaki ilişki kuvvetlenecektir. Gecenin gelişile herkes bir panik haline geçer. Bu aslında çok da fark edilmeyen ancak içten içe kendini belli eden bir durumdur. Gecenin gelişinden etkilenen insanlar özellikle erkekler bu dördlûkte belirtilmiştir. Bu dizelerde ve şiirin genelinde erkeklerin “adam” olarak tasvir edilmesi onların yaş ve olgunluklarını okura fark ettirmek için yapılmıştır. Bahsedilen adamlar belli bir yaş barajının üstündelerdir.

İkinci dördlûkte gecenin, ilerleyen dakikalarında yarattığı etkiden söz edilir. Gecenin gelmesi adeta bir alarm niteliğindedir. Bu alarm insanları artık evlerine dönmeleri için uyarır. Ve gecenin geldiğini gören insanlar evlerinin yolunu tutarlar. Herkes kendine döner ve telaş başlar. Bu zamanda herkes tek başınadır. Gece bir saat gibi işlemeye ve süzgecini sallamaya başlamıştır artık. Şair ortalıkta kimsenin bulunmaması gerektiği ve tehlikenin olabileceğini “Ortalıkta dolaşmaya gelmez” dizesiyle açıklamıştır. Gecenin gelme-

sinin eve gitme vaktini de beraberinde getirdiği bu dörtlükte açıklanmıştır. Gece vakti olunca eve gitmekten, oraya sığınmaktan başka çıkar yol olmadığı “Duyan kaçır, başka çıkar yol var mı?” dizesiyle de belirtilmiştir.

Üçüncü dörtlükte ise açık bir şekilde eve giden ve sokakta kalan insanlar anlatılır. Şiirin bu kısmı ana konuya bağlandığı bölümdür. Bu dörtlük kırılma noktası olarak adlandırılabilir. Çünkü asıl karşılaştırma bu bölümde belirgin biçimde yapılır. Bu kıtada evine gidenler daha iyimser çizgilerle işlenmiştir. Evine giden insanlar mutluluğa ve şefkate giderler. Bu insanlar şanslı insanlardır. Sokağın tehlikelerinden kurtulurlar. Kendilerini sevdikleriyle birlikte bağlı hissettikleri yegane yerde koruma altına alırlar. Öte yandan gidecek bir evi olmayan sokakta kalan erkekler diğer insanlara kıyasla çok farklıdır. Şair, sokakta kalan erkeklere karşı takındığı tutumu “Erkeklerin sokakta kalanları / Bambaşka.” dizesiyle belirtmiştir.

Dördüncü dörtlükte evlerine çekilen insanların ardından sokakta kalan insanların yalnızlığı ve çektiği acı anlatılır.

Beşinci dörtlük “Ey garip, senin de yerin yoksa eğer” dizesindeki hitapla başlar. Burada okurun dikkati daha da çekilmeye çalışılmakla beraber okurun da bu insanları fark etmesi hatta kendi içinde saklı olan sokaktaki adamı bulması hedeflenmiş olabilir. Şiirde sesleniş sokakta kalan adamlardır. Onlara gidecek bir yerleri yoksa meyhaneye gidebilecekleri söylenir. Evlerine giden insanlar aşk ve mutluluğa sığınmışken sokaktaki yalnızların da sığınağı meyhanedir. Meyhaneye içki için gidilmez. Şair için içki sadece bir bahanedir. Önemli olan birileriyle bir şeyler paylaşmak, gecenin en karanlık saatlerinde baş sokacak bir sığınak bulmak ve en önemlisi artık yalnız kalmamaktır.

Şair altıncı dörtlükte geceyle mücadeleyi, bahsedilen iki insan türü için de açar. Öncelikle geceyle mücadelede gidilecek bir ev, sığınak varsa aileyle olur. Bu hem fiziksel bir korunma hem de zihinsel bir bağlılık demektir. Ancak gidecek bir evi olmayanların tek yapacağı ömrünü gecenin derinliğinde içkili yerlerde geçirmektir. Çünkü gecenin en karanlık saatinde meyhanelerde toplanmış insanlar da en az sokaktakiler kadar yalnızdır. Oraya herkes yalnızlığı paylaşmak ve tek gecelik köprüler kurmak için gelir. Biçimsel olarak şiir altı dörtlükten oluşmuştur. Her dörtlükte dört dize vardır. Dörtlüklerin genelinde belli bir uyak düzeni görülmektedir.

Evcik

*Kapı önünde Ayşe
Hanım hanımcık iş gördü
Sonunda kendine göre
Bir yuva kurdu.*

*İlk ben oldum misafiri
Güle güle otur’a gittim
Bir yüksük-fincanda getirdiği
Hayal kahveyi içtim.*

*Kibrit kutusu şeklinde
Oturmuştuk bahçeye karşı
Ortada hoşkadan bir masa
Üstünde örtü yerine
Yaldızlı çikolata kağıtları.*

*Gözüm gazoz kapaklarına gitti
Sorup öğrendim: kap kaçakmış.
Toplamış sokağın ucu yanmış kibritleri
Bu kış odun yakacakmış.*

*Yangın yeri bir arsadan bulduğu
Cam kırıkları: para
Ev çevirmek kolay, diyordu,
İş tutumlu olmağa.*

*Ayşe’yi o anda görmeliydiniz
Eski kadınların kızıyla evcimen
Sisli geleceklere hazırlık
Çıkış çocuk varlığından
Zamanların ötesine tertemiz.*

*Ayşe’ m gibi dünyada
Ayşeler dolu
Hepsi “evcik” oynar
Öteden beri.*

*Ayşe’ler büyür
Günün birinde
Oyun-ev’leri
Sahici olur.*

*Ama hepsinin mi?
Hepsinin değil.
Ayşe’lerin kimisi
Yuvadan, evden yoksul
Sert rüzgârlar önünde
Güz yaprakları gibi
Boşluklara savrulur*

Behçet Necatigil

“Evcik” Şiiri İncelemesi

Behçet Necatigil Evcik adlı şiirinde anlattığı küçük bir kız olan Ayşe’yi daha sonra genel bir sembol haline getirir; bu sembol ile önce bir kız, daha sonra da bir kadın portresi çizer.

Şiirde Ayşe olarak karşımıza çıkan küçük bir kız çocuğunun evcilik oyunu oynamasını anlatır. Ayşe karakteri evinin önünde evcilik oynamaya başlar ve bu oyun artık onun yuvası olur. Şair bu durumu “Sonunda kendine göre / Bir yuva kurdu” dizesiyle aktarır.

Şair bu kızın oyununa dahil olur ve oyunda nasıl aktiviteler yapıldığına dair bilgiler paylaşır. Öncelikle Ayşe oyununda kahve yapar ve bunu servis eder. Daha sonra oyundaki parçalar yavaş yavaş şiirde kendini göstermeye başlar. Oyunun geçtiği yer “kibrit kutusu” boyutunda bir bahçedir. Bu bahçede “hokka” bir masa vardır. Bu masanın üstünde var olduğu söylenen çikolata kağıtları Ayşe’nin çocukluğunu temsil eder. “Yaldızlı çikolata kağıtları” dizesi ile birlikte çikolataların yendiğini ve Ayşe’nin hâlâ bir kız çocuğu olduğunu ve buraya kadar anlatılanların hepsinin de Ayşe’nin çocuk dünyasına ait olduğu ortaya çıkar. Oyun sahasında gezdikçe şair, kapacak olarak kullanılacak gazoz kapaklarından ve yakacak olmak üzere sokaktan toplanan kibrit çöplerinden bahseder. Oyunun parçaları çocukluğa dair sadece somut örnekler oluşturmaz. Ama Ayşe’nin ekonomik durumu düşünme biçimi ile de ilgili belli başlı bazı ipuçları çıkarılabilir. Öncelikle Ayşe’nin sokakta oynaması ve oyun malzemelerini yeni almaktan ziyade onları geri dönüşlü kullanması finansal açıdan çok rahat olmadığının birer göstergesidir. Ayşe’nin oyununda yakacak olarak kullandığı kibrit çöplerinin zaten yanık olmaları Ayşe’nin durumunu ortaya koyar. Buna göre Ayşe yalnız olmakla beraber kullanılmışı alışmıştır. Ona ait pek bir şey yoktur. Ayşe’nin kullandığı diğer malzemelerden biri ise para yerine kullanılan cam kırıklardır. Bu dizede kullanılan, yangın yeri bir arsadan bulunmuş cam kırıklıkları Ayşe’nin durumu için simgesel bir nitelik taşır. Daha önce de anlatıldığı gibi Ayşe’nin ekonomik durumu gelişmemiştir. Yani paraya ulaşımı da oldukça zordur. Paraya dokunmak bile bu kadar zor iken para oyuncağının temin edildiği yer şiirde, “Yangın yeri bir arsadan bulunduğu” dizesiyle açıklanmıştır. Bu dizeye göre paraya hem erişmek hem de onu muhafaza edip kullanabilmek zordur. Ayşe’nin realiteden uzak kendi dünyasında hayat, oyunları gibidir. Hayatın bir parçası olan ve oyunlarına dahil ettiği evi de çevirmek kolaydır. Ancak Ayşe küçük yaşına rağmen tutumlu olmanın anahtar olduğunu bilmiştir. Bu da bir kız olarak olgunlaşmanın ne denli içinde büyüdüğünü gözler önüne serer. Bu zihinsel ol-

gunluk takibindeki dizelerde de şu şekilde anlatılmıştır: “Eski kadınların kanıyla evcimen / Sisli geleceklere hazırlık” Bu bölüm ile birlikte artık Ayşe için kadın sıfatı kullanılmaya başlanmıştır. Onun zihni artık kadın gibi çalışmaya başlamıştır. Beşinci bendin yedinci dizesinde bahsedilen sis kavramı farklı yorumlarla değerlendirilebilir. Öncelikle sis, geleceğin bilinmezliğini ve Ayşe’nin bu derin sis karşısındaki küçüklüğünü gösterebilir. İkinci yaklaşımda ise: Sis Ayşe’yi halihazırda bekleyen kadınlık dünyasının zorluklarını anlatmakta kullanılmıştır. Şu an oynadığı oyunlarda Ayşe’ye her şey basit gelmektedir. Ancak gerçek bu kadar da belirgin olmayabilir. Beşinci bölümde Ayşe’nin artık çocuk karakterinden kurtulduğu ve şu an ki zamandan koptuğu anlatılır. Şaire göre onun bu hali; gayet saf, narin ve doğaldır.

Şiirin son bölümünü son üç bent oluşturur. Altıncı bentte Ayşe karakteri genelleştirilmeye daha da çok simgeleştirilmeye başlanmıştır. Şair bu simgeleştirmeyi “Ayşe’m gibi dünyada / Ayşeler dolu” dizesiyle açıkça göstermiştir. Ayşe gibi çocukların, yani neredeyse tüm kız çocuklarının Ayşe gibi oyunlar oynadığını ve onların her yerde olduklarını söyler.

Yedinci bentte zaman geçer ve kız çocukları artık gelişen zihinlerinin yanında bedensel bir büyüme içine de girerler. Bu büyüme beraberinde oyunların ve hayallerin gerçeğe dönüşümünü de getirir. Büyüyüp kedilerini çok zaman önceden çizilen evlerin içinde artık fiilen bulunmaya başlarlar. Artık hayat onların gerçek oyun alanıdır. Küçükken hayal edilenler artık gerçek olmuştur.

Son bentte her kız çocuğunun aynı kaderi paylaşmadığından bahsedilir. Şair, “Ama hepsinin mi / Hepsinin değil” dizesiyle soru sormuş ve bunu yanıtlamıştır.

Her kız kadın olduğunda hayal edilen eve sahip olamaz. Bu kadınlar evden yoksunlardır. Bu kadınların hayatlarındaki gerçekler ile hayalleri örtüşmez. Bunun sonucunda da gerçeklerin en acı taraflarıyla yüzleşirler. Sağlam bir ilişki ve bağlılık kuramadıkları için daima savrulmaya mahkumdurlar. Onların yaptıkları tek şey boşluktan boşluğa düşmektir.

Şiir biçimsel olarak sekiz bentten oluşur. Her bendin belirli bir dize sayısı yoktur. Dizeler serbestçe gruplandırılmıştır. Şiirde ses uyumlarıyla beraber pek fazla uyağa rastlanmaz.

Şayet Aşk

Şayet aşkın tohumu
Düşmüşse gönlüne
Suyunu esirgeme
Aşkın hakkını yeme
Pişman olursun ömrünce.

Sana gölge verecek dallar
Fıskırır ancak gençlikten
Büyüt bu fidanı ey genç
Hazır yeşermişken!

Ne demek istediğimi
Ömrünün ortalarında
Ansızın anlarsın
Alkol kana yayılınca.

Behçet Necatigil

“Şayet Aşk” Şiiri İncelemesi

Şayet Aşk şiiri gençlere aşk hakkında bir öğüt niteliğindedir.

Şiir üç bentten oluşur. İlk bentte şair, aşk ile karşılaşıldıysa bunun göz ardı edilmemesi veya bundan kaçılmaması gerektiği söylemiştir. Aşk, hakkı yenmeyecek kadar önemli bir kavramdır. Ve aşk kavramı ile karşılaşıldığında kişi ona sırtını dönerse bu kişi hayatı boyunca bu eylemi yüzünden pişmanlık duyacaktır. Şair bunu “Aşkın hakkını yeme / Pişman olursun ömrünce” dizeleriyle açıklamıştır. Şaire göre insana fayda sağlayacak durumlar uzun vadede kendini şekillendirir. Ancak şekillenmeye çok erken başlar. Kişi bunun farkında olmalı ve bu faydalı oluşumların gelişmesine engel olacak her türlü davranıştan kaçınmalıdır. Bu faydalı oluşu olarak aşk kavramı ele alındığında kişi aşkı yok etmemeli ancak ona değer verip onu her geçen gün büyütmelidir. Bu şiirde aşk fidan ile simgeleştirilmiş ve fidanın büyüdüğünde kişiye gölge edecek onu koruyup kollayacak bir ağaç olacağından bahsedilmiştir. Şair aşkı büyütme için gençlere şöyle seslenmiştir:

“Büyüt bu fidanı ey genç / Hazır yeşermişken!” Bu seslenme şiirdeki sesi ve coşkuyu yükseltmiş ve aşkın kaybolmaması gerektiğini bir kez daha vurgulamaya yönelik şiire konmuştur.

Şiirin son bendinde ise yazar aşkın büyütülmemesi durumunu ele almıştır. Şaire göre aşkın kaybedilmesi durumunda kişi bunu yaşı geçip belli bir olgunluğa geldiğinde fark eder. Çünkü belli bir zaman sonra kaybedilenler ve kıymeti bilinmesi gerekenler kişinin aklına birden bire gelir. Şair ayrıca bu fark edilişi alkolle ilişkilendirmiştir. Alkolün kana karışması zaman gerektirir. Kana karışan alkol kişide asıl etkilerini göstermeye başlar. Aşk da ilk karşılaşıldığında etkisi hissedilmez ancak kaybedilen aşk insanı belli bir süre sonra sarsar ve etkisini göstermeye başlar. O etkiyle birlikte kaybetme acısı tüm zihni ve bedeni etkisi altına alır. Artık kişi bu kaybedişin esiri olur. Şair “Anlarsın ansızın / Alkol kana yayılınca” dizeşiyle bu durumu açıklar.

Üç bentten oluşan şiirde belirgin bir uyak düzeni vardır. Şiirdeki ses uyumu bu yaklaşımdan kaynaklanır.

Deniz İmre 11E

Kış Masalı

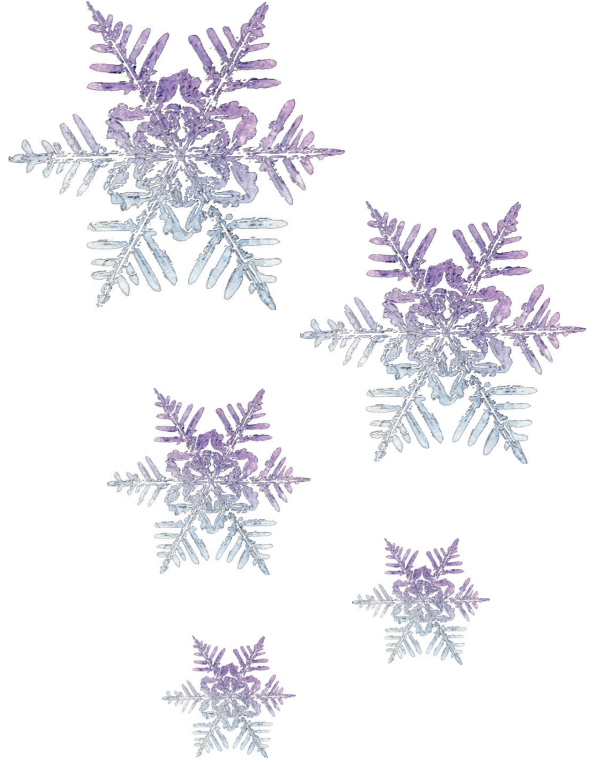
Çıkacak bir düzlüğü yok bu hayatın, biliyorum. Neye başlasam, neye elimi atsam darmadağın oluyor, kaybediyorum her şeyimi. İlk önce zenginliğimi kaybettim, sonra kendimi. Güzel bir ailem vardı, bir erkek kardeşim. Arkadaşlarım beni önemser, her zaman dinlerdi. Sevgilim vardı bir tane, baktıkça denizleri unuttuğum gözleri... Çok zengindim anlayacağın. Ama bir gün iflas etmeye başladım, dibe battıkça battım. Ve en sonunda kendimi de hapsettim karanlık denizlerin dibine, hatıralarımla beraber.

Sevgimde iltihaplı bir şeyler var benim. Kimi sevsem, kime değer versem zarar veriyorum. Ailem tatile gitmek istedi kışın. Bense kuzenlerimde kalmayı tercih ettim, hiç keyfim yoktu. Keşke ben de gitseydim onlarla, keşke ben de olsaydım o uçakta. Bu kadar acıyı çekmezdim belki de, daha kolay ölürdüm. Ama yok, ölümden korkuyordum o zamanlar. Başıma daha hiçbir şey gelmemiş, hayatın sillesini yememiştim henüz. Ailem yurtdışına kayağa gitti ya da gidecekti desem daha doğru olur. Yok yok, gitmek istedi. Onlarınkı sadece bir istekti, mutlu olmayı istediler fakat olmadılar. Kim bilir, belki de olmuşlardır, sorarım yakın zamanda. Ben de onların bu "kısa" tatilinde kuzenlerimde kalacaktım. Onlar gitmeden birkaç gün önce gittim kuzenlerime. Alpler'e vardıklarında haber vereceklerdi. Uçtukları günün akşamında ana haber bültenlerinde düşen uçak haberi gördüm. Gözlerim yalancıdır benim, hep yanlış anlar olayları. Bunu da yanlış anlasın istedim, yalancı çıkardı beni gözlerim. Kaç ayımı onları bekleyerek geçirdim bilmiyorum, sayamadım. En son hatırladığım hastanedeki koşuşturmalar ve yan yana hiç kımıldamadan yatan üç tane beden. Soğuk mezar taşı...

Kaç sene geçti bilmiyorum ama düzeldim. Gerçekten iyiyim dedim, gerçekten iyi olduğumu hissettim. Bazı dostlarım, kardeşim dediğim insanlar ailemi ziyarete gitti. Onları da atlattım sevgiliyle. Şu hayatta sadece sevgilim kalmıştı. Yaşam destek ünitemdi o benim. Canından can veriyordu bana, yaşamamı, nefes almamı sağlıyordu. Birbirimiz olmadan yapraksız ağaçlara benziyorduk. Sonbaharı yaşıyordu ilişkimiz o zamanlar. İleride daha zorlu geçebilecek kış vardı ama bir araya gelince üstesinden gelemeyeceğimiz kış yoktu bizim. Öyle güçlüydü aşkımız. Bunu bildiğimiz için kışı ipe çekiyorduk. Kışta hasret, kışta vuslat vardı. Kışta

yeni doğacak ümitler, mutlu günler vardı. Kış geliyordu. Yaprakların döküldüğüne bakma, kışta yan yana çıplak kalır ağaçlar. Yan yana olunacaksa eğer, dünden razıdır sevenler kışı yaşamaya. Öfkeyle kalkıp zararlar oturmum bazen. Öfkeyle kalktım, en dibe battım. Tek hatırladığım, ona git deyişimdi. Durma, çek git! O gitti ve hızlandığı her an kalbim daha da yavaş atmaya başladı. Daha zor nefes alıyordum. Kaza yaptığını öğrendiğim an hayat durdu. Konuşulanları duymamaya başladım, yalandan yüzlerin başsağlığı dileklerini. Ne sesimi duyan biri kaldı etrafımda ne de çaresizliğimi gören. Tek başıma kaldım bu hayatta. Sonsuz karanlığa hapsedim bir anda. Yaşama sebebim de terk etti beni. O yüzden buradayım ya, bu uçurumun kenarında. Bak, kar yağmaya başladı. Kış geldi. Ailem, arkadaşlarım, sevgilim; bana kadar yeriniz var mı orada? Belki acıyacak biliyorum ama size kavuşacağım. Bekleyin, birkaç dakikaya yanınızdayım.

Öykü Yüksel 9B

Cem Davran'la Berk Adalar...

Berk, tiyatronun günümüzdeki yerini sorguluyor ve soruyor:

- 2000'li yıllarda tiyatro nedir?

Tiyatro insanlık tarihiyle yaşıt bir sanat dalı. Her dönem çeşitli anlamlar yüklenerek tarif edilmeye çalışılmış. İnsanı anlatmakla ifade edilmiş, hayatın aynasıdır denilmiş ve hatta Shakespeare'in "bütün dünya bir oyun sahnesidir ve bizler birer oyuncuyuz" göndermesi, neredeyse "tiyatro"yu gerçek hayattan daha gerçek kılmıştır. Bana göre insanoğlu asırlar boyu tiyatro ile kendini ifade etmeye çalışmıştır. Özellikle modern zamanlarda masumiyetini yitirdikçe, insanlar mutlaka tiyatroya sarılmış, her koşulda bu kadim sanattan vazgeçememiştir. Günümüzde en gelişmiş toplumlarda bile tiyatro ilgisine dair sıkıntılar bulunmakta ve her kitle bu sıkıntıdan kendi payına düşeni almaktadır. İşte 2000'li yıllar tam da böyle karşılaşmıştır tiyatroyu. Bugünkü duygular şu cümlelere denk gelir genelde; tiyatro toplumların rüya görebilmesini, hayal kurabilmesini sağlar. O rüyalar, hayaller bizi muhtemelen milenyumun ötesine taşıyacaktı. Tüm bu teorilerden yola çıkarak 2000'li yıllar ve tiyatro ilişkisi için şu söylenebilir; tiyatro insanın nefes alma yollarından biridir.

- Tiyatro bir meslek midir? Neden?

Tiyatroculuk bir meslektir elbette. Günlük anlatımla, bildiğiniz, kendinizi yetiştirdiğiniz, eğittiğiniz bir alanı kullanarak hayatınızı devam ettirmek size bir meslek tanımı olarak geri döner. Kendi adıma hep şöyle düşünmüştümdür; bir ko-

nu hem amatör hem de profesyonel ilgiye açıksa meslektir. Tıp mezunu olmak mesleğinizi doktorluk yapmaz. Onunla bir hayat tüketiyorsanız mesleğiniz olur. Aksi halde başı ağrıyanın tıp eğitilmiş Cüneyt Arkın'a gitmesi gerekirdi. Evet, meslektir çünkü onunla bir hayat kurar, çorbayı kaynatırsınız. Meslektir çünkü sizden bir ömür ister.

- Neden tiyatro ile uğraşıyorsunuz ?

Bu soru o kadar çok sorulur ki. Tutku diyelim, bir şeyi çok sevmek diyelim. Çocukken rüyamda kendimi tiyatro sahnesinde, büyük ustalarla oynarken görürdüm. Şükürler olsun, çoğuyla karşılıklı oynama şansım oldu. Şimdi çocuklarıma aynı şeyi söylüyorum, hayallerinizin peşinden gidin. O konuda kendinizi eğitin. Uzun yıllar aynı işi yapmanın keyfini yaşayın. Tiyatro benim düşlerimdi, gerçek oldu.

- "Sanat, yaşama dönme ve tekrar dirilmedir" demiştiniz bir söyleşinizde bu sözünüzle anlatmak istediğiniz nedir ?

Türk Tiyatrosu'nun en önemli hocası Muhsin Ertuğrul'un bir sözüdür "Basübadelmeyt gerçek ise ben yine tiyatrocu olmak isterim." Ölümünden sonra dirilmektir kastedilen. Samimiyetle aynı şeyi düşünürüm. Kaç defa dünyaya gelirsem geleyim tiyatrocu olmak isterim. Genelde sanat özelde tiyatro bir varoluş biçimidir. Sanatla uğraşmak ruhumuzu aydınlatır. Üzülerek söylemeliyim ki bu toplumun en önemli eksiğidir. İkinci Dünya Savaşı'ndan yerle bir olmuş halde çıkan Almanya'nın ilk onardığı binalardan biri, opera-tiyatro salonudur. Yaşananları doğru okuyup kavrayabilsek, sanatın sonsuzluk olduğunu rahatça kavrarız aslında.

- Yıldız Teknik Üniversitesi Elektrik Mühendisliği bölümü mezunusunuz bu alanda çalıştınız mı ? Bu bölümü neden seçtiniz? Tiyatro ağır bastıysa neden?

Çocuk Tiyatrosu sınavını kazanıp bu yolda ilerliyordum. Küçük yaşta hem eğitimini alıp hem de ufak ufak tiyatrodan para kazanmaya başlamıştım. Rahmetli babam sanat tutkuma destek veriyordu ama her baba gibi çocuğunun geleceği için endişe de ediyordu. Dönemin çok büyük sanatkarları maddi sıkıntılar, yaşamsal zorluklar içindeydi. "Tiyatrocu ol ama bir de mesleğin olsun." diyerek sadece sanatla aç kalacağımı öngörüyordu. Vefatından önce "Oğlum, bu günleri göremedim, başışla!" dedi. Haklıydı, kırk yıl önce kim bilebilirdi, teknoloji bu hale gelecek, özel kanallar, diziler vb. gelişmeler olacak, tiyatrocunun yaşamı başkalaşacak. Aslında şimdi de aynı endişeler geçerli ama en azından deneyecek yol sayısı fazla. O yıllarda babamı üzmemek için üniversite sınavına girdim, mühendislik kazandım. Doğrusunu isterseniz üniversite hayatım yine tiyatroyla geçti. Senelerce okulda tiyatro kulübünü kurdum, yönettim. Mühendislik talebesiyken aynı zamanda Şehir Tiyatrosu'nun kadrolu sanatçısıydım, devlet memuruydum. Hayatımın hiçbir döneminde başka bir alanda çalışmadım, sadece tiyatroyla uğraştım. Mühendislikten de hiç anlamam.

- Macbeht'i oynadınız, Macbeht'le ortak noktanız var mı?

Uzun yıllar önce Macbeth oyununda Fleance rolünü oynamıştım. Macbeth iktidar hırsına yenilip yakınlarına ihanet eden, güç peşinde insanlığını yitiren bir karakterdir. Sadece ders alınacak bir hikâye ve kişiliktir, bunun dışında öykünecek bir tarafı yoktur.

- Gençler tiyatroya ne zaman ve nerede başlamalı?

Meslek olarak tiyatroyu seçmek isteyenler mutlaka eğitimini almalı. Unutmamak gerekir, illa tiyatrocu olmak gerekmiyor, iyi bir izleyici olmak için de insan kendini eğitebilir. Günümüzde çok fazla seçenek var. Konservatuvar eğitimini alıp çıraklığa başlamalı, mutlaka birden fazla ustanın yanı başında olmalı. Ben tiyatrocu olacağım kararı sizden bir ömür ister, bunu unutmamalı. Lise biter, oyunculuk lisans eğitimi tamamlanır ve işte bundan sonra sıfırdan başlanır.

- Günümüzdeki teknolojinin tiyatroya etkisi nedir?

Teknoloji kuşkusuz hayatın her alanında etkili. Teknik içerik olarak tiyatroya ciddi katkıları var. Ayrıca modern zamanların gelişmeleri mutlaka sanatın ilgili alanı olmalı. Kısaca tiyatro teknolojiyi de takip eder, ondan faydalanır, onunla paslaşır ve tabii onu da eleştirir.

- Baba olarak çocuklarınızla aynı sahneyi paylaşmak ister misiniz?

Yaşam bizi oralara götürürse tabii isterim. Büyük oğlum Devlet Konservatuvarı öğrencisi, klasik müzik okuyor. Bir gün onunla aynı prodüksiyonda olma ihtimalimiz yüksek. Küçük oğlum henüz lisede ve kararı şekillenmiş değil. Ara sıra sinema yönet-

menliği lafları ediyor ama henüz kafası karışık. Anne-baba olmak insanın diğer özelliklerinin çok daha üstünde bir yerde duruyor. Ben, çocuklarım mutlu olsun yeter diyenlerdenim. Elimden geldiği kadar onlara destek olmaya çalışıyorum. Babam kadar iyi bir baba olabilsem bile yeter. En büyük duam, karşılıklı iyi insanlar çıkması. Aynı sahneyi paylaşmak bana büyük mutluluk verir ama bu konuda onları özellikle yönlendirmem. Kendi kararları hikâyemizi orada buluşturursa ne alâ.

- Gençlerin tiyatroya ilgisini nasıl canlı tutabiliriz?

Bu aslında çok uzun ve hassas bir konu.

Devlet, yönetenler bu algıda, bu öngöründe olmazsa işimiz çok zor. Nereden başlasam bilemedim? Önderimizin "Sanatsız kalan bir milletin hayat damarlarından biri kopmuş demektir." sözünden mi, gençliğe hitabesinden mi?

Kesinlikle bu bir kültür politikasıyla olur. Gençlerin sanatla, tiyatroyla ilgisini canlı tutabilmek size bir

gelecek kazandırır hem de aydınlık bir gelecek. Üzülerek söylemek zorundayım, uzun yıllardır böyle bir algıyla yönetilmiyoruz. Özgür bir toplum için özgür sanat olmazsa olmazdır. Gençlerin gelişmesi, gelişmesi için sanat tüketmeleri en sağlıklı yoldur. Dünyanın her yerinde okullarda drama çalışmaları ve sanatsal faaliyetler baş köşededir.

Bugün karar verseniz ve uygulamaya başlasanız, sanat dolu gelişmiş bir toplum ortaya çıkması birkaç nesil sürer. Aileler öğretmenler ve tüm sosyal doku bu ihtiyacı önemserse bir gün bizim de yüksek oranda sanatla ilişkili bir hayatımız olabilir. Söylediğim gibi bu çok uzun bir konu. Yönetenleri tiyatrodan görmeyen, devletin sanatla ilişkisini sorunlu algılayan genç, nasıl yolunu bulacak? Dilerim bütün olumsuzluklar hallolur ve özellikle gençlerimiz sanatın birleştirici, barıştırıcı, aydınlatıcı ışığıyla el ele olurlar. Başarılar dilerim.

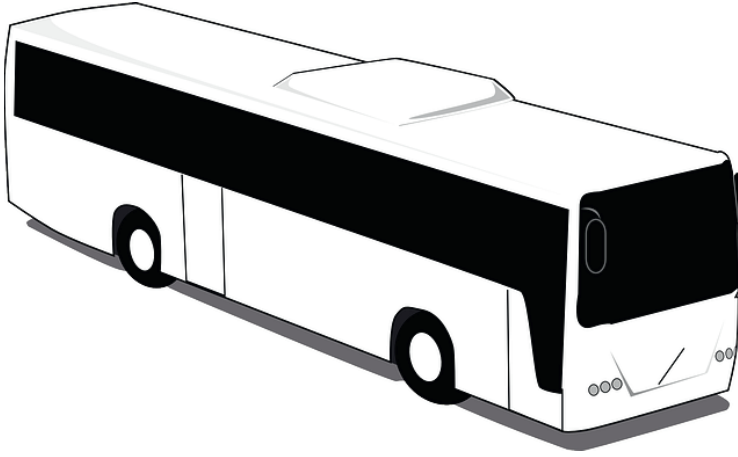

Müzik ve Otobüs

Binek araçları sevmem. Toplu taşıma araçları varken ilk tercihim kesinlikle binek araçlar değildir. Benim için en keyif verici şeylerden biri kulaklığımı takıp otobüs durağına yürümek, otobüse binmek... Bana kendimi dinleyebilmek, etrafımda olup biteni incelemek için verilmiş bir şans gibi... Bir yandan dinlediğim müzik beni rahatlatırken, bir yandan da az önce yaptığı telefon görüşmesinden dolayı morali bozuk olan adama üzüldürüm. Üzüldürüm fakat orada takılıp kalmam. Gözüm hemen onun yanında oturan öğrenciye kayar. Elindeki kitaba bakılırsa üniversiteye hazırlanıyor. "Ah" diyorum içimden. "Türkiye'deki öğrencilerin işi de zor tabii!" Ve en sevdiğim kısım: Dışarıyı izlemek. Sanki bir daha bu yerleri göremeyecekmişim pahasına dışarıyı izlemek... Hele trafik varsa daha da dikkatli izleme şansım oluyor. El ele yürüyen çiftlerin önündeki bankta, birini beklermişçesine saatine bakan kadın... Şarkıyı değiştirmeyi unutmam. Neşeli bir şey açıyorum ki üzölmeye-yim gördüğüm bacağı kanayan köpeğe, sinirlenmeyeyim kendime bir şey yapamadığım için. Neşeli şeyler dinlemek gerek. İnen binen var mı diye göz gezdiririm otobüsün içine tam kafamı çeviririm yanımdaki teyze "Yavrum, müziğini kısar mısın, rica etsem?" der. "Elbette kısarım. Affedersiniz." Ve tüm yol boyu inceler dururum. Tüm yol boyu müzik dinler, dinlerken insanları inceleyerek, hayat hikâyelerini tahmin etmeye çalışırım. Keyfi bir başka oluyor doğrusu...

Bengisu Şimşek 9H

Kapadokya'da Bir Bahar Günü

Çocukluğumdan beri Kapadokya hakkında çok şey duydum. Ne kadar güzel olduğunu, her ay birçok ülkeden binlerce turist buraya geldiğini duymuştum hep. Ama gitmek bir türlü kısmet olmamıştı bu zamana kadar. Ta ki annem: "Oğlum kalk! Valizini topla, üç gün sonra Kapadokya'ya gidiyoruz." diyene kadar. Bir anda çok heyecanlandım çünkü yıllardır belgesellerde izlediğim o yere gidecektim. Hepimiz az çok Kapadokya hakkında bir şey biliyoruzdur, bu yüzden kayaların nasıl oluştuğu hakkında bilgi vermeden kendi gördüklerimi anlatarak başlamak istiyorum.

27 Nisan Pazar sabahı saat 04.00'te kalktık ve bir koşu valizleri taksiye atarak Atatürk Havalimanı'na gittik. 07.10 uçağına bindik ve 08.30'da Nevşehir Havalimanı'na iniş yaptık. Orada bizi annemin eski bir iş arkadaşı olan Ersin Ağabey karşıladı. Ersin Ağabey yaklaşık üç yıl önce bazı sebeplerden dolayı şirketten ayrılmış ve Nevşehir'e yerleşmiş. Bir gün aklına bizi oraya davet etmek gelmiş ve hemen annemi aramış ve bize bir gezi programı hazırlamış.

Arabaya valizleri yerleştirdik ve otelimiz Lykia Lodge Hotel'e doğru yola çıktık. Nevşehir çok düzlük bir alan ve bozkır iklimine sahip. Yani klasik bir İç Anadolu şehri. Etrafta bir sürü üzüm bağları var ve bu bağlar oranın halkı için çok önemli. Çünkü halk, geçimini hem bu üzüm bağlarından şarap yaparak hem de hayvancılık yaparak sağlıyormuş. Bu üzüm bağlarının geçmişi de Cumhuriyet döneminin başlarına dayanıyormuş. Yunanistan ile nüfus mübadelesi yapılmadan önce burada yaşayan Rumlar geçimini bu bağlardan sağlıyormuş ama mübadele yapıldığı zaman bu bağları

terk etmek zorunda kalmışlar ve üzüm bağları dahil, bütün yerleşim bölgeleri bize kalmış.

Yirmi dakika boyunca üzüm bağlarının eşlik ettiği Gülşehir adlı köyden geçtikten sonra otelimize vardık. Öğlen 12'ye kadar otelimizde dinlendikten sonra rehberimiz Gülçin Abla ve bizi arabayla gezdirecek olan Erdoğan Ağabey otelden aldı. İkisi de çok se-

vimli insanlardı. Gülçin Abla Nevşehir'de Turizm Otelcilik Bölümünü bitirmiş ve sonra nişanlanmış. Erdoğan Ağabey ise iki çocuk babası, geçimini şoförlük yaparak kazanan biri.

İlk durağımız olan Uçhisar'a gittik. Otelden çıktıktan sonra yaklaşık 3 kilometre sonra sağda çok büyük bir vadi görülmekte. Bu vadi Uçhisar Vadisi, bir diğer adıyla Güvercinlik Vadisi. Buraya Güvercinlik Vadisi denmesinin sebebi, vadinin içinde güvercin evlerinin bulunmasıdır. Eskiden bu vadinin içinde yaşamış olan Hristiyanların temel besin kaynağı olan bu güvercinler, şimdi turistlerin büyük ilgisini çekiyor. Bizim kurnaz yurdum insanı da bundan istifade ederek oraya bir masa kurmuş ve güvercin yemi satmakta. Vadiyi geride bıraktıktan sonra Uçhisar Kalesi'ne geldik. Bu kalenin çok ilginç bir özelliği varmış aslında. Bu kale bizim bildiğimiz insan yapımı bir kale değilmiş. Zamanla rüzgâr aşındırması ile oluşmuş, bölgenin tipik kaya oluşumunu yansıtan ve bir tepenin üzerinde bulunan doğal bir kaleymiş. Burası, Roma döneminde şaraphane ve askeri üs olarak kullanılmış. Ka-

lenin tepesine çıktığımızda yaklaşık 2 bin yıllık mezarlar karşımıza çıkıyor. Bu mezarlar Roma döneminde yaşamış önemli kişilere ait. İnsanlar mezarlara önemli eşyalarıyla birlikte gömülmüş ve tanrıya daha yakın olmaları istendiği için kalenin en tepesine gömülmüşler. Kaleden indiğimiz zaman köyün içini biraz dolaştık ve kuruyemişçiler benim dikkatimi fazlasıyla çekti. Esnaf bize kuru üzüm ve fıstık ikram ettikten sonra biz de, bende bağımlılık yaratan, bir başladım mı bırakmadığım kabak çekirdeğinden bir kilo satın aldık. Bu kabak çekirdeği buraya has çünkü özel olarak sütle kavrulmuş.

İkinci durağımız olan Göreme'ye doğru yola çıktık. Uçhisar'dan yaklaşık iki kilometre ilerledikten sonra karşımıza yine turistlerin ağzına kadar doldurduğu bir vadi çıktı. Bu vadinin adı ise Göreme Vadisi. Karşımızda bütün endamıyla duran Erciyes Dağı bura-dan çok net bir şekilde görülüyor. Erciyes Dağı'nın peribacalarının oluşumunda etkisi çok büyük olmuş. Bu dağdan çıkan lavlar donarak bütün şehri kaplamış ve sonradan rüzgâr aşındırması ve depremlerle peribacaları meydana gelmiş.

Bu vadiden sonra bir başka önemli vadi olan Paşabağı Vadisi'ne gidiyoruz. Bu vadinin bir diğer adı da Keşişler Vadisi'ymiş. Bunun nedeni, 3 ve 4. yüzyıllarda bu vadinin içindeki kayalara, keşişler evler yaparak yaşamlarını sürdürmüşler. O zamanlar Hristiyanlık yasak olduğu için saklanmak için elinden geleni yapmış bu keşişler. Bu yüzden de Romalılardan kaçarak, onların bulamayacağını düşündükleri bu kayalara sığınmışlar. Gerçekten de saklanmak ve özgürce ibadet etmek için ideal yerler buralar.

Aslında işin doğrusu şu: Kapadokya ve çevresi zamanında birçok devletin eline geçmiş ve

bu vadilerde sadece bu bahsettiğim keşifler yaşamamış. Önce Hititler, ardından Asurlar gelmiş. Onlardan sonra Pers İmparatorluğu ve Roma İmparatorluğu bu topraklara yerleşmiş. Sonra Orta Asya'dan biz gelmişiz yani Selçuklular. 1071 Malazgirt Savaşı ile bu bölge de bizim elimize geçmiş ve günümüze kadar gelmişiz. Yani anlayacağınız bu yapılan evler ve bulunan kaleler herkes tarafından kullanılmış zamanında.

Buradan sonra Nevşehir'in büyük köylerinden biri olan Avanos'a gittik. Avanos'un içinden bizim meşhur akarsuyumuz olan Kızılırmak geçiyor. Belediye de bu ırmağın üstüne insanlar karşıya geçebilsin diye küçük asma köprüler yapmış. Biz üstünden geçerken o kadar çok sallandı ki bu köprü, hakikaten ben deprem oluyor zannettim. Bir de buz gibi Kızılırmak'a düşme tehlikesi var... O yüzden bu köprüden geçerseniz, sıkı tutunarak geçmenizi tavsiye ediyorum.

Avanos çanak çömlekleriyle ünlü bir köy. Köyün içinde gezerken sıra sıra çömlekçilere rastlamak mümkün. Gülçin Abla da bize sürpriz yaparak bizi bir çömlekçi dükkânına götürdü ve annem de ben de çömlek yapmaya çalıştık. Orada çalışan Evren Ağabey, gerçekten bu işin ustası olmuş artık. 15 yıldır çömlek işiyle uğraşı-

yormuş. Biz de bu ağabeyden yararlanalım ve çömlek yapmayı deneyelim dedik.

İlk olarak ağabey bize bir Hitit Çömleği yaptı. Bu çömleğin ortasında büyük bir boşluk var ve insanlar bu boşluğun arasından güneşin doğuşunu ve batışını izlerlermiş. Çömleğin içine de şarap koyarlarmış böylece şarap serin kalırmış. Şimdi gelelim işin heyecanlı yerine. Ben çömlek yapmaya kalkarsam ne olur? İnsanın aklına bin bir türlü şey geliyor ama ben o kadar kötü olduğumu düşünmüyorum. Evren Ağabey bana kilden bir sürahi yaptırmaya çalıştı ama ben sürahinin kapağını yaparken fazla sıktığım için kapağı koparınca, iş bir anda sürahidan kül tablasına döndü. Ben de sürahi ve kül tablası karışık bir eser ortaya koydum ve ağabey bana bunu ancak Japonlara satabileceğini söyledi.

Bu güzel sanatsal çalışmamdan sonra günü bitirdik ve akşam yemeği için otelimize döndük. Ne tesadüftür ki Fenerbahçe'nin şampiyonluk maçı da bu akşama denk geldi ve ben formamı kaptdığım gibi otelin lobisine indim. Kendime garson ağabeylerden bir arkadaş edindim ve birlikte şampiyonluk

kutlamaları için Göreme'ye gittik. Bu gerçekten de benim için çok değişik bir tecrübe oldu çünkü Kadıköy'de şampiyonluğu kutlayacağıma Göreme'de kutlamış oldum.

İkinci günümüzde ise bizi daha değişik turlar bekliyordu. İlk önce turistlerin en çok uğradığı yer olan Göreme Açık Hava Müzesi'ne geldik. Burası Unesco tarafından koruma altına alınmış durumda çünkü içinde 100'ü aşkın kilise ve içinde birbirinden değerli süslemeler var. Aynı zamanda burası bir millî park olarak ilan edilmiş, imara kesinlikle izin verilmiyor. Aziz Simeon ve arkadaşları buraya Kudüs'ten göçmüşler ve burada saklanmaya başlamışlar. Barınmak için evler ve kiliseler yapmışlar. Kiliselerin içinde bulunan süslemeler ve resimler Hristiyanlık tarihindeki önemli olayları anlatıyor. Kiliseler dışında da ilk Hristiyanların yaşadığı apartman tarzı üç veya dört katlı evler var. Evlerin bir katı yemekhane, bir katı şaraphane, bir katı ise kilise şeklinde tasarlanmış. Kiliselerin içindeki süslemeler zamanla dökülmüş veya bizim yüzümüzden zarar görmüş durumda. 20. Yüzyılın

başlarında İtalyan bir arkeolog bu süslemelerin kalıpla duvara yapıştirıldığını düşünerek resimleri sökmek için duvarları kazımış ve yarılmış. Bu yüzden de şu anda bazı süslemeler aşınmış durumda.

Orada Gülçin Abla bizi yöresel ev yemekleri yapan küçük bir lokantaya götürdü. Karnımızı güzel yemeklerle doyurduktan sonra, bir zamanlar ATV'de oyanayan Asmalı Konak dizisinin çekildiği ko-

üçüncü günümüzde, son olarak sabah Kaymaklı Yeraltı şehrine geldik. Bu yeraltı şehirleri M.Ö 300'lü yıllara kadar dayanıyormuş. Bu tünelleri ilk Hititler depo olarak kullanmak için açmış ve daha sonra buraya yerleşen Hrisiyanlar, bu-

Daha sonra buranın bir başka kalesi olan Ortahisar kalesine geldik. Bu kaleye çıkmak gerçekten de cesaret ve kondisyon istiyor çünkü kale doğal kale olduğu için yapılan merdivenler çok dik ve aşağı düşme tehlikesi var. Kalenin tepesinde yine ilk gittiğimiz kalede olduğu gibi mezarlar bulunuyor. İnise geçmek ise çıkmaktan daha zor çünkü arkanızı görmiyorsunuz ama Allah yardım etti de inmeyi başardık.

Ardından bu kaleyi cepheden gören bir tepe, bu tepede belediyenin yaptığı çay bahçesi tarzı güzel bir yer var. Burada Türk kahvesi içmenizi şiddetle tavsiye ederim çünkü gerçekten güzel yapıyorlar. Yanında verilen lokum ise olaya ayrı bir tat veriyor.

Kahvemizi içtikten sonra son sürat Kapadokya'nın sembolü haline gelen Üç Güzeller'e gidiyoruz. Bu Peribacaları kartpostallarda gördüğümüz, Kapadokya deyince akla ilk gelen büyük kayalar... Bu yüzden Üç Güzeller ismi verilmiş. Ayrıca üçü de farklı boyda bulunduğu için birisi baba, birisi anne, birisi de çocuğu temsil ediyor.

Akşamüstü, Nevşehir'in bir başka büyük köyü olan Ürgüp'e geçtik.

nağı ziyaret ettik. Ben küçük olduğum için diziyi hatırlamıyorum ama annemin anıları canlandı sanırım buraları gezerken. Burada ATV'nin yaptırdığı bir anıt var. Üstünde dizide çalışan bütün ekibin ismi yazıyordu. Burada annemin bir iki fotoğrafını çektikten sonra bir başka vadiye gittik. Bu vadinin adı Hayal Vadisi. Hayal Vadisi denmesinin sebebi buradaki peribacalarının her birinin hayal kahramanlarına çok benzemesidir. Herkesin farklı bir şeye benzettiği bu kayalar, gerçekten de görmeye değer. İkinci günümüzü de tamamladık ve otelimize geri döndük.

Kapadokya'nın bir diğer ünlü aktivitesi ise balona binmektir. Ne yazık ki bizim kismetimizde balona binmek yokmuş çünkü o gece balon şirketinde çalışan kişi bizi aradı ve havanın çok rüzgârlı olmasından dolayı balonların kalkış yapamadığını söyledi. Buraya gelmişken balona binmemek gerçekten çok büyük talihsizlik oldu. Balonla havalandığınızda aşağıda gördüğünüz bütün oluşumları kuşbakışı olarak görüyorsunuz ve bu da ayrı bir keyif oluyor sizin için... Ama biz bu zevki tadamadık.

Tatilimizin son gününde yani,

rayı hem ev hem barınak, hem de gizli ibadet yeri haline çevirmişler. Tünele ilk girdiğimde biraz tedirgindim çünkü tüneller çok ama çok dar. İçlerinde hareket etmek mümkün değil. Bir de içeride havalandırma problemi olur diye düşünüyordum ama o kadar akıllıca bir şey inşa etmiş ki bu insanlar, hiç havasız kalmıyorsunuz sekiz kat aşağı inseniz bile. Her yerde havalandırma delikleri var, bu delikler iletişim için de kullanılıyor.

İçerisi turistlerle dolu olduğu için tünellerde uzun kuyruklar oluşuyor ve o daracık tünelin içinde 10 dakika beklediğiniz bile oluyor. Yani görülmesi gerekli ancak zahmetli bir mekan burası.

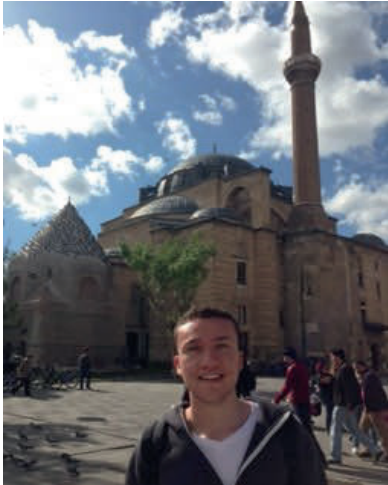
Yeraltı Şehrini gezdikten sonra rehberimiz Gülçin Abla ve Erdoğan Ağabey'den ayrıldık ve Konya'ya

doğru yola çıktık. Nevşehir-Konya karayoluyla yaklaşık iki saat sürüyormuş. Konya'ya giderken arada Aksaray'dan geçtik ve sonsuz bozkırın arasında kayboluyormuşuz gibi oluyor. Bahar olduğu için her yer yemyeşil olmuş durumda ve ağır ama kısa bahar sağanakları var.

Konya'ya vardığımızda çok aç olduğumuz için oranın meşhur kuzu tandırından yemek için, Hacı Şükrü Kebapçısı'na gittik. Annemden öğrendim ki tandır porsiyon olarak söyleniyormuş ve tereyağına bandırılmış pideler arasına konarak servis

ediliyormuş. Yanında oranın açık ayranını içmek de cabasıymış. Üstüne de tatlı olarak tel kadayıf yiyince insan oturduğu yerden kalkamaz hale geliyor bir anda. Bu yüzden restorandan Mevlana Müzesi'ne yürümeye karar verdik.

Yaklaşık on beş dakikalık bir yürüyüşün ardından müzeye vardık ve içeri girmek üzere biletlerimizi aldık. İlk önce Hz.Mevlana'nın Türbesi'ne girdik. İçeride Hz. Mevlana'dan başka, pek çok dervişin türbesi bulunmakta. Duamızı ettikten sonra müze kısmına geçtik. Bu müzede o zamandan kalma Kuran-ı Kerim'ler ve kıyafetler sergilenmekte. Ayrıca eski Osmanlı eşyaları da burada kendine yer bulmuş durumda. İnsanların aşka gelmeleri için, yani Allah'ı bulmak için kendini aylarca kapattığı ve ibadet ettiği odaları görünce, insan çok değişik hissediyor. Odalar küçücük ve oturacak yer bile yok. 999 tane boncuğu bulunan zikir tespihleri, dönemin tasavvuf felsefesini temsilen yapılmış balmumu heykellerin elinde yer alıyor.

Konya aynı zamanda Selçukluların başkenti olduğu için birçok imparatorun türbesi burada bulunuyor. Konya'nın tam ortasında bulunan

Alaaddin Tepesi'nde Selçuklulardan kalma bir cami var. Türbeler bu caminin içinde sergileniyor. Türbeleri gezdikten sonra günün yorgunluğu üstümüze çöküyor ve artık insanda bir dinlenme isteği oluşuyor. Orada bulunan bir kahvede oturuyor ve günün yorgunluğunu atmaya çalışıyoruz, hem de yediğimiz tandırları bastırmaya çalışıyoruz. Artık akşam oldu ve dönüşe geçiyoruz. Uçağımız Konya Havalimanı'ndan saat 08.40'ta kalkacak.

Kısacası, bu tatilim benim için çok farklı bir tecrübe oldu. Kültürler arası bir yolculuk yaşadığıma inanıyorum çünkü Kapadokya'da önce ilk Hristiyanların yaşadığı yerleri, inşa ettiği kiliseleri ve doğanın oluşturduğu harikaları görme fırsatım oldu. Konya'da ise İslam tarihini yansıtan bir sürü müzeyi gezdim. Özellikle Hz. Mevlana'yı ziyaret ettim. Hem Hristiyanlıktan hem de İslamiyet'e ait değişik eserler gördüm.

Eğer bana nereyi daha çok beğendin diye soracak olursanız, Konya derim, çünkü hem yemekleri daha güzeldi hem de tarihi bakımdan bize daha yakın ve kültürel değerlerimizi daha iyi yansıtıyor. Ama iki şehrimiz de çok önemli ve yıl boyunca sürekli turist akınına uğruyor. Bu değişik turu sizin de yapmanızı öneriyorum... Emin olun ki hem doğal güzelliklere hem de çok önemli mimari ve kültürel yapıtlara hayran kalacaksınız...

Kaan Tezel 11E

Bugün Günlerden Müze

Uluslararası çağdaş sanat sergilerinin İstanbul'a getirdiği hareketliliğin ve canlılığın etkisiyle, İstanbul Modern Sanat Müzesi'nin kurulmasına karar verilmiştir. Türkiye'nin ilk modern sanat müzesi olma özelliğini de taşıyan bu müze, Eczacıbaşı liderliğinde, İstanbul Kültür ve Sanat Vakfı tarafından 2003 yılında, önceden gümrük antreposu olarak kullanılan 8.000 metrekarelik bir alan üzerine inşa edilmiştir. 11 Aralık 2014'te sanatseverlerin ziyaretine açılan müze, Karaköy Limanı üzerindedir. İstanbul Modern Sanat Müzesi, yalnızca sergi salonlarıyla değil fotoğraf galerisi, kütüphane, sinema, mağaza, restoran gibi mekânlarıyla ve eğitim programlarıyla da sanata ve her kesimden sanatsevere katkı sağlamaktadır. Müze, çeşitli olanaklarıyla yalnız ülke sınırları içerisinde değil, uluslararası alanda da bilinmektedir. Hakkında detaylı ön araştırma yaptığım İstanbul Modern Sanat Müzesi'ni ailemle ziyaret ettim. Daha önce tarihi eserlerin sergilendiği birkaç müzeyi ziyaret etmiştim ancak ilk defa modern sanat eserlerinin sergilendiği ve bu kadar karışık yapıya sahip bir müze göreceğim için çok heyecanlıydım. Bina oldukça yüksek tavanlıydı ve beyaz ışıklarla aydınlatılmıştı. Girişte sağ tarafta, müze ve sergiler hakkında bilgiler içeren kata-

logların ve çeşitli süs eşyalarının satıldığı bir mağaza vardı. Hemen sol tarafta ise bilet satış gişesi bulunmaktaydı. Buradan "Geçmiş ve Gelecek", "Rasathane" ve "Artists' Film International" adları altında üç ayrı sergi olduğunu öğrendik. Sergiler hakkında fazla bilgimiz olmadığı için, ismi hoşumuza giden "Geçmiş ve Gelecek" adlı sergiyi ziyaret etmek üzere biletlerimizi aldık.

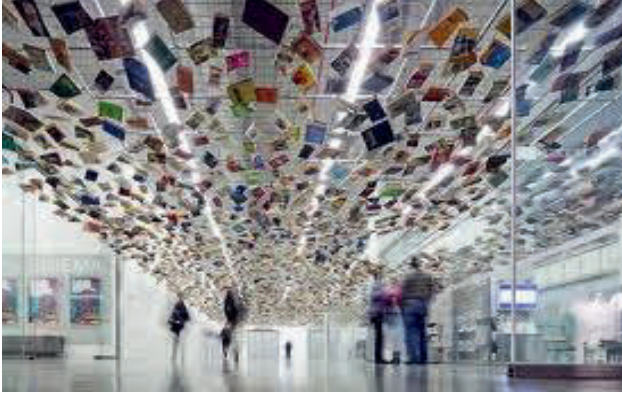
Sergi, giriş katının büyük bir kısmını kaplamaktaydı. Sol ileri kısımdaki restorant muhteşem bir Boğaz manzarasına sahipti. Hemen ortada, sinema ve kütüphanenin bulunduğu aşağı kata ulaşmamızı sağlayan, büyük zincir halkalarla sabitlenmiş bir merdiven vardı.

Labirent gibi bir yapıya sahip olan eserlerin sergilendiği alanı gezmeye başlamadan önce, he-

men girişte asılı duran ve sergi hakkında genel bilgi veren yazıyı okuduk. Sergideki eserler, geçmişle bağ kurarak geleceğin şekillenmesine katkıda bulunmayı hedeflemekteydi. Sanatçılar bu sergide ekonomi, kültür, tarım, eğitim gibi konuların geçmişten günümüze kadar olan değişikliklerini anlatmaktaydı. "Geçmiş ve Gelecek" adlı sergide, yüz otuz altı yerli ve yabancı sanatçının yüz seksen eseri sergilenmekteydi.

Sergiyi gezerken okuduğum diğer bilgilendirme yazılarından öğrendiğim bir şey de, eserleri yapan sanatçıların birçoğunun, dünya sanatını anlamaları ve aktarmaları için 1900'lü yıllarda Paris'te burslu olarak eğitim almış olmalarıydı. Avrupa'da aldıkları bu eğitim, sanata bakış açılarını değiştirmişti. Atatürk'ün

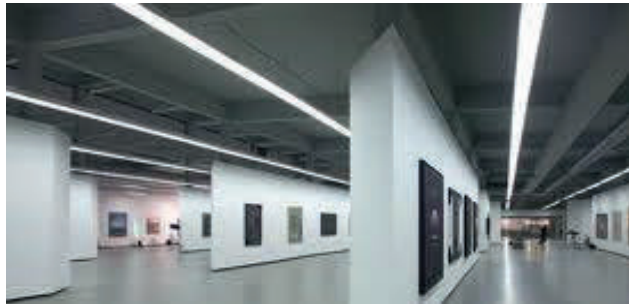
sanata desteğiyle, eserler birçok yerde sergilenmişti. Yazıları okurken, bir taraftan da eserleri tek tek inceledik. Bazı eserlerin ne anlattıklarını anlamakta zorlandık. Bu gibi eserleri anlamak için, her bir eserin hemen yanına asılmış, sanatçı ve eseri hakkında bilgi veren notlardan faydalandık.

En çok ilgimi çeken eserlerden birisi Yüksel Arslan'ın "Kapitalist Üretim Süreci 1" isimli resmiydi. Resimde bütün işçiler yan yana dizilmiş seri üretim yapmaktaydılar. Resimdeki bütün işçiler aynı renkte ve modelde üniforma giymektedirler. Fabrikatörlerin kafası madeni para şeklinde çizilmişti. Yani kafalarının sadece para kazanmaya yönelik çalıştığını anlatıyordu. Resimde onlarca işçi sadece iki tane işveren için çalışmaktaydı.

İlgimi çeken diğer bir eser ise Sabire Susuz'un "Alışveriş" isimli eseri. Bu eserde sanatçı markalara karşı bir tepki göstermekteydi. Esere uzaktan baktığımda tamamen boya ile yapılmış olduğunu düşündüm ancak yaklaştığımda etiketlerden oluştuğunu fark ettim. Sanatçının kıyafet etiketleri kullanarak yapmış olduğu eserde, renkler birbirine çok uyumluydu.

Yapmış olduğum müze ziyaretinin bana birçok katkısı oldu. Bir müzede nasıl davranmam gerektiğini, gözlem yaparken nelere dikkat etmem gerektiğini öğrendim. Bunların yanı sıra tanımadığım birçok sanatçının eserlerini görme fırsatı buldum ve her eserin bize bir şeyler anlatmaya çalıştığını fark ettim.

Berad Şahingöz HazırlıkB

İstanbul'a Yolculuk...

İstanbul, Pera kaldırımlarının, hanımeli kokularının, insanlığın, neşenin ve içtenliğin şehri olmaktan çıkılabilecek çok oldu. Mis kokulu sokaklarımız, yemyeşil parklarımız, vedalarımız ve hasret gidermelerimiz yok artık. Gelenek ve göreneklerimiz, manzaralarımız, o eski İstanbul'umuz yok.

Bana soracak olursanız İstanbul, İstanbul'dan çıkılabilecek dejenere oldu şehrimiz. O tarih kokulu, insan, kültür kokulu şehir banalleşti, giderek yeni dünyaya adapte olma derdine düşüp kendisinden ve kendi insanından oldu. Sokaklarımıza dökülen asfaltların altında kaldı Arnavut kaldırımlarımız. Yemyeşil parklarımız hollerle, AVM'lere dönüştürüldü. Ayakkabıcı Ahmet Amca'nın, Bakkal Rıza'nın, Bohçacı Ayşe Teyze'nin yerini Nine West, Migros ve Berhskas aldı. Bizim olan gitti, bize de başkasının kaldı. Ahşap evlerimiz yıkıldı, yerine gökdelenler, holdingler dikildi. Bir tek ahşap evlerimiz miydi yıkılan? Mahallelerimiz, komşuluk ilişkilerimiz, yavaştan yavaştan da insanlığımız da yıkıldı o ahşap evlerle birlikte. İnsanlarımız da gökdelenleşti, asfaltlaştı ve yozlaştı bu süreçte. Ne o eski kokular kaldı sokaklarda, ne de eski neşesi ve içtenliği kaldı o sokaklarda yürüyen insanların içinde.

İstanbul'un eski halini koruduğunu savunanlar da var. Bense o kişileri ufak bir yolculuğa çağırıyorum. Gelinler, hep birlikte bir yürüyüşe çıkalım. Öyle tarihten çok da uzağa değil, Sultanahmet'e gidelim. İçimize şöyle güzel bir İstanbul kokusu çekelim. Eskiden yemyeşil, tertemiz olan Sultanahmet'e üç beş ağaç dikelim. Yerleri temizleyelim, çöpleri toplayalım. Yetmesin, insanlarla muhabbet edelim. Kimisi meşguliyetinden vakit ayırmasın; hırsız, dilenci sansın bizi, korksun, eliyle çantasındaki cüzdanını yoklasın. Kimiyse itsin birilerini, "Çekilsene yoldan kardeşim!" cevabını alalım. Yolculuğumuzu Sultanahmet Camisi'nin etrafında tartırlarla, mendillerle dilenen çocukları da gördükten sonra elimizde bir paket kızarmış kestaneyle noktalayalım. Bu arada unutmadan değinelim, içimize çektiğimiz o güzel koku egzozdan ibaretti. İlahi okuyucuları benim, biz nereden bileceğiz güzelim İstanbul'un kokusunu. O kokuyu, o havayı ancak 150-200 yıl öncelerde yaşamış olan atalarımız bilirler. İstanbul'un da, insanının da ruhu şad olsun.

Dilara Küçük 11G

Muvakkithane Caddesi

Yol ve sokakların ağlar gibi ördüğü şehir: İstanbul. Ve bu ağların en sıklaştığı noktalardan biri de Kadıköy. Muvakkithane Caddesi de Kadıköy'ü saran ağlardan biri.

Muvakkithane Caddesi, Kadıköy çarşısında iskeleye yakın sokaklardan biri. Öyle ki İskele Meydanı'ndan ya da rıhtımdan çarşıya geçmek isteyen birinin yolu büyük ihtimalle bu caddeye düşecektir. Hiçbir zaman boş görülemeyen bu cadde, aslında bir sokak olmasına karşın, her gün taşıdığı kalabalık ve yoğunluğu sebebiyle bir süre sonra cadde statüsüne, bir nevi, terfi etmiştir.

Bu caddenin tam orta yerinde bir meydan vardır. Caddenin, başka bir "cadde" ile kesişerek oluşturduğu dört yola "Kilise Meydanı" adı verilir. Meydanın bu adı almasının sebebi muhtemeldir ki bir Ermeni kilisesinin yanı başında olmasından kaynaklanıyor.

Muvakkithane Caddesi, özellikle hafta sonları bir insan akınına uğrar. Sokağın bir başından bakıldığında insanların özellikle kum gibi yoğunlaştığı meydana, yeri görmek neredeyse imkânsızdır. Çok farklı desenlerden oluşur bu insanların tablosu. Bir zenci, bir tinerici, bir öğrenci, iş çıkışı eve gitmenin telaşında insanlar, saç rastalı bir genç, türbanlı bir kadın, bütün yüzünde piercingler olan bir kız, dövme, uzun saçlı adamlar ve daha niceleri... Bu cadde her yaş, sınıf ve gruptan insanı barındırır. Öyle bir çeşitlilik vardır ki asla sırtmaz, yapmacık durmaz; hep doğal bir yanı vardır.

Geçtiğimiz günlerde adı ve tabelası kimliği belirsiz kişilerce "Ali İsmail Korkmaz Sokağı" olarak değiştirilen bu cadde, çeşitli etkinlik, olay ve eylemlere de sahne olur. Sivil toplum kuruluşları ve sokak sanatçıları tarafından oldukça aktif kullanılan caddenin ve meydanın boş kaldığı nadir görülür. İskele tarafından caddeye giren biri önce çevreli bir gençten "Beş dakikanız var mı?" tarzı bir soruyu duyduktan sonra az ilerisinde eline tutuşturulan "Kürke karşı mısınız?" ilanına bakarak meydana bir gencin elindeki megafonla bir standın önünde heyecanlı konuşmasını dinleyebilir. Veya ertesi gün meydana bir Kızıldere'nin geleneksel kıyafetleriyle çaldığı müziği duyarken başka bir gün ellerinde kanun, tef, davul, ney gibi geleneksel çalgılarla bir gruptan yerel ezgileri dinleyebilir.

İşte böyle bir mozağe sahiptir Muvakkithane Caddesi. İnsanların oluşturduğu bu çeşitlilik, dükkanlara da

yansır. Bu cadde üzerinde hem zincir mağazalar, hem kitapçılar; küçük esnaflar, tuhafiyeciler, bakkallar, restoranlar, barlar ve pek çokları bir aradadır.

Gelip geçen insanlar ne kadar aceleli görünse de -sanki orada bir süreden fazla kalan biri mutsuz ve bıkkın görünememiş gibi- esnafı ve meydanı dolduranların yüzünden hep bir huzur okunur. Sıcakkanlıdır insanı...

Yağmurlu bir günde ağır ağır yürüyeyim isterim ıslak taşlarında, insanları ve ileride denizi görek... Ya da sokağı tam karşıma alıp bir pencereden, eski bir koltuk ve çayla bıkana kadar seyrelemek onu...

Çoğu kişi kadar benim için de büyüktür anlamı. Kadıköy'deki ilk hatırlayabildiğim anım, bu cadde üzerinde ailemle geldiğimiz bir restorandadır. Yine ilk gitarımı bu caddeye dik sokaklardan birinden alıp bilmem kaç kez taşımışım bu sokaklarda. Ve gençliğimin ilk yıllarından bu yana kim bilir kaç kez arşınladım kaldırımlarını. Hiçbir anlamı olmasaydı bile yine bulurdum anlamını elbet bir süre sonra. Çünkü elde değil sevmemek bu caddeyi, bir neden bulunur yine sevilir.

Şimdiye kadar değişmediğini bilip bundan sonra da değişmeyeceğini umut ederek anımsarım bu caddeyi. Hep huzur ve zevkle yürüyeceğim sokak boyu ve gülümseyerek bakacağım insanların yüzüne...

Muvakkithane Caddesi, bir sokak Kadıköy'de. Bir sokak, bir meydan ve daha ötesi hepsinden...

Salih Kurç 9C

1715 Sokak
7-1 18-2

HOŞSOHBET SOKAK

Hoşsohbet Sokak

Adından da anlaşılacağı gibi birçok sohbele ev sahipliği yapar sokağımız. Hoşsohbet Sokak... Komşuluk ilişkileri konusunda İstanbul'daki çoğu sokaktan daha canlı olduğunu düşünüyorum. Doğduğumdan beri bu sokakta oturuyorum. Bana "Çok daha büyük, site içinde bir eve taşınmak ister misin?" diye sorsalar cevabım "Hayır" olur. Bu cevabı verecek olmamın çok sebebi var. Öncelikle anılarım... Koskoca on dört yıla sığdırmış olduğum anıları bir düşünsenize... Kar yağdığında apartmanın yanındaki yokuştan tepsiyle kaydığım günleri mi anlatsam, babam parktaki salınacağı çok hızlı salladığı için uçup suratımı kuma gömdüğüm günleri mi, yoksa alt kat komşumuzun bir hafta içinde dört kez polis çağırması mı?

Çok yüksek olmayan beş, altı tane apartmanın etrafında bulunan dizi dizi çam ağaçları, kaldırıma rağmen her ilkbahar açmaktan vazgeçmeyen papatyalar, bir taksi durağı, üç bakkal, iki çiçekçi, bir pastane, üç kuaför ve Şair Nedim İlköğretim Okulu sokağın yapısını oluşturuyor. İlkbahar, yaz, sonbahar, kış demeden her mevsim canlılığını koruyan bir sokakta oturuyorum. En soğuk, karlı kış gününde bile apartman görevlilerin ekmek ve gazete dağıtmaları, günde en az bir kez sokağımıza uğrayan simitçinin "Sıcak simiiiiit!" diye bağırması eksik olmaz. Soracak olursanız, sokağın en sevdiğim görüntüsü karlar altında olanıdır. En nadir rastlanan hali olduğu için mi yoksa sokağa huzur dolu bir görünüş kattığı için mi severim bilmiyorum fakat elime bir bardak sıcak çikolata alıp battaniyenin altına kıvrıldığımda pencereden sokağı izlemenin ve arabaların üstüne düşen kar tanelerini seyretmenin keyfi başka hiçbir şeyde yok.

Sonra şehir merkezine yakınlık... Metro, taksi, metrobüs, otobüs olsun tüm toplu taşıma araçlarına yürüme mesafesinde. Şehir merkezinden uzak yerlerde kenteleşmenin gittikçe arttığı şu günlerde her yere yakın olmanın değeri iyice anlaşılıyor. Sokağın başka bir özelliği ise her sabah 6.30 - 7.50 aralığında ardı ardına gelen, arı kovanındaki arıları andıran siyahlı sarılı çizgileriyle okul servisleridir. Sadece gelen servis sayısına bakarak bile sokağımızda ne kadar çok çocuk yaşadığını kestirmek mümkün. Bana kalırsa en güzeli hepsinin yaşama sevincine tanık olmak. O saatte kalkmalarına rağmen kiminin uykulu bakışlarla kimininse pozitif duygular içerisinde servis beklediğini görmek... İşte o çocuklardan biri de ben oluyorum.

Yan apartmandaki Anuş teyzenin kızı evlendi mi? Üst kat 24 numarada oturan Salih Bey'in ikizleri hangi okula başladı? Karşı bloktaki Gamze ablanın nişanlısı ne zaman askerden dönecek? Bakkal Mehmet Efendi dükkânını oğluna mı devredecek? Alt komşumuzun anneannesi nasıl oldu? Ya da kendimi içinde bulduğum ilginç diyaloglar ve art arda gelen sorular: "Doğacım inanamıyorum maşallah ne kadar büyümüşsün! Daha dün annenle peşinden koşardık bir lokma yemek yiyeceğin diye. Hangi okula gidiyorsun şimdi? Dersler nasıl, kaçınıcı sınıftasın?" Bu sokakta oturan hemen hemen her ailenin hikâyesine, yaşanmışlıklarına dair bilgi sahibi olmak sokak sakinlerinin ne kadar sıcak bir iletişim içerisinde olduklarının en büyük göstergesidir. Aynı şekilde evimizde rastlanan fakat bize ait olmayan, dolu bir şekilde sahibine geri dönecek olan tabaklar...

Her gün hafızama eklenen anılar geçmiştekilerle bağlantı kurmamı sağlıyor. Gün geçtikçe daha da seviyor, aidiyet duygusunu daha yoğun hissediyorum burada. Uzun lafın kısası annemle babam zamanında böyle bir sokaktan ev alarak çok isabetli bir karar vermişler. Eee, ne demişler "Ev alma komşu al."

Doğa Şatır 9G

Dünyanın Yedi Harikası'ndan

Kanım mı çekiyor bilemiyorum ama ben Yunanistan'ı bir ayrı severim ve tabii adalarını da... Size beni en çok etkileyen adadan bahsedeyim, on iki adaların en büyüğü ve bir zamanlar Osmanlının yönetiminde olan Rodos'tan...

Dünyanın yedi harikasından biri olan ve bir zamanlar o adada bulunan Rodos Heykeli'nin ev sahibi olan Rodos'tan...

Marmaris'ten hızlı feribotla çok rahat geçiliyor adaya. Ve yolculuk sadece bir saat sürüyor. Rodos'a ilk vardığımızda şehir bize çok beton geldi, yavaş yavaş ısındık aynı denizine girer gibi, alışa alışa...

Şehirleşme ve betonlaşma orada da büyük bir problem ve bu yüzden aralarında kalan "Old Town" (eski şehir) gözüküyor. Ben asıl oraya girdiğimde fark ettim adanın güzelliğini. Old Town adı üzerinde eski şehir, surlarla çevrili, taştan evler, dar sokaklar, tek tek elle dizilmiş taş yollarla dolu... Fakat şehir müze gibi kullanılmıyor. O şehir yaşıyor, hem de bozulmadan.

Çok güzel restoranlar, minik butikler, hediyelik eşya mağazalarıyla dolu bir yer orası. Saat ilerledikçe kanımız daha çok ısındı o şehre çünkü Osmanlının izlerini taşıyordu. Osmanlıya ait okul,

kütüphane, hamam ve camiye rastladık. Akşam olduğunda yine Old Town' un içinde çok hoş müzikli bir restoranda yemek yedik.

Yemekler Türk yemeklerine çok benziyor. Türk olduğumuzu öğrendiklerinde Türkçeye de çevrilmiş olan şarkılar çaldılar ve biz şarkıları dinleyip onlara eşlik ederken bir yandan bize özel gelen Türkçe menüden ne yesek diye düşündük. Garsonlarla arkadaş olduk onlar bizle Türkçe konuştu biz onlara Yunanca cevap verdik.

Sizi temin ederim ki bizim kadar misafirperverlerdi, kendimizi evimizde gibi hissettik. Ve orada yaşayanların büyük bir bölümü Türk, aklınızda bulunsun kendi aranızda konuşurken dikkat edin. Ertesi gün hem Rodos'a hem Türkiye'ye yakın olan başka bir adaya günlük turla gittik. Adanın adı Symi. Bize gösterilen kitapçıklarda, adanın maketini gösteriyorlar sandık ve adanın gerçek resimlerini sorduk. Böyle bir diyaloga girmemizin sebebini eminim siz de oraya gidince fark edeceksiniz.

Ada gerçekten maket evlerle dolu gibiydi rengârenk kutu kutu şirin evlerle...

Bu adanın bir diğer özelliği ise Türk ünlülerle karşılaşma olasılığının yüksek olması bunu ben söylemiyorum oradaki mağaza çalışanları bize söyledi. Adayı gezdikten sonra oturduk ve kla-

sik menüyü sipariş ettik patates kızartması, ortaya küçük balık (sardina ve gavros) ve Grek salata. Yemekten sonra sahildeki dükkânları gezerken zaman su gibi akıp geçti. Ertesi gün başka bir tur aldık ve Rodos adasının diğer bir tarafına doğru yola çıktık. Gittiğimiz yer Lindos. Lindos'a vardığımızda o masmavi harika denizi bizi büyüledi.

Aslında küçük bir koydu fakat tüm günümüzü orada geçirirken hiç sıkılmadık. Yunanistan'ın çoğu bölgesinde de bulunan Acropolis'e çıktık. (Acropolis kelime anlamıyla tepedeki şehir demektir ve zamanında savunma amaçlı yapılan

tarihi yapıdır.) O kavurucu sıcakta oraya çıkmamızı sağlayan en önemli şey tepeye katırlarla çıkıyor ol-maktı.

Hem yürümemiş olduk, hem hızlı çıktık, hem de yorulmadık (maalesef ki katırları yorduk) Tepeden hem tüm adanın hem de o güzel denizinin fotoğraflarını çektik. Aşağı indiğimizde ise kendimi o denize nasıl attığımı hatırlamıyorum. Çok keyifli bir tatildi size de tavsiye ederim.

İrem Sayın 11E

Değerli Okurlar,

Bu haftadan itibaren sizler de "Genç Bakış" adı altında kendine özgü anlatımıyla, hayatının baharında birçok yer gezmiş ve gezmeye devam eden genç bir yeteneği tanımaya başlayacaksınız. Turizme bir nevi gönül vermiş bir genç kız ve bizlerin gurur kaynağı sevgili yeğenim İrem Sayın'ın yazılarıyla "Turizmde Son Nokta" ailemize bir renk daha gelmiş olacak.

Çekirdekten bir turizm yazarı olmaya aday İrem Sayın. Ben de onun kendi anlatımıyla yazdığı yazıları değiştirmeden sizlere aktaracağım.

Sevgili İremciğim ailemize hoş geldin, kalemine ve yüreğine sağlık diyorum.

'Turizmde Son Nokta'dan...

Merhaba,
Ben İrem 17 yaşındayım, Şişli Terakki Lisesi'nde 3. sınıf öğrencisiyim. Sayısal öğrencisiyim ve aslında yazmayı pek sevmem ama konu seyahat olunca dayanmadım ve bu işe kalkıştım. Gezmek, özellikle yurtdışına çıkmak, yeni kültürlerle tanışmak, yeni yerler görmek benim en büyük

zevkim. Yaşım daha küçük olmasına rağmen yaşımdan neredeyse iki katı kadar şehir gezdim diyebilirim, hepsinden ayrı bir tat aldım, fotoğraflar çektim, buzdolabı magnetleri aldım ve her yerden oraya özgü kar küreleri topladım.

Beşiktaş

Rüya gibi bir şehirdir İstanbul. Ne destanlara, ne filmle-re, ne hikâyelere konu olmuş; milyonlarca olaya tanıklık etmiş, ev sahipliği yapmış. Kime sorsan anlata anlata, öve öve bitiremez bu mega kenti; buram buram tarih kokan semtlerini, boğazını, tuz kokan denizini. 13 milyon insanın nefes almaya, hayatını sürdürmeye, sığmaya çabaladığı bu şehir kimine dar eder hayatı trafik çilesiyle, sokaklarında barındırdığı tehlikeleriyle, yeşili giderek tarihe karıştıran mimarisiyle... Müptelası da bir bu kadar fazladır bu şehrin, boşuna denmez "taşı toprağı altın İstanbul" diye.

Farklı kültürlerin buluştuğu, birbirine karışıp harmanlandığı İstanbul'un çok değerli ilçelerinden birini aktaracağım size: Beşiktaş. Kalabalık olmayan tek bir dakikanın bile olmadığı bu ilçe sürekli koşuşturan, bir yerlere yetişmeye çabalayan insanların uğrak mekânlarının başında gelir. İskelenin oradaki boş meydana bir yarım saat oturup gelen geçeni gözlemleseniz kim bilir ne farklı tipler görür, kaç çeşit insanla bakışırsınız! Hippişi, modern, üniversiteli, türbanlı, genci, güzeli, sağcısı, uzun etekli, kısa şortlu, binlerce insan birbirinin yanından geçip gider gün boyunca.

İl topraklarının Avrupa bölümünde yer alan Beşiktaş; Sarıyer, Şişli, Beyoğlu ve İstanbul Boğazı'yla çevrelenmiş. Başlıca semtleri Ortaköy, Yıldız, Aşyan, Balmumcu, Bebek, Kuruçeşme ve Arnavutköy. İsminin konuluşuna dair birçok rivayet olmasına rağmen en çok tutulan rivayet ise şöyle: "Bir başka rivayete göre, semte bu ad, Osmanlılar tarafından Kanuni Sultan Süleyman

döneminde (1520-1566) verilmiştir. Barbaros Hayrettin Paşa, gemilerini Beşiktaş açıklarında demirler ve Akdeniz'e açılacağı vakit buradan askerlerini alarak hazırlıklarını yapmış. Barbaros, burada gemilerini rıhtıma halatlarla bağlamak için beş tane taş direk diktirmiş. Bundan sonra gemilerin sahildeki bu direklere bağlanması adet olmuş. Bu sebepten mevkiiye (Beş-Taş) adı verilmiş, fakat zamanla bu isim Beşiktaş'a dönüşmüştür." (İstanbul Kültür ve Sanat Ansiklopedisi, Tercüman, 1982, s. 1191-1192)

Sayısız okul, dersane ve üniversitelerin çokluğundan dolayı Beşiktaş'taki genç nüfus oldukça fazla. Neden bu öğrenci kalabalığına biz de eklenmeyelim diyerek okul çıkışı çantalarımızı sırtımıza takıp koyuluyoruz yola arkadaşımızla. Akmerkez'in önündeki otobüs durağından Beşiktaş'a giden herhangi bir otobüse atıyoruz kendimizi, yolculuğumuz ise 15 dakika. Barbaros Bulvarı'na gelince iniyoruz, bu cadde Beşiktaş'ın adeta şahdamarı. Otobüs durakları, yemek yerleri ve daha birçok önemli yer bu cadde üzerinde bulunmakta. Ayrıca bizi soldan devam ettiğimizde Çırağan Caddesi'ne oradan Ortaköy'e, sağdan devam ettiğimizde ise Karaköy'e oradan Eminönü'ne bağlayan yollar yine bu bulvara bağlı. Beşiktaş'a vardığımızda liselerin çıkış saatine denk geliyoruz, akın akın lise talebeleri geçiyor yanımızdan; rengârenk üniformalı, sırtlarında kocaman çantalar, okulun bittiğine memnun, arkadaşlarıyla sohbet edip gülüşen neşeli yüzler... İlk durağımız yemek. Beşiktaş'taki öğrenci nüfusunun çokluğundan ucuz büfeler ve ayak üstü yemek yerleri çoğunlukta, meydanın iç taraflarına doğru girdikçe ise döner ve ıslak hamburger kokuları çalınıyor burunumuza. Büyük balık tezgahlarını geçip bir dönerci kestiriyoruz gözümüzü, dışardaki taburelere oturu-

yoruz hemen. Dönerlerimizi alelacele yiyip dönüyoruz tekrar geri Barbaros Bulvarı'na, işimiz çok bugün... Beşiktaş'ı gezmeye ilk olarak Yıldız Sarayı Müzesi ile

başlıyoruz. III. Selim tarafından 18. yüzyılın sonlarında yapılan kasrı padişah annesi Mihrişah Sultan için yaptırmış ve ona Yıldız adını vermiş. Sonralarında önemini yitiren bu saray Abdülhamid'in tahta çıkmasıyla tekrar değer kazanmış. Sarayda tiyatro, müze, kitaplık, eczane, hayvanat bahçesi, mescit, hamam, tamirhane, marangozhane, demirhane ve kilit hane gibi bölümler var. Yıldız Sarayı Müzesi'nde Abdülhamid'in kişisel eşyaları, kendisine hediye edilen objeler, ahşap eserler ve Yıldız Porselen Fabrikası'nın ürettiği ürünler yer alıyor. Saray içinde müzeye dönüştürülen ikinci bina ise 1889 yılında yaptırılan ve günümüze kadar ulaşmayı başaran tek bina olan saray tiyatrosuymuş.

Müzeye giriş on sekiz yaş altı ve altmış beş yaş üstü insanlara ücretsiz. İlk girdiğimizde bizi geniş avlu ve

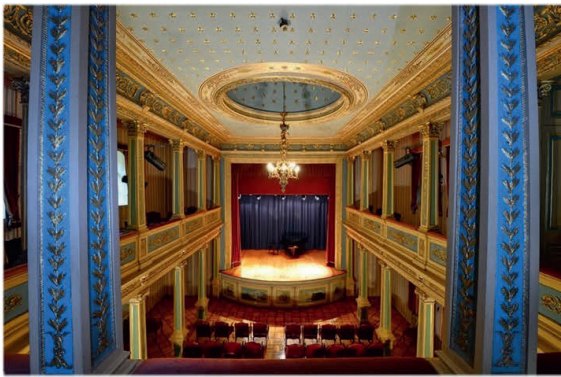
pencere pervazları mavi olan uzunca bir bina karşılıyor. Binaya girdiğimizde ise camekânların içinde saray eşyaları, kılıçları, tarihi eserleri, vazoları, Abdülhamid'in kişisel eşyalarını, halıları, tahtları, padişah resimlerini koridorun iki yanında sıralanmış olarak görüyoruz. Bu eşyalar aynı zamanda balmumundan yapılmış padişah, sadrazam, komutan ve şehzade heykelleriyle süslenmiş. Koridorun sonuna geldiğimizde marangozhaneyi gezip yolumuza devam ediyoruz. Saray tiyatrosunu gezmeden olmaz, görkemli duvar işçiliği ve salonda seçilen pastel tonlar bizi etkiliyor. Müzeyi yavaş yavaş bitiriyoruz fakat müze gerçekten çok büyük bu yüzden gezmek biraz zaman alıyor.

Yıldız Saray Müzesi'nden sonraki ikinci durağımız Deniz Müzesi. Bu iki müze birbirlerine çok yakın olduğu için yürümek yarım saatimizi bile almıyor. Beşiktaş iskelesine çok yakın olan Deniz Müzesi Türkiye'nin denizcilik alanında en büyük müzesi. İçerdiği koleksiyon çeşitliliğinden dolayı ise dünyanın en büyük müzelerinden biri olarak sayılmaktaymış.

Müze 1897 yılında Bahriye Nazırı Bozcaadalı Hüsnü Paşa'nın talimatıyla kurulmuş, yani tarihi epey eskiye dayanıyor.

Müze içinde en eski denizci kıyafetlerinden en yenilerine, en eski silahlardan haritalara, gemi modellerine, sancaklara, tabloları, el yazmalarına, tuğralara ve armalara kadar yaklaşık 20,000 obje sergileniyor. En çok hoşumuza giden bölüm Atatürk'ün Savarona'daki yatağı, eşyaları ve hatıralarının sergilendiği bölüm oldu. Ana sergi binası üç katlı, binada bulunan dört büyük salona ise

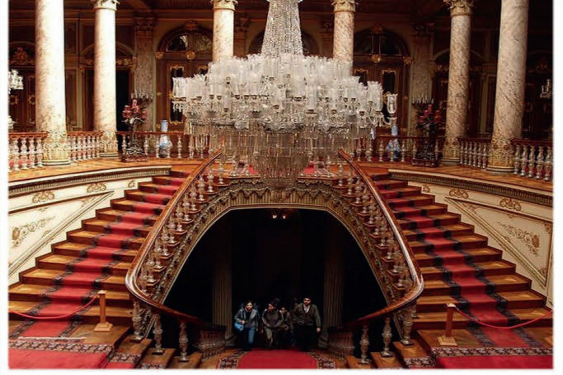
rüzgâr isimlerinin verilmesi dikkatimizi çekiyor. Son olarak gittiğimiz hediyelik eşya bölümü ise oldukça şirin ve uygun fiyatlı.

Sonrasında gezimize Dolmabahçe Sarayı ile devam ediyoruz. Deniz Müzesi'nin çok yakınında olması bizim için büyük avantaj, denizin paralelinde sola doğru devam ettiğimizde on dakika sonra saray tüm ihtişamıyla karşımıza çıkıyor. Yaklaşık olarak 600 metre uzunluğunda olan Dolmabahçe Sarayı'nın yapımı on üç yıl kadar sürmüştür. Sultan Abdülmecit tarafından yaptırılan saray yüz dönümlük bir alana kurulmuş ve ana yapıyla birlikte toplam on yedi bölümden oluşmakta. Bu sarayın üç ana bölümü devlet işleri için olan Mabeyn-i Hümayun, törenler ve kutlamalar için Muayede Salonu, padişahın aile yaşamı için yapılmış olan Harem-i Hümayun olarak sayılabilir.

Bizim Dolmabahçe Sarayı'nı bilmemizin en önemli nedenlerinden birisi ise şüphesiz Atatürk'ün vefat ettiği yer olması.

Sarayın önce bahçe bölümünü gezmeye başlıyoruz. Hasbahçe girişinde bizi rengarenk çiçekler karşılıyor, ardından gözümüze büyük hasbahçe havuzu çarpıyor. Bu havuzun ortasında kuğu figürleri bulunan bir heykel bulunmakta. Havuzu geçip sarayın içine giriyoruz ve sarayı Medhal Salon'dan geçerek gezmeye başlıyoruz.

Tavandaki ve halılardaki Osmanlı motifleri gerçekten büyüleyici, kullanılan ince işçilik ise sarayın her yerinde hemen göze çarpan detaylar arasında. Saraya genel olarak uzun ve kalın perdeler, kristal, görkemli avizeler, büyük sedefli ve renkli vazolar, oymalı duvar süsleri ve şömineler hâkim. Duvarlarda Osmanlı padişahlarının yaşamlarından kesitler, portreler, Osmanlı hayatını anlatan resimler mevcut. Saray gerçekten çok büyük, gez gez adeta bitmiyor. Odalar ise oldukça geniş ve yüksek tavanlı.

Sarayın en ilginç özelliklerinden birisi de şüphesiz eşyaların simetrik yerleştirilmiş olması. Bu detay oldukça kafamızı meşgul ettiği için "aynı dolabın simetriği karşı duvarda da var mı acaba?" diye sorup durmaktan saraya ve eşyalara odaklanmakta güçlük çekiyoruz. Sara-

yın Osmanlı devletinin ekonomik açıdan zor günler geçirdiği dönemde inşası, birçok dış borca neden olmasına karşın saraydaki sayısız ihtişam unsurları-altın kaplamalar, kristal avizeler, ipek halılar-bize göre bahsedilen durumla oldukça tezat oluşturmaktadır.

Atatürk'ün vefat ettiği odanın o günden beri hiç bozulmadan günümüze kadar getirilmiş olması bizi epeyce etkiliyor. Son olarak hediyelik eşya dükkânına uğrayıp saraydaki turumuzu noktalıyoruz.

Bir sonraki rotamızı Galatasaray Üniversitesi olarak belirleyip kısa bir kahve molasından sonra tekrar yürüyoruz yollara. Çırağan Caddesi'ne gelip yürümeye devam ediyoruz. Sırasıyla Bahçeşehir Üniversitesini, Four Seasons Oteli, Beşiktaş Anadolu Lisesini, Çırağan Sarayı'nı, Ziya Kalkavan Denizcilik Lisesini geçip Galatasaray Üniversitesine ulaşıyoruz.

Türkiye'nin en eski liselerinden biri olarak bilinen Galatasaray Lisesi, Galatasaray Üniversitesi'nin kurulmasında en önemli etken olarak düşünülüyor. Galatasaray Lisesi'nin devamı niteliğinde tasarlanan bu üniversite fikri 1970'li yıllarda ortaya atılmış, üniversite 6 Haziran 1964 tarihinde resmi olarak eğitime başlamış. Eğitim dili Fransızca ve devlet üniversitesi olarak hâlen faaliyet göstermekte.

Maalesef üniversite öğrencisi olmadığımız için kampüse girmemize izin verilmiyor, biz de bu yüzden dışarıdan edindiğimiz bilgilerle ve internette bulduğumuz fotoğraflarla üniversite hakkında fikir edinmeye çalışıyoruz. Denize sıfır nefes kesici manzarası göz önüne alındığında öğrencilerin ne kadar şanslı olduğu fikri bir kez daha aklımıza düşüyor, imrenen bakışlarla gelip geçen öğren-

cileri izliyoruz. Geçen sene 23 Ocak'ta çıkan yangının üstünden bir seneden fazla zaman geçmiş olmasına rağmen çatıda gördüğümüz ufak tefek izler adeta o kötü geceyi bir kez daha hatırlatıp yüreğimizi burkuyor.

Havanın artık yavaştan kararmaya başladığını fark edip Çırağan Caddesi'nde yürümeye devam ediyoruz. Son olarak Ortaköy'e ulaştığımızda açık tezgâhlardaki incik boncuk, kolyeler, bilezikler, yüzükler karşılıyor bizi. Camekân tezgâhların arkasında duran tezgâhtarlar turistlere -ve bize- kumpir satmak için olanca güçleriyle bağırlıyorlar; cam tezgâhların arkasında bulunan rengârenk turşuları, kısırları, sosisleri, mısırları, zeytinleri göstererek. Kumpir tezgâhlarını geçip bir wafflecinin önünde duruyoruz, iki waffle paket yaptırıp yüzümüzde gülümsemeler, elimizde esnaf ikramı bedava sularla deniz kenarına doğru yürüyoruz. Bir banka geçip oturuyoruz, karşımızda pırıl pırıl deniz, yanımızda vapur rıhtımı, akşam hengâmesinin bol ol-

duğu saatte karşı kıyıya ve demirlenmiş sandallara bakarak yiyoruz tatlılarımızı.

Akşam karanlığının iyice çöktüğü dakikalarda ayrılık vaktinin geldiğini fark edip Ortaköy'den ayrılıyorz arkadaşım!; bir cuma okul çıkışını da böyle tamamlıyoruz. Yarın Beşiktaş turunun son ayağını tamamlamak üzere sözleşip evlerin yolunu tutuyoruz; ne de olsa yarın da en az bugün kadar uzun ve yorucu geçecek. Ertesi gün, güneşli bir cumartesi sabahına uyanmanın sevinciyle yataktan çıkıyorum, arkadaşım!la gideceğimiz kahvaltı için hazırlanmaya başlıyorum. Bugün Beşiktaş'ın en gözde ve elit mekânlarından olan Bebek'e gidiyoruz. Erkenden metrobüse atlayıp oradan taksiyle geçiyorum Bebek'e. Bu güneşli havanın tek fırsatçılarının biz olamayacağımız zaten bariz bir gerçek, bu yüzden erken olmasına karşın mekânlar hıncahınc dolmuş bile. Zar zor bir masa bulup oturuyoruz, kahvaltıyı beklerken etrafımızdaki insanları gözlemlemeye başlıyorum. Sahilde insanlar eşofmanlar ve güneş gözlükleriyle sabah sporlarını yapıyorlar, takım elbiseli bir adam yan masamızda gazetenin ekonomi sayfasını okuyor, iki üniversiteli kız bilgisayarda bitirme tezi yazılarını hazırlıyorlar, sol çaprazımızdaki genç kadın telefonda heyecanlı heyecanlı konuşup defterine notlar alıyor, yüzündeki gülümsemeden de belli, düşün planlarını not alıyor olsa gerek... Etrafımızdaki bu mutlu ve pozitif hava bizi de anında sarıveriyor, kahvaltımızı kahkahalar içinde yiyip bitiriyoruz. Hesabı ödeyip kalktıktan sonra ilk olarak Bebek Parkı'na gitmeye karar veriyoruz. Çocuklu ailelerin ve sevgililerin buluşma noktası olan Bebek Parkı'nda her bahar günü olduğu gibi o gün de bir etkinlik vardı. Parka kurulan büyük sahne ve önündeki çimlere yayılmış genç insanlarla birlikte sahnede çalan canlı müziği dinleme-

ye koyuluyoruz. Güneş etrafımızdaki çimleri ısıtırken sahneden gelen Küba ezgileri ve İspanyolca şarkı sözleri arkamızdan gelen çocuk çığlıklarına karışıyor. Bebek Parkı'ndan sonra tekrar deniz kenarına dönüyoruz; arkamız Kuruçeşme, önümüz ise Rumeli Hisarı. Yoldan dondurma alıp sahilde yürümeye başlıyoruz kalabalığa karışıp. Deniz kenarına bağlanmış tekneleri görmezden gelmek mümkün değil, teknelerin isimlerine bakarak yürüyüşümüze devam ediyoruz. Sol tarafımızda ise yan yana sıralanmış evler, imrenerek bakıyoruz içindeki insanlara ve ne kadar şanslı olduklarına. Fatih Sultan Mehmet Köprüsü'nün altından geçtikten sonra yavaş yavaş sol tarafımızda balık restoranları artmaya başladıkça anlıyoruz Rumeli Hisarı'na geldiğimizi, geri dönüyoruz.

Sıkı bir yürüyüşten sonra sahil kenarında bir banka oturuyoruz, insan kalabalığı saatler ilerledikçe artmaya başlıyor. Yavaş yavaş dönüş yoluna koyulmak için toplanıyoruz fakat dönüş gözümüzde büyüyor çünkü çıkılması gereken dik ve uzun bir yokuş var, tabii ki meşhur Bebek yokuşundan bahsediyorum! Kolay pes edip bir taksiye atlıyoruz, bu zorlu yokuşu taksi yardımıyla atlatıp taksiden iniyoruz, sonra da evlere dağılıyoruz.

İşte Beşiktaş'ın en önemli yerleri ve semtlerinden oluşan turumuz da böylece son buluyor. Bu kadar yeri görüp gezdikten sonra Beşiktaş'ın aslında ne kadar nadide ve güzel bir ilçe olduğunu bir kez daha idrak ediyorum. Kokusuyla, havasıyla, insanlarıyla eşsiz bir şehirde yaşadığımı bilmenin verdiği mutlulukla cam-

dan dışarı bakıp akan trafiği izliyorum; şu bitmez trafik çilesine rağmen iç sesim birden yükseliyor: "Güzel şehirsin be İstanbul!"

Ayda Uzel 9C

Üç Kez Seni Seviyorum Diye Uyandım

*Üç kez seni seviyorum diye uyandım
Tuttum sonra çiçeklerin suyunu değiştirdim
Bir bulut başını almış gidiyordu görüyordum.*

Sabahın bir yerinden düşmüş gibiydi yüzün.

*Sokağı balkonları yarım kalmış bir şiiri teptim
Sıkıldım yemekler yaptım kendime otlar kuruttum
-Taflanım! diyordu bir ses duyuyordum.*

Cumhuriyetin ilk günleri gibiydi yüzün.

*Kalktım sonra bir aşağı bir yukarı dolaştım
Şiirler okudum şiirlerdeki yaşı geldim
Karanfil sakız kokan soluğunu üstümde duydum.*

Eskitiyorum eskitiyorum kalıyor ne kadar güzel olduğun.

İlhan Berk

İlhan Berk'e Ev Ziyareti Anma Sergisi

İlhan Berk ölümünün 5. yılında, Bodrum'dan Bursa'ya taşınıyor. Şiirleri, resimleri, kitapları, defterleri, çalışma odası, fotoğrafları, giysileri ve özel eşyaları ilk kez Bodrum dışına çıkıyor. 10 Ekim - 20 Kasım tarihlerinde, Bursa'da Nilüfer Belediyesi Nazım Hikmet Kültürevi'nde; şeylerin, nesnelerin, taşların, çamurun, çöpün, evin, odanın, kapının, pencerenin, duvarın, tavanın, merdivenin, masanın, kâğıt kalemin şairine, İlhan Berk'e bir ev ziyareti yapılabilecek.

Doğadaki her şeye, her nesneye yazılacak bir şey diye bakan İlhan Berk, bunun sıkıntısını yaşar ve yazmak onun için bir mutsuzluk kaynağı ya da "cehennem" olur. Yazmanın/yazamamanın verdiği bu sıkıntıdan da resim yaparak kurtulur. Resim yapmak haz veren bir oyundur sanki onun için. Şiirde de olduğu gibi, bir yapı kurmak derdi yoktur. Bu nedenle rahattır; beğenmezse yırtar, atar. Kendisi şöyle dile getirir bu durumu: *"Bu yeryüzünde, mutlu olduğum bir tek şey var: Resim yapmak. Büyük bir mutluluk duyuyorum resim yapmaktan. Aşkın, yaşamın ta kendisi benim için resim yapmak. Resim yaparken deliler gibi seviniyorum, göneniyorum. Her şeyi, her şeyi unutabiliyorum, yaşamın ta göbeğinde gibiyim. (...) Niçin bu? Resim benim sorunum değil de onun için mi? Kendimi onunla kanıtlamak, doğrulamak istemeyişimden mi geliyor bu mutluluk? Öyle olacak."*

Resim yaparken, tuvale gereksinim duymaz. Çok değişik boyutlarda ve renkte kâğıt, karton, duralitin yanı sıra zarflar, kitap kapakları, kitaplarının sayfaları ve ambalaj kâğıtları, şiir yazdığı kâğıtlar gibi ne bulursa onun üstüne çizer genellikle. Mavi siyah ve çini mürekkebin yanı sıra bazen pastel kullanır; siyah kâğıt/karton üzerine beyaz guajla yaptığı figürler de vardır. Boyadan çok çizgiye önem verir resimlerinde. Resimlerinin iki ana izleği kadın ve çıplaklıktır. Yalnızca çıplak kadın bedenini ve kışkırtıcı cinselliğini çizmeye değer bulmuştur. Kadın bedenini de çevresinden ve diğer nesnelerden soyutlayarak çizmiştir. Bedeni çarpıtılmış kadın figürlerindeki çizgilerinde doğal bir akış vardır. Kadın bedenini çizerken sınır tanımaz; ışığı, gölgeyi, var olan akademik resim kurallarını umursamaz. 4 Aralık 1977 tarihli günlüğünde şöyle yazar: *"Ben resme*

çocuk gözüyle baktığım için, yanlışları da bu yüzden seviyorum. Yanlışlarla doludur benim yaptığım resim. Yanlışları düzeltmek ise aklımdan geçmez." Örneğin bir resmine damlayan kahvenin bıraktığı lekeleri ayırmak, sanki bir kolaj oluşturmıştır.

Yetinmeyen biri oldu hep İlhan Berk. Sadece şiir yazmakla, sözün betimlediğiyle, göstermeye çalıştığıyla yetinmedi; imgeyi sözden çizgiye de taşıdı. Şiirde nasıl verili olanı, gerçekliği kendince görüp, bozup, isteyince yeniden yazdıysa, resimlerinde de aynı şeyi yaptı. Şiirde örtüklük taraftarıydı, resimde çıplakları yeğledi. Sayıları, harfleri bile resimmişçesine gönderdi o. Bakmaya, "gözleri görmeye doymayan"lardandı. Yazının cehenneminden resme sığınıyor, çizerken mutlu oluyordu. İlk sergisini 1976'da Galerî Baraz'da açan Berk, 'Mademki çağ görsellik çağı, işte benim gördüğüm, alın seyreyleyin!' diye düşündü.

10 Ekim Perşembe saat 19.00'da Bursa Nazım Hikmet Kültürevi'nde açılacak "İlhan Berk'e Ev Ziyareti" adlı sergide, şairin resimleri, el yazısı şiirleri, defterleri, ilk baskı kitapları, fotoğrafları ile özel eşyalarını görebilecek, hayatını sanata adanmış bir ustanın yazdıkları ve çizdiklerinin ne denli üstüne başına benzediğine tanıklık edeceksiniz. Onun evrenine bir kapı aralığı bu sergi. Dünyasına bir dalışı.

"Gözlerinizi dört açın, yaman şeyler göreceksiniz." diyordu Abidin Dino. Öyle olacak yine!

Gonca Özmen

İlhan Berk Hakkında Ne Söylediler?

Memet Fuat: "Şiirin kırk türlü yazılacağını göstermek ister. Dokunduğunu şiire çevirir."

Behçet Necatigil: "Şiirimizin uç beyi"

Turgut Uyar: "Şiir diye bir şey olmasaydı o icat ederdi."

Orhan Koçak: "Anlatı doymazı'dır."

Mehmet H. Doğan: "Değişikliği şiirin anayasası yapmıştır."

Cahit Sıtkı: "Her mısradan bir cigara yaktırır."

Feridun Andaç: "Zamansızlığın şairi'dir."

Sezai Karakoç: "İlhan Berk II. Yeninin en bulucusu, en dildisi, en ülkücüsü, en toplumcusu, en üstünü, en yerlisi'dir."

Ahmet Oktay: "Anlık, kendiliğinden (spontaneous) çizimlerdir."

Levent Çalıkoğlu: "Klasikleşmiş formatlardan, sıkıcı biçem duygusundan kendisini uzak tutuyor."

İlhan Berk'e Yolculuk

İlhan Berk'e hiç bu kadar yakın olmamıştık. Yolculuğumuz uzun bekleyişlerle geçse de sonunda buna değdi. Şiir kütüphanesinin büyüüne kapıldık, uzun sofralarda hoş sohbetle doyduk, en önemlisi şiire, sanata doğduk.

Perşembe günü öğleden sonra başlayan yolculuk feribotta verilen güzel manzaralı molanın ardından Bursa Nilüfer'de Nazım Hikmet Kültür Evi'nde sonlandı. Buraya geliş amacımız İlhan Berk'in yaşamına biraz olsun yakın olmak, şiirlerine dokunmak, resimlerini bizzat görebilmek, yorumlayabilmek, İlhan Berk'i tanımak, anlamaktı. Hemen kulise geçtik, üzerimizi değiştirdik ve merdivene dizildik. İlk sıra bendeydi, mikrofon elimde, "Üç kez seni seviyorum diye uyandım..." diyerek başlattım şiir tufanını. Sonrasında o sıcak ortamı gezdik hep birlikte, nereye baktıysak İlhan Berk'in dokunuşlarını gördük, şiirlerini, kahve lekeli, yanmış kâğıtlarını, karalanmış dizelerini, not defterlerini, çalışma masasını, kütüphanesini, paltosunu, dış fırçasını, yakınlarını, sevdiklerini, duvarında asılı süsü, çizdiği bir iki çizgiyi, İlhan Berk'i gördük. Ölümünün beşinci yılında bu müthiş serginin açılışında İlhan Berk'i andık. İlhan Berk hakkında ne kaldı aklında dersiniz, onun an-

cak bir çocukta olabilecek hayal gücü, sürrealist halleri, yenilikçiliği, her yönüyle sanatçılığı ve de kendine ressam demeyişi; bunu tekniksiz, kendiliğinden çizimler yapışına bağlaması, daha doğrusu içinden geldiği gibi hayal gücünü konuşturması, her şekilde düzeltmeye, gelişime açık olması, insana duyguyu fark ettirmeden yansıtmayı, sıkıcılığın dışında her şeyin tanımı olması ve daha birçok şey kaldı derim.

Her şeyin dışında çok eğlendiğimizi söylemeliyim. Ertesi sabah Şiir Kütüphanesi'ne olan ziyaretimizin sonrasında bu atmosfere hayran oldum, bir günlüğü anımsatan bu mekân, şairlerin özel kutularda defterleri, basılmış kitapları, şiir kasetleri, şiirin ilk halinden son haline bir geziye çıkarır gibiydi bizleri.

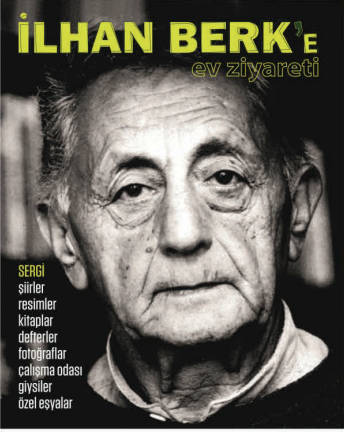
Dediğim gibi, Bursa'da bizi karşılayan her şeyi çok sevdim, şiir, kültür ve sanat bizi içine çekmiş gibi hissettim. İlhan Berk'in evrenselliğini, özgür, doğal, özgün ve içten şiir dünyasını çok sevdim. Sergiden, Bursa'dan ayrılmak hiç istemez gibiydim.

Beyza Dedeoğlu Fen 10

İLHAN BERK'İ ANMAK...

Şiir Kulübü Öğrencilerimiz Nazım Hikmet Kültür Evi'nde İlhan Berk'i Andılar

İLHAN BERK'E
ev ziyareti

SERGI
şairler
resimler
kitaplar
defterler
fotoğraflar
çalışma odası
giysiler
özel eşyalar

İLHAN BERK'E EV ZİYARETİ
Anma sergisinin açılışını onurlandırmanızı dileriz.

AHMET BERK **MUSTAFA BOZBEY**
Nilüfer Belediye Başkanı

413
2737

NÂZİM HİKMET
KÜLTÜREVİ

10 EKİM 2013 SAAT: 20.00
SERGI SÜRESİ: 11 EKİM - 20 KASIM

nilufer.bel.tr
NilüferBel

NİLÜFER
BELEDİYESİ **SANAT**

Yavaş Yavaş Geçtim Kalabalıkların Arasından

Yavaş yavaş geçtim kalabalıkların arasından
bir deniz çarpması gibi çoğalta çoğalta geçen
geçtiği yeri
yavaş yavaş çıktım içimden. Dokundum
yavaş yavaş acıya, kuvarsa, şiire
yavaş yavaş tartım suyu, anladım nedir ağırlık
kokular
coğrafya.

Eğildim sonra gövdeyi tanıdım ve düzenini
gördüm sessizliğin dümdüzlüğünü
gördüm yinelemedi gördüğüm hiçbir şey
böyle yavaş yavaş geçtim insandan insana
insanlaştırdım yavaş yavaş dışımı
böyle karıştım kalabalıklara
kalabalıklaştım böylece.

“KÜL”den...

İLHAN BERK'İ ANMAK...

GONCA ÖZMEN

1982 yılında Burdur'un Tefenni ilçesinde doğdu. İstanbul Üniversitesi İngiliz Dili ve Edebiyatı Bölümünden mezun oldu (2004) ve yüksek lisansını tamamladı. (2008) Halen aynı bölümde doktora öğrencisidir. 1997 Yaşar Nabi Nayır Gençlik Ödülleri'nde "dikkate değer" bulundu. 1999 Ali Rıza Ertan ve 2000 Orhon Murat Arıburnu Şiir Ödülleri'nde birincilik aldı. 2003'te İstanbul Üniversitesi İngiliz Dili ve Edebiyatı Anabilim Dalı Berna Moran Şiir Yarışması'nda birincilik ödülünü, 2005 Homeros İnceleme Ödülü'nde "Edip Cansever'in 'Kaybola' Şiiri Üzerine" adlı incelemesiyle üçüncülük ödülünü kazandı.

Kuytunda adlı ilk şiir kitabı 2000 yılında Hera Yayınları'ndan çıktı. İkinci şiir kitabı *Belki Sessiz* ise Şubat 2008'de Yapı Kredi Yayıncılık tarafından yayımlandı. Kitaplarının yeni basımları Kırmızı Kedi Yayınevi'nce yapılmaktadır. Şiirleri İngilizce, Almanca, Fransızca, İspanyolca, Slovence, Romence, Farsça, Yunanca ve İbranice'ye çevrildi. Heidelberg, Hamburg, Berlin, Paris, Lodeve, Slovenya, Karadağ ve İsrail'de düzenlenen uluslararası şiir festivallerine katıldı.

Seçme şiirleri, *The Sea Within* (İçerdeki Deniz) adıyla Şubat 2011'de İngiltere'de Shearman Yayınevi tarafından George Messo çevirisiyle yayımlandı.

Çağdaş İrlanda Şiiri Seçkisi'ni ve İlhan Berk'in ölümünden sonra kalan şiirlerinden oluşan Çiğnenmiş Gül'ü yayına hazırladı. *Ç.N.* (Çevirmenin Notu) isimli çeviri edebiyatı dergisinin şöyleşi editörlüğünü yapmaktadır.

GEL-GİT

I

Bazen biri gelir
Biri gerçekten gelir
Dokunur bir olmamışlığa
Kan revan içinden
Uzun solur ince terler
Sürer taylarını bir sevince
Elleri vardır kuş serper eteğine
Çillerini sayar saçlarını yıkar
Büyür günebakanlar olur yüzün
Kıvrılır bir zambak kıvrılır
Parantezin içi genişler ikinizden

II

Bazen biri gider
Biri gerçekten gider
Suça döner her yanın
Her yanın kurum tutar üzünçten
Sütler diner
Dinmez olur bakırın karaması
Dilin döner ağzının içinde
Sesin yiter ağzının içinde
Parantez iki yana devrilir

III

Kapanmaz artık insanın zehri
Göğün içinde

G o n c a Ö Z M E N

